

Załącznik do uchwały
nr 655/412/VI/2023
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 29.03.2023 r.

Zarząd Województwa Śląskiego

OKRESOWA OCENA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+

Niniejsze opracowanie zostało pozytywnie zaopiniowane
przez Wojewódzką Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną
na posiedzeniu w dniu 6 marca 2023 r.

Katowice, marzec 2023 r.

Spis treści

WSTĘP

CZĘŚĆ I

PRZEGLĄD ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

Wstęp.....	5
1. Analiza aktów prawnych oraz krajowych i regionalnych dokumentów o charakterze strategicznym i planistycznym	6
2. Województwo śląskie w liczbach.....	11
2.1. Podstawowe dane o województwie	11
2.2. Analiza zmian w pokryciu przestrzeni województwa opracowaniami planistycznymi	15
2.3. Analiza zmian w użytkowaniu gruntów województwa	19
2.4. Zasoby mieszkaniowe.....	20
3. Analiza wybranych wskaźników w kontekście celów polityki przestrzennej.....	21
4. Analiza realizacji polityki przestrzennej województwa	29
5. Projekty realizowane w województwie w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania.....	34
Podsumowanie.....	38
Spis tabel	39
Spis rysunków	39
Spis wykresów.....	39

CZĘŚĆ II

RAPORT O STANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Wstęp.....	5
1. Relacje pomiędzy planem zagospodarowania przestrzennego a strategią rozwoju województwa	6
2. Audyt krajobrazowy województwa śląskiego.....	8
3. Podstawowe elementy sieci osadniczej województwa	10
4. Powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne, w tym kierunki powiązań transgranicznych.....	18
5. System obszarów chronionych, w tym obszary ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	24
6. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.....	27
7. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	32
8. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	33

9. Obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin i udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	34
Podsumowanie.....	35
Spis tabel	37
Spis rysunków	37

CZĘŚĆ III

OCENA REALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Wstęp.....	5
1. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego	6
2. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa	9
3. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa	24
4. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa	33
Podsumowanie.....	43
Spis tabel	47
Spis rysunków	47

WNIOSKI

BIBLIOGRAFIA, MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

WSTĘP

Okresowa ocena planu zagospodarowania przestrzennego województwa stanowi stały element prac planistycznych prowadzonych przez samorząd województwa, niezbędny dla świadomego kształtowania polityki przestrzennej województwa. Sporządzenie okresowej oceny planu województwa zapewnia ciągłość procesów planistycznych, będących procesami wielopłaszczyznowymi i dynamicznymi, poprzez podejmowanie działań analitycznych mających na celu diagnozowanie problemów oraz sposobów ich przezwyciężenia. Sporządzenie okresowej oceny planu województwa ma więc prowadzić do weryfikacji realizacji ustaleń podjętych w obowiązującym planie oraz może stanowić impuls do podjęcia przez sejmik uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmian w obowiązującym planie albo rozpoczęcia procedury tworzenia nowego planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Niniejsza Okresowa ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (zwana dalej Okresową oceną Planu 2020+) jest piątą¹ edycją tego typu opracowania, przy czym drugą² odnoszącą się do uchwalonego w 2016 r. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (zwanego dalej Planem 2020+). Pierwsza edycja Okresowej oceny Planu 2020+ została sporządzona w 2018 r.³

Podstawa prawna sporządzenia okresowej oceny planu województwa

Obowiązek opracowania okresowej oceny planu województwa wynika z art. 45 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁴. Zgodnie z nim plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlega okresowej ocenie, w ramach której, zarząd województwa co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku:

- dokonuje przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym,
- opracowuje raport o stanie zagospodarowania przestrzennego,
- sporządza ocenę realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, pełnomocnika rządu ustanowionego w drodze ustawy, właściwego ministra lub sejmik województwa.

Wyniki przeglądu zmian oraz raport o stanie zagospodarowania przestrzennego przedstawiane są sejmikowi województwa oraz przekazywane do wiadomości ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Natomiast ocena realizacji inwestycji podlega zaopiniowaniu przez wojewódzką komisję urbanistyczno-architektoniczną.

Cel, metoda i struktura opracowania

Głównym celem sporządzenia Okresowej oceny Planu 2020+ jest dostarczenie podstawowych informacji o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa i o zmianach, jakie w nim zaszły od czasu uchwalenia Planu 2020+. Pozwala ona określić stopień realizacji przyjętych w Planie 2020+ ustaleń oraz zakres jego ewentualnej zmiany.

¹ Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2006 r., 2010 r. i 2013 r., Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ z 2018 r.

² Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Uchwała nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Dz. Urz. Woj. Śl. z 13.09.2016 r., poz. 4619.

³ Uchwała nr 2034/283/V/2018 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 4 września 2018 r.

⁴ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, t.j. Dz. U. 2022 r. poz. 503 z późn. zm.

W Okresowej ocenie Planu 2020+ przyjęto niejednorodny okres porównawczy ze względu na dostępność danych statystycznych oraz innych źródeł informacji.

Aktualnie obowiązujące przepisy prawa nie określają metody sporządzania okresowej oceny planu województwa. Niniejszą Okresową ocenę Planu 2020+ opracowano w oparciu o doświadczenia wynikające z opracowania poprzednich edycji okresowej oceny planu.

Struktura dokumentu jest odzwierciedleniem wymagań ustawowych dla poszczególnych elementów okresowej oceny planu województwa:

- **Wstęp** zawiera podstawę prawną sporządzenia dokumentu, cel oraz metodę i strukturę opracowania.
- **Część I** zawiera wyniki przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym województwa opracowane w oparciu o analizę dostępnych danych statystycznych. W tej części przedstawiono najważniejsze informacje i wnioski z analizy aktów prawnych oraz krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych i planistycznych. Jednym z elementów tego przeglądu jest ocena osiągnięcia celów polityki przestrzennej poprzez analizę wskaźników. Ich dobór został dokonany na etapie opracowania Planu 2020+. W tej części przedstawiono również analizę zmian w użytkowaniu gruntów na podstawie danych GUS. Ostatnim elementem przeglądu jest zestawienie projektów unijnych, realizowanych w województwie śląskim z RPO i PROW, które wywołują zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym i realizują cele Planu 2020+.
- **Część II** została zredagowana w oparciu o zapisy ustawowe, dotyczące uwzględnienia ustaleń strategii rozwoju województwa, audytu krajobrazowego oraz elementów odnoszących się do struktury Planu 2020+.
- **Część III** zawiera badanie ewaluacyjne w zakresie stanu realizacji inwestycji celu publicznego, na podstawie informacji uzyskanych od gestorów.
- Ostatnim elementem są **wnioski końcowe oraz wniosek generalny**, będący podsumowaniem dokonanej oceny.

Zarząd Województwa Śląskiego

OKRESOWA OCENA PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+
CZĘŚĆ I
**PRZEGLĄD ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU
PRZESTRZENNYM**

Katowice, marzec 2023 r.

Spis treści

Wstęp.....	5
1. Analiza aktów prawnych oraz krajowych i regionalnych dokumentów o charakterze strategicznym i planistycznym	6
2. Województwo śląskie w liczbach	11
2.1. Podstawowe dane o województwie	11
2.2. Analiza zmian w pokryciu przestrzeni województwa opracowaniami planistycznymi	15
2.3. Analiza zmian w użytkowaniu gruntów województwa	19
2.4. Zasoby mieszkaniowe.....	20
3. Analiza wybranych wskaźników w kontekście celów polityki przestrzennej.....	21
4. Analiza realizacji polityki przestrzennej województwa	29
5. Projekty realizowane w województwie w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania.....	34
Podsumowanie.....	38
Spis tabel	39
Spis rysunków	39
Spis wykresów	39

Wstęp

Zarząd województwa, co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku, w ramach okresowej oceny planu zagospodarowania przestrzennego, dokonuje przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Wyniki tego przeglądu są przedstawiane sejmikowi województwa oraz przekazywane do wiadomości odpowiedniemu ministrowi.

Istotnym elementem dokonywania przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym powinien być zintegrowany system monitorowania tych zmian zarówno na poziomie krajowym jak i wojewódzkim. Od momentu uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Planu 2020+) nie opracowano jednak systemowego rozwiązania.

Wobec powyższego, przegląd zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na potrzeby niniejszej Okresowej oceny Planu 2020+ opracowano w oparciu o analizę aktów prawnych oraz krajowych i regionalnych dokumentów o charakterze strategicznym i planistycznym, dostępnych danych statystycznych oraz innych źródeł informacji odnoszących się do zagospodarowania przestrzennego, a także materiałów i informacji pozyskanych z zasobów odpowiednich organów, instytucji oraz departamentów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Wykaz stosowanych skrótów:

AGN – Europejskie Porozumienie w Sprawie Głównych Śródlądowych Dróg Wodnych o Znaczeniu Międzynarodowym,
BDL – Bank Danych Lokalnych,
B+R – działalność badawczo-rozwojowa,
CPK – Centralny Port Komunikacyjny,
EPC – ekwiwalent pełnego czasu pracy,
GUS – Główny Urząd Statystyczny,
GIS – System Informacji Geograficznej,
GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
GZWP – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych
ICT – technologie informacyjne i telekomunikacyjne,
KPM 2030 – Krajowa Polityka Miejska 2030,
KSRR 2030 – Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
MPL „Katowice” – Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach,
mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
MSP – sektor małych i średnich przedsiębiorstw.
OO Planu 2020+ – Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+,
OZE – odnawialne źródła energii,
PKB – Produkt Krajowy Brutto,
PKP LHS – Linia Hutnicza Szerokotorowa,
Plan 2020+ – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+,
PPP – parytet siły nabywczej,
PPSS – Plan przeciwdziałania skutkom suszy,
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
REACT-EU – Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe,
RPM – Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego
RPO WSL – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego,
SOR – Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju,
Strategia „Śląskie 2030” – Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” Zielone Śląskie
suikzp – studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
TEU – jednostka pojemności używana często w odniesieniu do portów i statków,
UE – Unia Europejska,
UMWŚ – Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
UTI – intermodalne jednostki transportowe, do których zalicza się kontenery, nadwozia wymienne i naczepy,
WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

1. Analiza aktów prawnych oraz krajowych i regionalnych dokumentów o charakterze strategicznym i planistycznym

Od uchwalenia Planu 2020+ zaszły liczne zmiany w przepisach prawa z zakresu planowania przestrzennego oraz przyjęto nowe krajowe i regionalne dokumenty o charakterze strategicznym. Na potrzeby Okresowej oceny Planu 2020+ poddano analizie Plan 2020+ pod kątem zgodności z dokumentami krajowymi i regionalnymi. W niniejszym rozdziale przedstawiono najważniejsze zmiany w systemie prawnym, które mogą mieć wpływ na planowanie przestrzenne na poziomie województwa (Tab. 1 i 2).

Tabela 1 Akty prawne oraz dokumenty o zasięgu krajowym

Dokumenty krajowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Obowiązujące <ul style="list-style-type: none"> o Ustawy 	
Ustawa o związku metropolitalnym w województwie śląskim, 2017 r.	<p>Ustawa określa zasady i tryb tworzenia oraz zasady funkcjonowania związku metropolitalnego w województwie śląskim.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad i celów polityki przestrzennej województwa zadań publicznych związku metropolitalnego, związanych z kształtowaniem ładu przestrzennego.</p>
Ustawa o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, 2020 r.	<p>Ustawa dokonała m.in. zmiany zapisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Istotną zmianą jest uchylenie zapisów dot. obszarów funkcjonalnych, w tym usunięcie definicji pojęć „obszaru funkcjonalnego” i „miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego”, usunięcie określenia granic i zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym. Ponadto, wprowadzono konieczność uwzględnienia w planie zagospodarowania województwa uwarunkowań wynikających z diagnozy przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju województwa. Na mocy tej ustawy nastąpiło również wprowadzenie do strategii rozwoju województwa aspektów przestrzennych – tzw. modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie uwarunkowań wynikających z diagnozy przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju województwa, uwzględnienie uwarunkowań wynikających z konieczności nowego zdefiniowania zapisów dotychczas przyporządkowanych do pojęcia „obszary funkcjonalne”.</p>
Ustawa o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw	<p>Ustawa określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w celach i kierunkach zasad związanych z lokalizacją inwestycji.</p>
Ustawa Prawo geologiczne i górnictwo	<p>Po orzeczeniu NSA zwiększono kompetencje Samorządu Województwa w zakresie wybranych zapisów przedmiotowej ustawy</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: bez wpływu</p>
Ustawa o rewitalizacji, 2015 r.	<p>Ustawa określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, w tym m.in. obszaru zdegradowanego, obszaru rewitalizacji oraz gminnego programu rewitalizacji i (jeżeli jest przewidziana) specjalnej strefy rewitalizacji.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad i celów polityki przestrzennej województwa zapisów, pozwalających na opiniowanie gminnego programu rewitalizacji w zakresie zgodności z planem województwa.</p>
Ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych, 2005, t.j. 2023	<p>Ustawa określa m.in. przestrzenne uwarunkowania, wynikające z nadania obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w celach i kierunkach zapisów ustawy w zakresie wymagań związanych z uwarunkowaniami przestrzennymi.</p>

Ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego, 2009, t.j. 2022	Ustawa określa m.in. zasady i warunki przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego. W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w celach i kierunkach zapisów ustawy w zakresie wymagań związanych z uwarunkowaniami przestrzennymi.
Ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, 2003, t.j. 2023	Ustawa określa m.in. zasady i warunki przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w celach i kierunkach zapisów ustawy w zakresie wymagań związanych z uwarunkowaniami przestrzennymi.
o Specustawy	
Ustawa o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących, 2018	Ustawa określa m.in. standardy lokalizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących. W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w celach i kierunkach zapisów ustawy w zakresie wymagań związanych z uwarunkowaniami przestrzennymi.
Ustawa o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, 2018	Ustawa określa m.in. zasady, tryb przygotowania i realizacji Przedsięwzięć oraz Inwestycji związanych z Centralnym Portem Komunikacyjnym. W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w celach i kierunkach lokalizacji inwestycji związanych z realizacją Centralnego Portu Komunikacyjnego.
Ustawa o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym, 2019	Ustawa określa m.in. standardy lokalizacji oraz rodzaje inwestycji związanych z sektorem naftowym. W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w celach i kierunkach zapisów ustawy w zakresie wymagań związanych z uwarunkowaniami przestrzennymi.
o Strategie, polityki, programy, rozporządzenia	
Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie utworzenia w województwie śląskim związku metropolitalnego pod nazwą „Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia”	Rozporządzenie określa zasięg terytorialny oraz siedzibę władz związku metropolitalnego. W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w celach i kierunkach zasięgu terytorialnego związku metropolitalnego.
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r. (SOR)	Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2030. SOR przedstawia nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. W kontekście zmiany Planu 2020+: inspiracja do zapisów treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)	Strategia przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorządy: wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki w perspektywie roku 2030. W kontekście zmiany Planu 2020+: inspiracja do zapisów treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Głównym celem krajowej polityki transportowej przedstawionej w strategii jest zwiększenie dostępności transportowej kraju oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego przez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego na poziomie krajowym, europejskim i globalnym. W kontekście zmiany Planu 2020+: inspiracja do zapisów treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa.

<p>Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030</p>	<p>W ramach Programu powstają trasy o najwyższych parametrach technicznych, dostosowane do przenoszenia obciążenia 11,5 t/oś. Inwestycjom tym towarzyszą urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści ustaleń inwestycji publicznych wynikających z Programu.</p>
<p>Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny Strategiczne, Studium Lokalizacyjne Inwestycji CPK, Rozporządzenie Rady Ministrów - wykaz Inwestycji Towarzyszących w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego</p>	<p>Centralny Port Komunikacyjny to planowany węzeł przesiadkowy między Warszawą i Łodzią, który zintegruje transport lotniczy, kolejowy i drogowy. W skład CPK wejdą też inwestycje kolejowe: węzeł w bezpośredniej bliskości portu lotniczego i połączenia na terenie kraju, które umożliwią przejazd między Warszawą a największymi polskimi miastami w czasie nie dłuższym niż 2,5 godz.</p> <p>Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego jest dokumentem, w którym określono ramy realizacji przedsięwzięć służących przebudowie i rozbudowie układu komunikacyjnego naszego kraju, w tym wyznaczono korytarze, w których będą usytuowane nowe inwestycje kolejowe i drogowe związane z projektem Centralnego Portu Komunikacyjnego.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści ustaleń inwestycji publicznych wynikających z Programu.</p>
<p>Rządowy program budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025, 2021 r.</p>	<p>Przyjęty dokument jest programem wieloletnim obejmującym zadania z zakresu infrastruktury punktowej przy liniach kolejowych zarządzanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. oraz zadania związane z dostępnością miejsc parkingowych dla podróżnych. Celem programu jest zwiększenie dostępu lokalnych społeczności do transportu kolejowego.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści ustaleń inwestycji publicznych, wynikających z Programu.</p>
<p>Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku</p>	<p>Program wieloletni, który ma przyczynić się do eliminowania wykluczenia komunikacyjnego dzięki możliwości uzupełniania sieci kolejowej o nowe połączenia, które przede wszystkim zapewnią pasażerom dostęp do komunikacji międzywojewódzkiej.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści ustaleń inwestycji publicznych wynikających z Programu.</p>
<p>Plan przeciwdziałania skutkom suszy, 2021 r.</p>	<p>Plan przeciwdziałania skutkom suszy określa, w jaki sposób podejmowane będą działania dotyczące zarządzania zasobami wodnymi, zarządzania kryzysowego i szacowania strat spowodowanych suszą. Celem jest ograniczenie jej skutków, przez optymalne działania, zarówno techniczne – w tym inwestycyjne, jak i nietechniczne.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających z Planu.</p>
<p>Krajowa Polityka Miejska 2030, 2022 r.</p>	<p>Nadrzędnym celem KPM 2030 jest zrównoważona transformacja polskich miast w kierunku silnych i odpornych, zapewniających wysoką jakość życia mieszkańcom. KPM 2030 proponuje rozwiązania w obszarach dotyczących: problemów suburbanizacji i ładu przestrzennego, współpracy w miejskich obszarach funkcjonalnych oraz wzmocnienia zdolności rozwojowych, jakości środowiska przyrodniczego w miastach i działań adaptacyjnych wobec zmian klimatycznych, systemów mobilności miejskiej i bezpieczeństwa oraz promocji działań na rzecz podnoszenia kapitału społecznego.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających z Polityki.</p>
<p>Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r., z perspektywą do 2033 r.</p>	<p>Celem Programu jest stworzenie spójnej sieci dróg krajowych zapewniającej efektywne funkcjonowanie drogowego transportu osobowego i towarowego.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zadań, zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających z Programu.</p>
<p>• W opracowaniu</p>	
<p>Ustawa o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz</p>	<p>Zawarte w ustawie zapisy stanowią reformę systemu planowania przestrzennego. Nakierowane są przede wszystkim na planowanie przestrzenne w samorządach lokalnych. Jedną z najistotniejszych zmian jest wprowadzenie nowego narzędzia planistycznego, planu ogólnego, jako aktu prawa lokalnego.</p>

niektórych innych ustaw	<p>W zakresie związanym z planem województwa ustawa utrzymuje jego dotychczasową rolę i zakres.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie zapisów zmienionej Ustawy.</p>
Krajowy Program Żeglugowy do roku 2030	<p>Celem Programu jest przywrócenie niezawodnego i efektywnego transportu wodnego śródlądowego poprzez inwestycje na Odrzańskiej Drodze Wodnej i na Drodze Wodnej Rzeki Wisły oraz wsparcie dla rozwoju rynku żeglugowego. Strategia realizacji Programu ukierunkowana będzie przede wszystkim na realizację projektów inwestycyjnych oraz na działania o charakterze programowym i regulacyjnym.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zadań, zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa zadań publicznych, wynikających z Programu.</p>
Program Rozwoju Odrzańskiej Drogi Wodnej	<p>W Programie zostanie przedstawiony zakres i harmonogram inwestycji niezbędnych do osiągnięcia międzynarodowej klasy żeglowności na Odrzańskiej Drodze Wodnej wraz z korzyściami wynikającymi z ich realizacji. Program obejmie również drogi wodne funkcjonalnie powiązane, tj. Kanał Śląski i polski odcinek połączenia Dunaj-Odra-Łaba (droga wodna Kędzierzyn-Koźle – Chałupki).</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zadań, zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa zadań publicznych, wynikających z Programu.</p>

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2 Dokumenty o zasięgu regionalnym i metropolitalnym

Dokumenty regionalne	
• Obowiązujące	
Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	<p>Zarysowane w dokumencie cele i kierunki wskazują drogę oraz narzędzia pozwalające na istotne zmiany gospodarcze prowadzące do pobudzenia tempa rozwoju gospodarczego regionu w oparciu o dynamicznie rozwijający się sektor przedsiębiorstw innowacyjnych. Strategia „Śląskie 2030” odpowiada również na wyzwania demograficzne stojące przed województwem śląskim oraz związane z poprawą warunków życia w regionie.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających ze Strategii.</p>
Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego (RPM)	<p>Celem Polityki jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych województwa śląskiego do kreowania zrównoważonych i trwałych procesów rozwojowych zapewniających wysoką jakość życia mieszkańców. Jest ona wyrazem konsensusu wokół zagadnień współpracy tematycznej miast oraz efektywnego lokalizowania infrastruktury technicznej i społecznej na obszarze regionu.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających ze Strategii.</p>
Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego 2030 – Inteligentne Śląskie	<p>Strategia wyznacza cele i określa obszary interwencji, które Województwo Śląskie będzie realizować, aby zapewnić właściwe warunki dla inicjowania i wdrażania innowacji w regionie. Ponadto, dokument odnosi się do wszystkich inteligentnych i regionalnych specjalizacji w obszarze zarządzania i wdrażania ekosystemem innowacji województwa śląskiego.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających ze Strategii.</p>
Polityka Rozwoju Gospodarczego Województwa Śląskiego 2030	<p>Polityka wyznacza planowane kierunki rozwoju gospodarczego wraz ze wskazaniem instrumentów przeznaczonych do ich realizacji. Dokument określa województwo śląskie jako region o silnej i konkurencyjnej gospodarce opartej na innowacyjnych i zielonych technologiach.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających z Polityki</p>

Kontrakt Terytorialny dla Województwa Śląskiego	<p>Kontrakt określa cele i wskazuje priorytetowe przedsięwzięcia, zabezpieczając jednocześnie w programie regionalnym środki na ich realizację lub wskazując źródła finansowania.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zadań, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających z Kontraktu.</p>
Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego. Procesy rewitalizacji oraz rekultywacji obszarów i terenów zdegradowanych w ujęciu regionalnym	<p>Polityka przedstawia najważniejsze wyzwania związane z rewitalizacją i rekultywacją, wskazuje działania, które stanowią na nie odpowiedź, a także określa warunki do stworzenia systemu wsparcia procesu rewitalizacji w województwie śląskim.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających z Polityki.</p>
Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030	<p>Plan określa ramy procesu transformacyjnego w regionie, finansowanej ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz innych, unijnych źródeł finansowania. Punktem wyjścia do przygotowania Planu jest Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zadań, zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających z Planu.</p>
Strategia Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami	<p>Strategia wskazuje warunki do tworzenia rozwiązań, umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwo w różnych formach aktywności sportowej i rekreacyjnej poprzez włączenie sportu w główne nurty życia społecznego oraz wyrównywanie szans w dostępie do oferty sportu i rekreacji.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających ze Strategii.</p>
• W opracowaniu	
Audyt Krajobrazowy Województwa Śląskiego	<p>Audyt identyfikuje krajobrazy występujące na obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne i dokonuje oceny ich wartości, określa lokalizację krajobrazów priorytetowych - krajobrazów szczególnie cennych dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości, wymagających zachowania i określenia dla nich zasad i warunków ich kształtowania.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków i rekomendacji wynikających z Audytu.</p>
Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego	<p>Plan identyfikuje problemy i wyzwania rozwoju regionalnego systemu transportowego oraz wskazuje cele i kierunki jego rozwoju. Definiuje również warianty planistyczne rozwoju oraz działania i projekty możliwe do realizacji.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zadań, zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających z Planu.</p>
Regionalna Polityka Rowerowa Województwa Śląskiego	<p>Regionalna polityka rowerowa województwa śląskiego jest integralną częścią polityki rozwoju województwa i opiera się na dokumentach strategicznych, w których wskazano konieczność planowania i budowy infrastruktury rowerowej o wysokim standardzie technicznym i o zasięgu obejmującym obszar całego regionu.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających z Polityki.</p>
Dokumenty metropolitalne	
Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027, z perspektywą do 2035 r.	<p>Strategia określa wizję i cele rozwojowe Metropolii oraz wskazuje przewagi konkurencyjne i proponuje kierunki działań, pozwalające na dynamiczny rozwój obszaru.</p> <p>W kontekście zmiany Planu 2020+: uwzględnienie w treści zasad, celów i kierunków polityki przestrzennej województwa wniosków wynikających ze Strategii.</p>

Wyjaśnienie: W tabeli nie ujęto wszystkich dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym, a jedynie wybrane - istotne z punktu widzenia polityki przestrzennej, w których zmiany nastąpiły od ostatnio przeprowadzonej Okresowej oceny Planu 2020+ w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne

2. Województwo śląskie w liczbach

2.1. Podstawowe dane o województwie

W 2021 r. województwo śląskie zamieszkiwało 4 375 947 osób, co stanowiło 11,5% ludności Polski¹. Pod względem liczby ludności zajmuje ono wciąż drugą lokatę w kraju. Liczba ludności w województwie śląskim zmniejszyła się o 183,2 tys. w stosunku do roku 2016 r. Największy ubytek ludności zaobserwowano w subregionie centralnym. Z kolei obszar największego przyrostu znajduje się pomiędzy Metropolią Górnośląską i Aglomeracją Bielską. Zmiany liczby ludności w gminach województwa śląskiego w latach 2016-2021 przedstawia Rys. 1.

W poszczególnych latach od 2016 r. do 2021 r. województwo śląskie charakteryzowało się ujemnym saldem migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, które w 2016 r. wyniosło -4 556 osób, natomiast w 2021 r. sytuacja uległa nieznacznej poprawie i saldo migracji wyniosło -4 483 osób. Za ubytek migracyjny odpowiadają przede wszystkim migracje wewnętrzne.

Migracje wewnętrzne charakteryzuje przemieszczanie się ludności z obszarów miejskich na wieś – saldo migracji dla obszarów wiejskich wyniosło 3 390 w 2016 r. i 4 308 w 2021 r., a dla miast odpowiednio -3 390 i -4 308 osób. W 2022 r. w województwie śląskim przebywało 39 580 cudzoziemców, w tym 27 558 osób pochodzenia ukraińskiego. W stosunku do 2016 r. liczba imigrantów wzrosła o 26 983 osoby. Liczba Ukraińców w województwie śląskim od 2016 r. wzrosła o ponad 480%².

Analizując sumę salda migracji na 1000 mieszkańców w ujęciu przestrzennym w latach 2016-2021, można zaobserwować, że ujemnym saldem migracji charakteryzują się przede wszystkim miasta Metropolii Górnośląskiej, Aglomeracji Bielskiej, Częstochowskiej i Rybnickiej oraz obszary wiejskie położone peryferyjnie względem największych miast regionu (Rys. 2).

W województwie śląskim w latach 2016-2021 postępował ubytek naturalny ludności, tj. przewaga zgonów nad urodzeniami. W 2016 r. przyrost naturalny wynosił -1,36‰, a w 2021 r. -7,15‰.

W związku ze spadkiem liczby ludności zmniejszyła się również gęstość zaludnienia, ale biorąc pod uwagę stosunkowo dużą liczbę mieszkańców i niewielką powierzchnię województwa (14 lokata w kraju), gęstość zaludnienia w województwie śląskim jest wciąż największa w kraju i wynosi 355 os./km². W 2016 r. było to 370 os./km². W województwie występuje duże zróżnicowanie gęstości zaludnienia – obszarem o bardzo wysokim stopniu zagęszczenia jest Metropolia Górnośląska, a najmniejszym charakteryzuje się północna część województwa – szczególnie obszary poza terenami miejskimi.

Województwo śląskie jest wciąż najbardziej zurbanizowanym regionem w Polsce – 76,01% ludności mieszka w miastach (w kraju jest to 59,68%). Zaobserwowano jednak niewielki spadek wskaźnika urbanizacji związany z ogólną depopulacją w województwie oraz dodatnim saldem migracji dla obszarów wiejskich. W podziale na subregiony największym wskaźnikiem urbanizacji charakteryzuje się subregion centralny.

Rozpatrując dynamikę zaludnienia w gminach województwa śląskiego w latach 2016 – 2021, można potwierdzić kilka tendencji zmian w ujęciu przestrzennym:

- depopulacja na obszarze województwa śląskiego jest procesem postępującym, z największą koncentracją zjawiska w subregionie centralnym i największym ubytkiem ludności w miastach

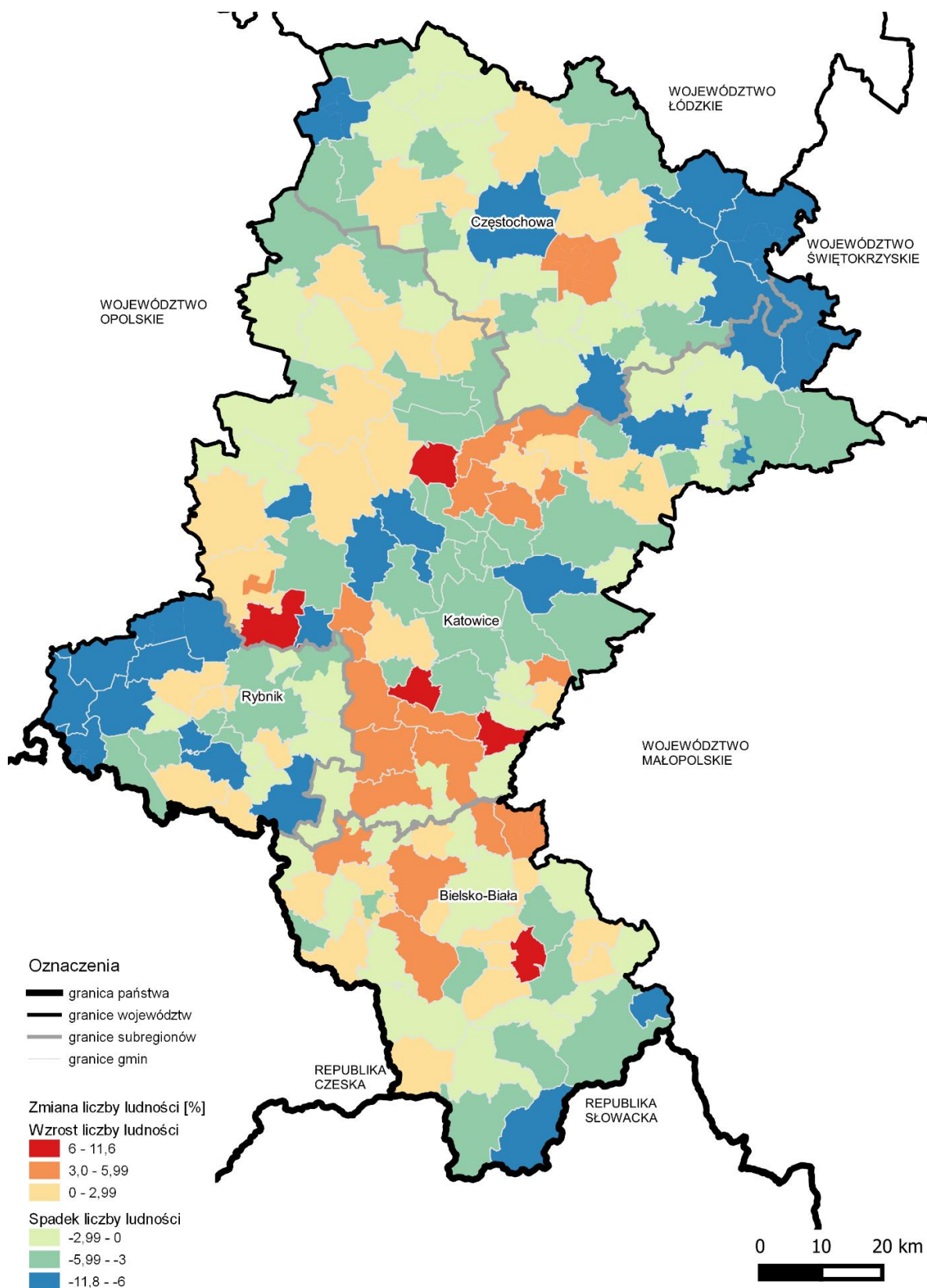
¹ Bank Danych Lokalnych, GUS (BDL GUS)

² Statystyka migracji na mapie Polski, <https://migracje.gov.pl/>

Metropolii Górnośląskiej (m.in. Bytom, Zabrze, Świętochłowice, Sosnowiec) oraz w gminach przy granicy z województwem świętokrzyskim i opolskim;

- wzrost liczby mieszkańców i postępujący proces suburbanizacji obserwuje się w gminach obszaru funkcjonalnego Metropolii Górnośląskiej i aglomeracji, przy czym szczególnie wyraźnie w obszarze pomiędzy Metropolią Górnośląską i Bielskiem-Białą, w otoczeniu Bielska-Białej, w obszarze położonym na północ od Metropolii Górnośląskiej oraz w gminie Olsztyn sąsiadującej z Częstochową;
- proces depopulacji dotyka przede wszystkim obszary miejskie, co w zderzeniu z faktem, że województwo śląskie jest najsilniej zurbanizowanym obszarem powoduje, że problem ten będzie miał coraz większe znaczenie i konsekwencje.

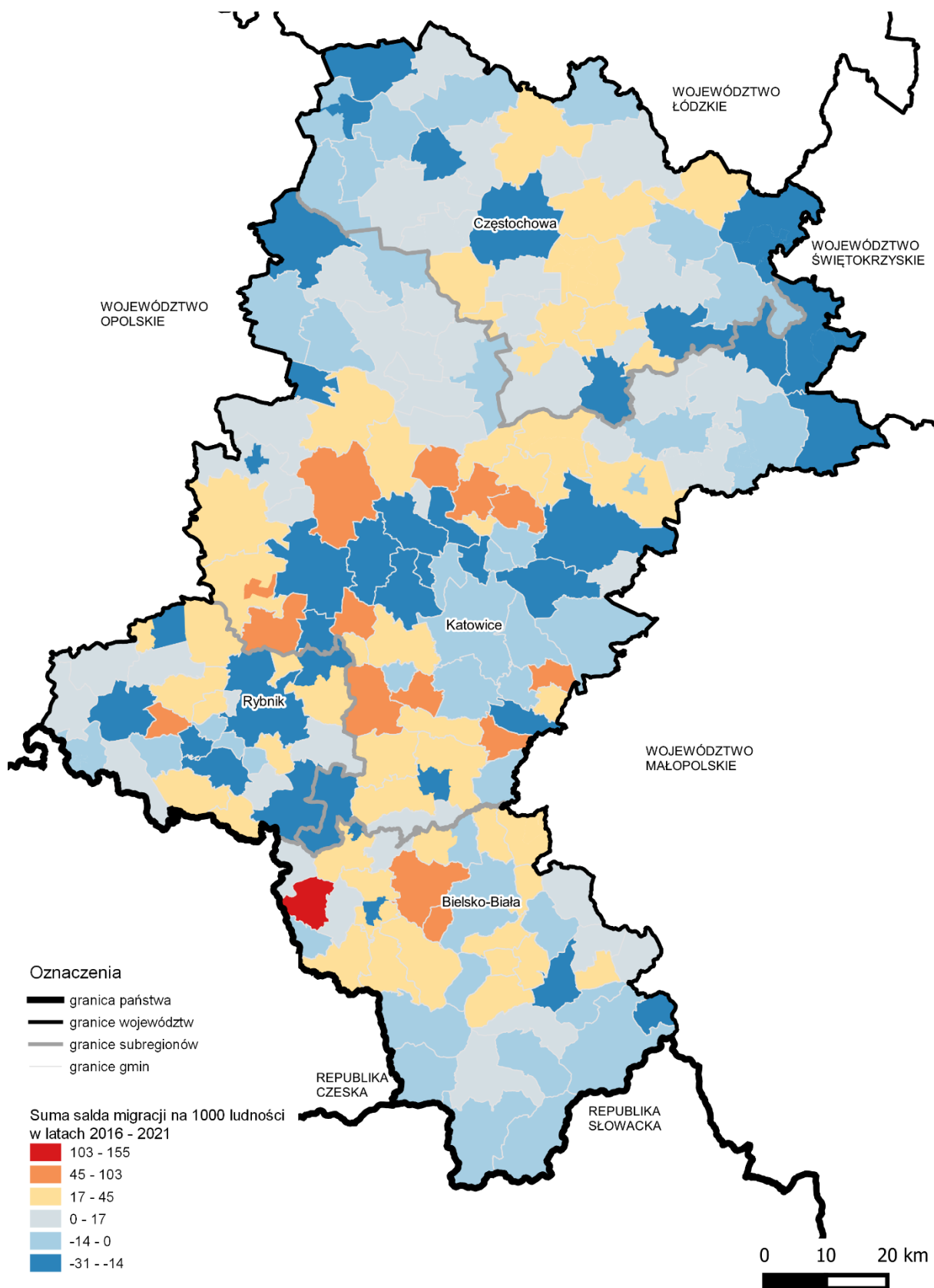
Istotne zmiany demograficzne dotyczą starzenia się społeczeństwa. Według stanu na 2021 r. liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 17,5% ludności województwa, w wieku produkcyjnym – 58,6%, a poprodukcyjnym 23,9%. W województwie śląskim obserwuje się systematyczny spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym i wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. W latach 2016-2021 liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o ponad 254 tys., natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o ponad 73 tys.

Rysunek 1 Zmiana liczby ludności w gminach województwa śląskiego w latach 2016-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL, GUS³

³ Od roku 2020 bazą wyjściową bilansu liczby ludności są wyniki NSP 2021. W związku z tym dane odnoszące się do liczby ludności od 2020 roku zostały przeliczone zgodnie z bilansem przygotowanym w oparciu o wyniki NSP 2021. Aktualizacja danych: 25.10.2022 r.

Rysunek 2 Suma salda migracji na 1000 ludności w latach 2016-2021
 Źródło: Opracowania własne, na podstawie danych BDL, GUS

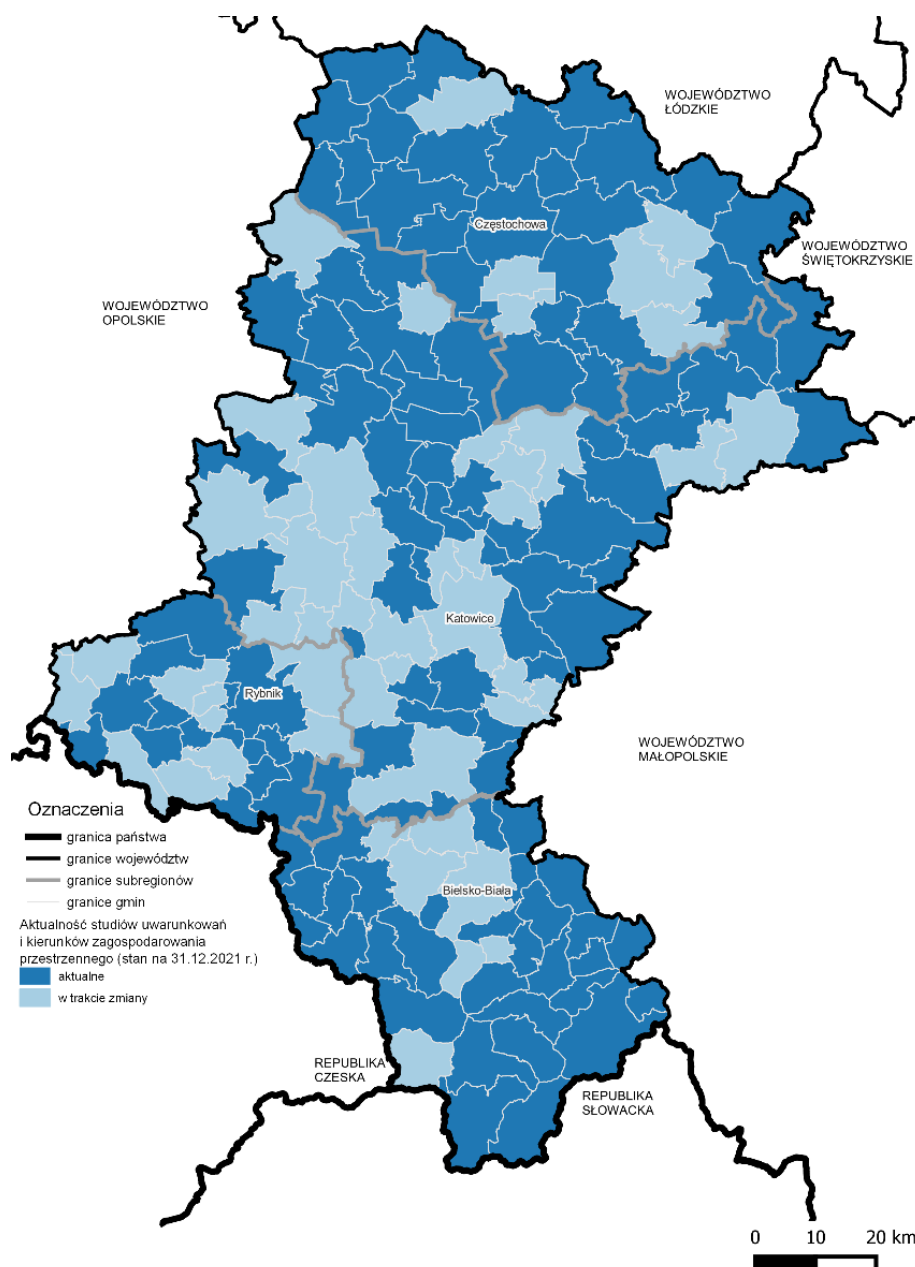
2.2. Analiza zmian w pokryciu przestrzeni województwa opracowaniami planistycznymi

Na dzień 31 grudnia 2021 r. 116 gmin województwa śląskiego posiadało uchwalone i obowiązujące studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (suikzp), 51 gmin było w trakcie ich zmiany (Rys. 3)⁴. Wynika z tego, że nieznacznie wzrosła liczba gmin posiadająca suikzp w trakcie zmiany w porównaniu do roku 2016, w którym było ich 49.

Procedura zmiany suikzp w okresie od 31.12.2016 do 31.12.2021 została zakończona w 29 gminach. Równolegle w tym okresie do sporządzenia suikzp przystąpiły 32 gminy.

Województwo śląskie plasuje się na pierwszej pozycji wśród województw pod względem udziału liczby obowiązujących suikzp, których rysunki występują w postaci wektorowej – dane GIS z nadaną georeferencją.

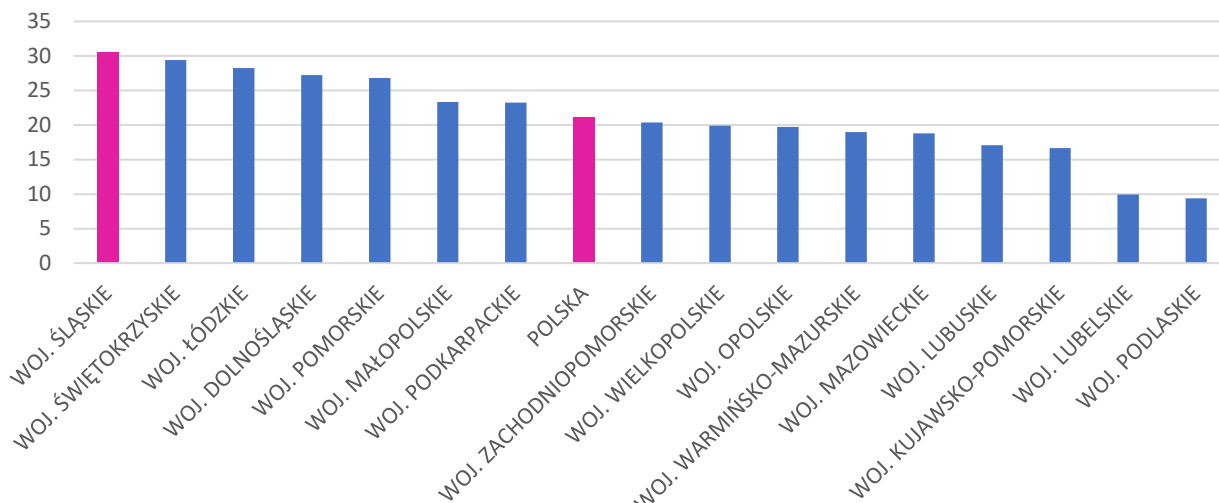
Wskaźnik ten dla województwa śląskiego wynosi 30,54%, a ten sam wskaźnik dla obszaru Polski to 21,13% (Wykres 1).

Rysunek 3 Aktualność studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (stan na 31.12.2021 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Badanie statystyczne "1.02.04(017) Lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne", dane za 2021 r.

⁴ Badanie statystyczne "1.02.04(017) Lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne", dane za 2021 r., <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/badanie-statystyczne---lokalne-planowanie-i-zagospodarowanie-przestrzenne>

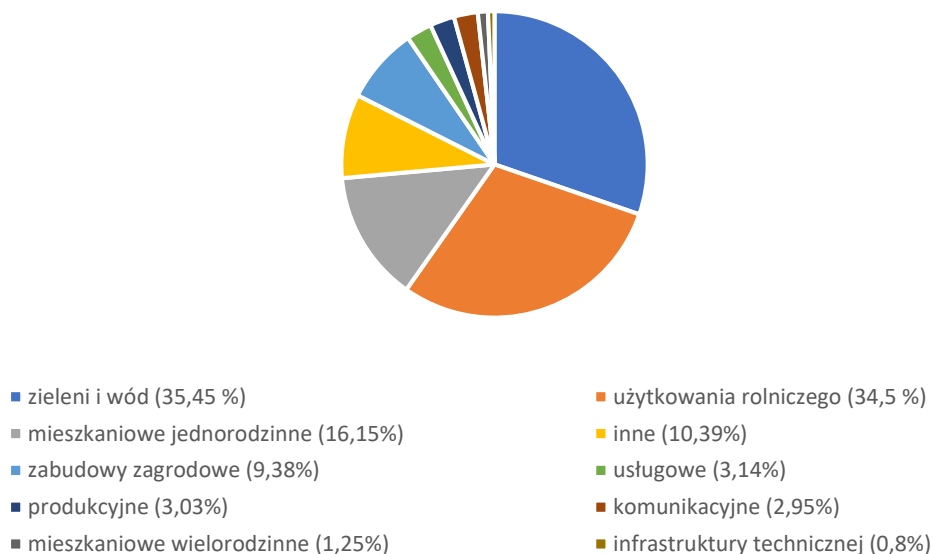

Wykres 1 Udział liczby obowiązujących studiów, których rysunki występują w postaci wektorowej – dane GIS z nadaną georeferencją

Źródło: Opracowane własne na podstawie BDL, GUS

W suikzpm gmin województwa wyznacza się powierzchnie terenów wskazanych do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na koniec 2021 r. obejmowała ona około 28% powierzchni województwa, z której 73% terenów wskazanych do objęcia miejscowymi planami dotyczyło gmin wiejskich. Porównując pod koniec 2016 r. wskaźnik ten wynosił 35% powierzchni województwa śląskiego.

Największy udział powierzchni w suikzpm mają tereny przeznaczone pod funkcję kolejno: użytkowania rolniczego (34,5%), zieleni i wód (35,45%) oraz mieszkaniowe jednorodzinne (16,15%), natomiast najmniejszy infrastruktury technicznej (0,8%), mieszkaniowe wielorodzinne (1,25%), komunikacyjne (2,95%) (Wykres 2).

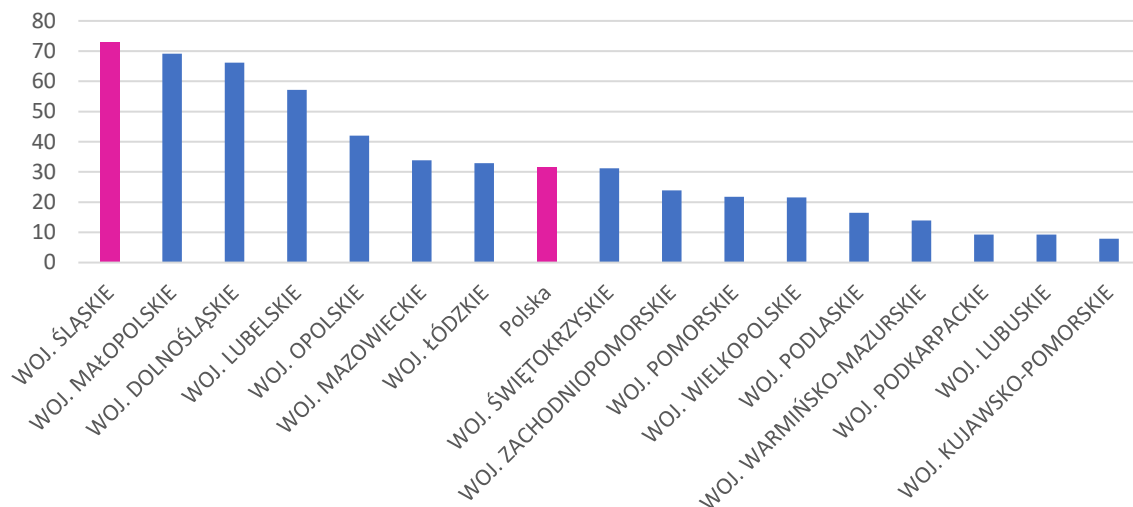

Wykres 2 Udział powierzchni wskazanej w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pod poszczególne funkcje

Źródło: Badanie statystyczne "1.02.04(017) Lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne"

W województwie śląskim na dzień 31 grudnia 2021 r. łączna powierzchnia pokryta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (mpzp) ogółem wynosiła 900 772,5 ha, co od końca 2016 r. daje wzrost tej powierzchni o 55 825,5 ha oraz plasuje region na pierwszym miejscu wśród

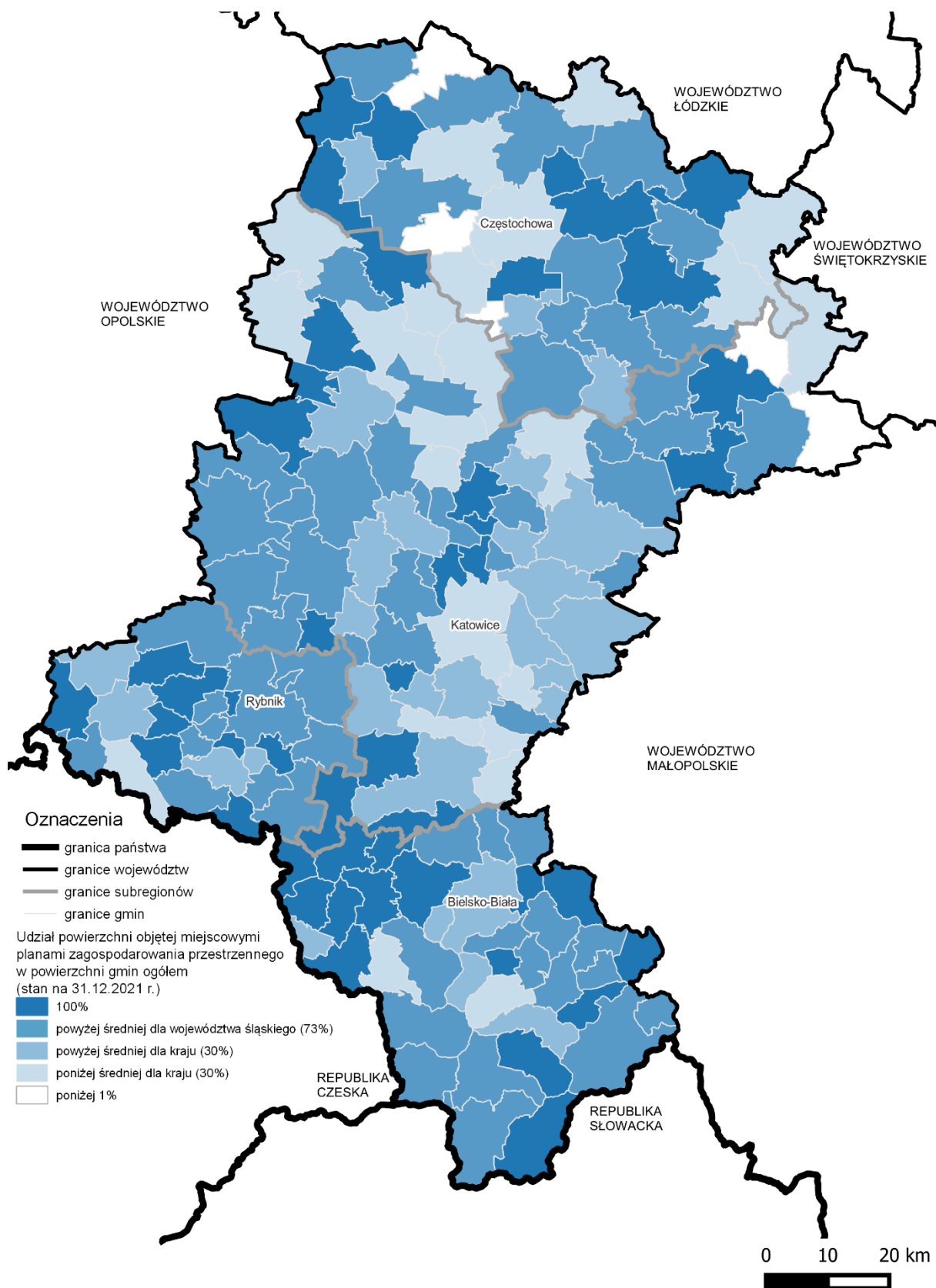
województw, pod względem udziału powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (Wykres 3).

Wykres 3 Udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni województw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL, GUS

Powierzchnia 42 gmin województwa jest w pełni pokryta miejscowymi planami, kolejne 64 gminy mają większy udział pokrycia powierzchni planami niż średnia dla województwa (73%). Mniejsze pokrycie niż średnia dla województwa, lecz większe niż średnia dla kraju (30%) ma 28 gmin. Tylko 29 gmin posiada mniejszy udział pokrycia w powierzchni niż średnia dla kraju, wśród tych gmin znajdują się 4, których wskaźnik pokrycia jest mniejszy niż 1% (Rys. 4).

Rysunek 4 Udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gmin ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, stan na 31.12.2021 r.

2.3. Analiza zmian w użytkowaniu gruntów województwa

W celu przedstawienia kierunków i tendencji zmian w strukturze użytkowania gruntów w województwie śląskim dokonano zestawienia i analizy danych statystycznych za rok 2016 i 2022 (Tab. 3).

Tabela 3 Zmiana powierzchni wg kierunków wykorzystania gruntów w województwie śląskim w latach 2016-2022

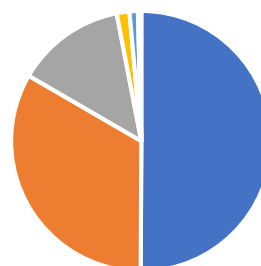
Rodzaj użytku gruntowego	Powierzchnia użytku gruntowego [ha]			Zmiana powierzchni użytku gruntowego [%]
	2016	2022	różnica	
grunty rolne	629 237	617 653	-11 584	-1,84%
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	414 260	410 679	-3 581	-0,86%
grunty pod wodami	18 445	19 481	1 036	5,62%
grunty zabudowane i zurbanizowane	152 547	167 631	15 084	9,89%
nieużytki	13 922	12 797	-1 125	-8,08%
tereny różne	4 895	5 166	271	5,54%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Wojewódzkich zbiorczych zestawień danych dot. gruntów

W strukturze użytkowania gruntów w województwie śląskim w 2022 r. największy udział miały grunty rolne – stanowiły one 50% powierzchni (Wykres 4). Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowiły 33% powierzchni, grunty zabudowane i zurbanizowane – 14% powierzchni. Najmniejszy udział w strukturze użytkowania stanowiły grunty pod wodami, nieużytki i tereny różne.

W latach 2016-2022 zmniejszyła się powierzchnia: gruntów rolnych (o 11 584 ha, tj. 1,84%), gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych (o 3 581 ha, tj. 0,86%) oraz powierzchnia nieużytków – o 1 125 ha, tj. 8,08%. Natomiast zwiększeniu uległa powierzchnia gruntów pod wodami (o 1 036 ha, tj. 5,62%) oraz terenów różnych (o 271 ha, tj. 5,54%). Największe zmiany nastąpiły w przypadku gruntów zabudowanych i zurbanizowanych – ich powierzchnia wzrosła o 15 084 ha, tj. 9,89%.

Przyrost powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych oraz terenów różnych w zestawieniu z ubytkiem powierzchni użytków rolnych, nieużytków oraz gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych sugeruje, że zamiast recyklingu terenów postępuje proces ekspansji na tereny dotychczas niezainwestowane. Jednocześnie liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się w tym samym okresie o ponad 183 tys., tj. o 4%.

- grunty rolne 50% (617 653)
- grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione 33% (410 679)
- grunty zabudowane i zurbanizowane 14% (167 631)
- grunty pod wodami 2% (19 481)
- nieużytki 1% (12 797)
- tereny różne 0,4% (5 166)

Wykres 4 Struktura użytkowania gruntów w województwie śląskim, stan na 1.01.2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Wojewódzkich zbiorczych zestawień danych dot. gruntów

2.4. Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe w województwie śląskim w 2021 r. wynosiły 1,826 mln mieszkań i wzrosły w stosunku do 2016 r. o 4,3% (stan na 2021 r.)⁵. Największy przyrost zanotowano w gminach: Orzesze (18,8%), Świerklaniec (15,7%), Wilamowice (14,5%), Pilchowice (14,5%), Zbrosławice (13,5%), Bojszowy (13%), Jasienica (12,8%), Żory (12,6%), Kozy (12,3%), Bestwina (11,5%), Mikołów (11,5%), Rajcza (11,3%), Skoczów (11,1%), Gierałtowice (10,9%), Siewierz (10,4%), Suszec (10,3%) oraz Lipowa (10,1%).

Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców zmienia się z roku na rok. W 2016 r. w województwie śląskim wynosił 2,4, a w 2021 r. 3,9. Najwyższe wartości osiągnął w gminach: Siewierz (13,1), Wryy (9,2), Imielin (9,1), Mikołów (9), Świerklaniec (8,8). Najmniej (poniżej 1) w Bytomiu i gminie Rudnik.

⁵ BDL GUS, dostęp: 20.01.2023 r.

3. Analiza wybranych wskaźników w kontekście celów polityki przestrzennej

W celu przedstawienia charakteru i tendencji zmian, jakie zachodzą w przestrzeni województwa śląskiego, wpływających na zagospodarowanie przestrzeni i budujących wizerunek województwa, dokonano zestawienia i porównania danych statystycznych w odniesieniu do celów polityki przestrzennej przyjętych w Planie 2020+. Każdemu celowi przypisano wskaźniki, umożliwiające monitorowanie procesu osiągnięcia tego celu (tabele 4-7). W tej części opracowania dokonano analizy tych wskaźników. Przedstawiono je w dwóch zbiorach, obejmujących dane, które były podstawą dla opracowania Planu 2020+ tj. dostępne w 2016 roku (odnoszące się do roku 2013) – określone jako wartość bazowa – oraz dane aktualne – dostępne w czasie sporządzania OO Planu 2020+. Rezultatem tego działania jest ocena osiągnięcia wartości docelowej lub pożądanego trendu w 2020 r. poprzez określenie czy w danym wymiarze nastąpił postęp (zanotowano pożądaną trend „+”), regres (kierunek zmian jest niepożądany „-”) lub stabilizacja. W przypadku braku dostępnych danych za 2020 r. odstąpiono od oceny osiągnięcia wartości docelowej („*”).

Tabela 4 Wskaźniki oceny oddziaływania i rezultatu – osiągnięcia celu polityki przestrzennej. Cel 1. Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarcza wzrostu i innowacji

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2013	Wartość docelowa 2020/pożądaną trend do 2020 (określone w Planie)	Wartość dostępna na rok 2022	Ocena osiągnięcia wartości docelowej	Źródło danych
PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) [zł]	44 372 zł	72 213 zł	60 091 zł (2020)	-	BDL GUS
PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) – Polska = 100	105,8%	powyżej średniej krajowej (min. 7 % powyżej)	99,1% (2020)	-	BDL GUS
PKB na 1 mieszkańca według PPP (UE 27=100)	70%	74-79%	74% (2018)	*	Raport...
Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB [%]	0,63%	1,7%/1,2%	0,88% (2020)	-	BDL GUS
Wartość dodana brutto na 1 pracującego w zł (ceny bieżące)	109,7 tys. zł	173,5 tys. zł.	141,4 tys. zł (2019)	*	BDL GUS
Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. mieszkańców	6,4	wzrost	9,2 (2021)	+	BDL GUS
Odsetek przedsiębiorstw przemysłowych wykorzystujących chronione prawami wyłącznymi projekty wynalazcze krajowych podmiotów zewnętrznych [%]	2,7%	wzrost	2,2 (2017)	*	Raport...
Odsetek przedsiębiorstw usługowych wykorzystujących chronione prawami wyłącznymi projekty wynalazcze krajowych podmiotów zewnętrznych [%]	1,6%	wzrost	1,6 (2017)	*	Raport...
Zatrudnieni w B+R na 1 000 osób aktywnych zawodowo [EPC]	4,1	4,8	6,0 (2019)	*	BDL GUS

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2013	Wartość docelowa 2020/pożądaný trend do 2020 (określone w Planie)	Wartość dostępna na rok 2022	Ocena osiągnięcia wartości docelowej	Źródło danych
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych przemysłowych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych [%]	15,4%	wzrost	32,2 (2020)	+	BDL GUS
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych usługowych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw usługowych [%]	10,8%	wzrost	26,7 (2020)	+	BDL GUS
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały [osoby]	-5 438	dotądnie	-793 (2021)	-	BDL GUS
Saldo migracji międzywojewódzkich na pobyt stały [osoby]	-3 880	dotądnie	- 3 690 (2021)	-	BDL GUS

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, Raportu o stanie województwa za 2020 rok

Do celu 1 Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji przypisano 13 wskaźników, z których 8 można było poddać aktualnej ocenie, dla pozostałych 5 odstąpiono od oceny z powodu braku danych za 2020 r. Z zestawienia wynika, że prawie wszystkie z ocenianych wskaźników *wykazały pożądaną tendencję zmian*. Choć należy zaznaczyć, że dla 3 wskaźników odnotowano osiągnięcie założonych poziomów lub trendów, a dla 5 wskaźników nie odnotowano osiągnięcia założonych poziomów lub trendów.

PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) wzrosło z poziomu 44 372 zł do 60 091 zł, ale nie osiągnęło wskazanego poziomu docelowego. Już w OO Planu 2020+ z 2018 r. sygnalizowano, że mało realne wydaje się osiągnięcie założonego poziomu. Słabiej wypadł wskaźnik pokazujący relację PKB na 1 mieszkańca w woj. śląskim do średniej krajowej - zamiast spodziewanego wzrostu zanotowano spadek ze 105,8% do 99,1% - co oznacza, że gospodarka woj. śląskiego rozwijała się wolniej niż reszta kraju.

Czynniki pozytywne: wzrost liczby udzielonych patentów na wynalazki krajowe oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych przemysłowych i usługowych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw.

Czynniki negatywne: nie udało się osiągnąć zakładanego poziomu nakładów na działalność B+R w relacji do PKB, choć trend zanotował tendencję wznoszącą.

Zestawienie ocenianych wskaźników pozwala na stwierdzenie, że cel 1 jest realizowany częściowo.

Należy położyć nacisk na dalsze zwiększenie innowacyjności i kreatywności przedsiębiorstw poprzez wzrost nakładów na działalność B+R, wsparcie projektów dotyczących wynalazków, z jednoczesnym wsparciem ich wykorzystania przez przedsiębiorstwa.

Do celu 2 Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie dostępu do usług publicznych przypisano 11 wskaźników, z których 8 można było poddać aktualnej ocenie, a dla pozostałych 3 odstąpiono od oceny z powodu braku danych za 2020 r. Z zestawienia wynika, że 4 z 8 ocenianych wskaźników wykazały pożądaną tendencję zmian. Choć należy zaznaczyć, że dla 3 z 8 ocenianych wskaźników odnotowano osiągnięcie założonych poziomów lub trendów, a dla 5 wskaźników nie odnotowano osiągnięcia założonych poziomów lub trendów.

Tabela 5 Wskaźniki oceny oddziaływania i rezultatu – osiągnięcia celu polityki przestrzennej.
Cel 2. Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie dostępu do usług publicznych

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2013	Wartość docelowa 2020/pożądan trend do 2020 (określone w Planie)	Wartość dostępna na rok 2022	Ocena osiągnięcia wartości docelowej	Źródło danych
Przyrost naturalny na 1 000 ludności	- 1,4	dodatnia	- 7,02 (2021)	-	BDL GUS
Przeciętne trwanie życia mężczyzn (lata)	72,4	wzrost	72,3 (2020)	-	BDL GUS
Przeciętne trwanie życia kobiet (lata)	80,1	wzrost	80,0 (2020)	-	BDL GUS
Wskaźnik jakości życia – pozycja w rankingu	6	awans w rankingu	6 (2015)	*	Raport...
Odsetek osób uprawiających sport lub podejmujących aktywność fizyczną przynajmniej raz w tygodniu [%]	61,4	wzrost	brak danych	*	badanie ankietowe
Gęstość ścieżek rowerowych na 10 tys. km ² [km]	484,9	wzrost	968,9 (2020)	+	BDL GUS
Liczba lekarzy na 10 tys. ludności (personel pracujący wg podstawowego miejsca pracy)	23,2	wzrost	24,4 (2020)	+	BDL GUS
Odsetek mieszkańców podnoszących w ostatnim roku swoje kwalifikacje za pomocą ICT [%]	17,2	wzrost	17,8 (2018)	*	badanie ankietowe
Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu [%]	4,5	wzrost	7,8 (2020)	+	BDL GUS
Uczestnicy imprez organizowanych przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice na 1000 mieszkańców	734,4	1130	459,3 (2021)	-	BDL GUS
Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym [%]	77,5	90,0	89,2 (2020)	-	BDL GUS

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, Raportu o stanie województwa za 2020 rok

Prawie 2-krotnie zwiększyła się gęstość ścieżek rowerowych, wzrósł wskaźnik liczby lekarzy na 10 tys. ludności oraz odsetek dorosłych uczestniczących w szkoleniach/ kształceniu. Ponadto, w sposób znaczący zwiększył się odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, choć wskaźnik nie osiągnął wartości docelowej.

3 wskaźniki odnoszące się do kwestii demograficznych wykazały negatywny kierunek zmian. W przypadku przyrostu naturalnego w dalszym ciągu notuje się ubytek naturalny ludności, tj. przewagę zgonów nad liczbą urodzeń, a wg danych z 2021 r. ubytek jest większy niż wartość bazowa. Dodatkowo, przeciętne dalsze trwanie życia, zarówno dla kobiet jak i mężczyzn, uległo skróceniu.

Czynniki pozytywne: wzrost liczby osób dorosłych uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu.

Czynniki negatywne: pogarszająca się sytuacja demograficzna województwa oraz skrócenie przeciętnego trwania życia kobiet i mężczyzn.

Zestawienie ocenianych wskaźników pozwala na stwierdzenie, że cel 2 jest częściowo realizowany.

Obszarem szczególnej uwagi powinna pozostawać sytuacja demograficzna województwa. Negatywne tendencje w tym zakresie są obserwowane we wszystkich województwach, a skrócenie się średniej życia może być częściowo powiązane ze skutkami pandemii COVID-19. W związku z tym należy w sposób szczególny uwzględniać te zjawiska w procesach planowania rozwoju regionu.

Tabela 6 Wskaźniki oceny oddziaływania i rezultatu – osiągnięcia celu polityki przestrzennej. Cel 3. Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2013	Wartość docelowa 2020/pożądaný trend do 2020 (określone w Planie)	Wartość dostępna na rok 2022	Ocena osiągnięcia wartości docelowej	Źródło danych
Wskaźnik urbanizacji	77,4%	utrzymanie poziomu	76,29% (2021)	-	BDL GUS
Wskaźnik struktury użytkowania gruntów ²⁷	0,14	utrzymanie poziomu	0,16 (2022)	-	Zestawienie zbiorcze dla województwa EGiB ²⁸
Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem [%]	0,4%	0,20	0,39% (2021)	-	BDL GUS
Udział powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem [%]	64,66%	Wzrost	71,8% (2020)	+	BDL GUS
Udział terenów zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach w powierzchni ogółem [%]	2,3%	5	2,3 (2020)	-	BDL GUS
Ocena stanu zagospodarowania centrum miasta/wsi przez mieszkańców (dobrze) [%]	43,8%	wzrost	36,7% (2018)	*	badanie ankietowe
Ocena stanu zagospodarowania centrum miasta/wsi przez mieszkańców (bardzo dobrze) [%]	11,1% ³⁰	wzrost	16,4% (2018)	*	badanie ankietowe
Powierzchnia gruntów zrekultywowanych lub zagospodarowanych [ha]	217	wzrost	115 (2021)	-	BDL GUS
Udział energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych w ogólnym zużyciu energii elektrycznej [%]	5,97%	15	7,4% (2020)	-	BDL GUS
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania	369 357,6	spadek	404 700,8 (2021)	-	BDL GUS

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2013	Wartość docelowa 2020/pożądan trend do 2020 (określone w Planie)	Wartość dostępna na rok 2022	Ocena osiągnięcia wartości docelowej	Źródło danych
odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku (ogółem w dam ³)					
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku (ogółem w dam ³ /km ²)	29,9	spadek	32,8 (2021)	-	BDL GUS
Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	99,7%	99,9	99,8% (2021)	-	BDL GUS
Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	30,6%	60,2	29,5% (2021)	-	BDL GUS
Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych na km ² [t/km ²]	3 311,92	spadek	2 902,35 (2021)	+	BDL GUS
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych na km ² [t/km ²]	0,86	spadek	0,35 (2021)	+	BDL GUS
Udział powierzchni prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%]	22,2%	wzrost	22,1% (2021)	-	BDL GUS
Jakość wód podziemnych (% udział punktów pomiarowych w poszczególnych klasach jakości w stosunku do ogólnej liczby punktów) (sieć krajowa)	I 0% II 10% III 57% IV 33% V 3%	podniesienie jakości	I 2% II 25% III 42% IV 26% V 5% (2018)	*	WIOŚ Raport ³²
Jakość wód podziemnych (% udział punktów pomiarowych w poszczególnych klasach jakości w stosunku do ogólnej liczby punktów) (sieć regionalna)	I 0% II 31% III 57% IV 10% V 2%	podniesienie jakości	I 0% II 58% III 37% IV 5% V 0% (2018)	*	WIOŚ Raport
Jakość wód powierzchniowych (% JCWP dobrego i powyżej dobrego stanu ekologicznego, badania w ramach danego typu monitoringu wód powierzchniowych)	28%	podniesienie jakości	22% (2018)	*	GIOŚ Raport 2020 /WIOŚ 2018
Jakość wód powierzchniowych (JCWP dobrego i powyżej dobrego potencjału)	22%	podniesienie jakości	22% (2018)	*	GIOŚ Raport 2020 /WIOŚ 2018

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2013	Wartość docelowa 2020/pożądan trend do 2020 (określone w Planie)	Wartość dostępna na rok 2022	Ocena osiągnięcia wartości docelowej	Źródło danych
ekologicznego, badania w ramach danego typu monitoringu wód powierzchniowych)					
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności [hm ³]	387,7	spadek	380,5 (2021)	+	BDL GUS
Zużycie energii elektrycznej na 1 mln zł PKB [GWh]	0,13	spadek	0,09 (2020)	+	BDL GUS

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, departamentu GK UMWŚ, raportu GIOŚ (2020) i WIOŚ (2018)

Do celu 3 Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego przypisano 22 wskaźniki, z których 16 można było poddać aktualnej ocenie, dla pozostałych 6 odstąpiono od oceny z powodu braku danych za 2020 r. Z zestawienia wynika, że ponad połowa z ocenianych wskaźników wykazała pożądaną tendencję zmian. Choć należy zaznaczyć, że dla 5 wskaźników odnotowano osiągnięcie założonych poziomów lub trendów, a dla 11 wskaźników nie odnotowano osiągnięcia założonych poziomów lub trendów.

Województwo śląskie jest najbardziej zurbanizowanym regionem w Polsce – w 2021 r. 76,29% ludności mieszkało w miastach (w kraju jest to 59,75%), ale wskaźnik urbanizacji stopniowo się zmniejsza. Jest to związane z ogólną depopulacją w województwie oraz dodatnim saldem migracji dla obszarów wiejskich. W podziale na subregiony największym wskaźnikiem urbanizacji charakteryzuje się subregion centralny.

Wskaźnik struktury użytkowania gruntów zwiększył się z poziomu 0,14 do 0,16. Nie zmienił się udział terenów zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach. Pożądan trend zanotowano we wskaźniku udziału powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem – wzrost z 64,66% do 71,8%. W 2021 r. zmniejszyło się zużycie wody oraz energii elektrycznej.

Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem utrzymuje się na podobnym poziomie, lecz zmniejszyła się powierzchnia gruntów zrekultywowanych i zagospodarowanych w danym roku, co sugeruje, że proces powtórnego wykorzystania takich terenów traci na intensywności.

Czynniki pozytywne: wzrost udziału powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem, częściowa poprawa sposobu wykorzystania zasobów środowiska wyrażona zmniejszonym zużyciem wody, energii elektrycznej czy wzrastającym udziałem energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Czynniki negatywne: niskie tempo rekultywacji oraz wzrost zanieczyszczeń uwzględnionych w Tabeli 6.

Zestawienie ocenianych wskaźników pozwala na stwierdzenie, że cel 3 jest realizowany częściowo.

Wzmocnienia wymagają działania w zakresie rekultywacji i zagospodarowania terenów, oczyszczania ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania odprowadzanych do wód lub do ziemi i poprawy jakości wód powierzchniowych, działania

przyczyniające się do zwiększania udziału terenów zieleni w miastach oraz zwiększania udziału powierzchni prawnie chronionych.

*Tabela 7 Wskaźniki oceny oddziaływania i rezultatu – osiągnięcia celu polityki przestrzennej.
Cel 4. Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu*

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2013	Wartość docelowa 2020/pożądaný trend do 2020 (określone w PZWŚ)	Wartość dostępna na rok 2022	Ocena osiągnięcia wartości docelowej	Źródło danych
Ruch pasażerski w porcie lotniczym w Pyrzowicach (przyjazdy) [osoby]	1,25 mln	wzrost	1,16 mln (2021)	-	BDL GUS
Ruch pasażerski w porcie lotniczym w Pyrzowicach (wyjazdy) [osoby]	1,27 mln	wzrost	1,15 mln (2021)	-	
Lokata portu lotniczego w Pyrzowicach w ogólnym ruchu pasażerów w portach lotniczych w Polsce	pozycja 4	miejsce w pierwszej 3 województw	pozycja 3 (2021)	+	BDL GUS
Przeładunek towarów w porcie lotniczym Pyrzowice (załadunek) [t]	3 291	wzrost	13 914 (2021)	+	BDL GUS
Przeładunek towarów w porcie lotniczym Pyrzowice (wyładunek) [t]	6 048	wzrost	9 712 (2021)	+	BDL GUS
Lokata portu lotniczego w Pyrzowicach w ogólnym przeładunku towarów w portach lotniczych w Polsce	pozycja 2	pozycja 2	pozycja 2	+	BDL GUS
Przewóz ładunków transportem samochodowym (za granicę) [tys. t]	8 923	wzrost	13 391 (2019)	*	BDL GUS
Przewóz ładunków transportem samochodowym (za granicę) [tys. t]	8 691	wzrost	12 422 (2019)	*	BDL GUS
Przewóz ładunków transportem kolejowym (import-PKP CARGO) [tys. ton]	21 001	wzrost	29 162 (2018)	*	PKP CARGO
Przewóz ładunków transportem kolejowym (eksport-PKP CARGO) [tys. ton]	46 322	wzrost	36 343 (2018)	*	PKP CARGO
Przewóz ładunków transportem kolejowym (eksport+import-PKP LHS) w mln ton	10,1	wzrost	10,6 (2018)	*	Sprawozdanie LHS
Obrót ładunkami w Euroterminalu Sławków tys. ton	873	wzrost	1 036 (2018)	*	Euroterminal Sławków sp. z o.o.
Obrót ładunkami w Euroterminalu Sławków UTI (TEU)	83 027	wzrost	152 000 (2018)	*	Euroterminal Sławków sp. z o.o.
Długość dróg krajowych (w tym ekspresowych i autostrad) [km]	1214,9	wzrost	1288,0 (2020)	+	BDL GUS
Gęstość dróg krajowych (w tym ekspresowych i autostrad) [na 100km ²]	9,78	wzrost	10,44 (2020)	+	BDL GUS

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, danych z Raportu o stanie województwa za 2020 rok

Do **celu 4 Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu** przypisano 15 wskaźników, z których 8 można było poddać aktualnej ocenie, dla pozostałych 7 odstąpiono od oceny z powodu braku danych za 2020 r. Z zestawienia wynika, że ponad połowa z ocenianych wskaźników wykazała pożądaną tendencję zmian. Choć należy zaznaczyć, że dla 6 wskaźników

odnotowano osiągnięcie założonych poziomów lub trendów, a dla 2 wskaźników nie odnotowano osiągnięcia założonych poziomów lub trendów.

Pozycja Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach (MPL „Katowice”) na tle innych portów lotniczych w Polsce nie zmieniła się w przypadku ogólnego przeładunku towarów (2 lokata), a w ogólnym ruchu pasażerów Pyrzowice awansowały na 3 miejsce w kraju. Zwiększył się załadunek i wyładunek towarów w porcie lotniczym Pyrzowice. Analiza wskaźników w zakresie ruchu pasażerskiego wykazała, że w 2021 r. zmniejszyła się liczba pasażerów. Należy jednak mieć na uwadze uwarunkowania globalne. W 2020 r. nastąpiło załamanie w transporcie lotniczym spowodowane pandemią COVID-19. Od 2013 r. obserwowano stałą tendencję wzrostową liczby pasażerów, a w 2019 r. zarówno przyjazdy, jak i wyjazdy były na poziomie 2,4 mln pasażerów, a więc niemal 2-krotnie więcej niż wartość bazowa wskazana w Planie 2020+. Wskaźniki długości dróg krajowych oraz gęstości dróg krajowych osiągnęły pożądaną poziom.

Czynniki pozytywne: rosnące znaczenie MPL „Katowice” oraz Euroterminalu Sławków.

Czynniki negatywne: brak.

Zestawienie ocenianych wskaźników pozwala na stwierdzenie, że cel 4 jest realizowany.

Należy kontynuować działania zmierzające do podnoszenia znaczenia MPL „Katowice” i Euroterminalu Sławków.

Nie wszystkie działania podejmowane dla realizacji celów polityki przestrzennej można opisać na podstawie danych statystycznych i osiągnięcia założonych wskaźników. Dla wdrażania polityki przestrzennej określonej w Planie 2020+ podejmowanych jest szereg inicjatyw obejmujących działania z zakresu promocji, edukacji i wymiany wiedzy, mających na celu zrównoważone wykorzystanie przestrzeni województwa śląskiego, kreowanie ładu przestrzennego i ochronę jego krajobrazu. Jedną z nich jest Forum Przestrzeni zainicjowane przez samorząd województwa w 2017 r. Forum jest platformą współpracy ze środowiskiem naukowym i samorządowym, a w jego ramach organizowane są szkolenia, konferencje, warsztaty i konkursy adresowane do społeczności województwa śląskiego, środowisk samorządowych i służb planistycznych oraz organizacji pozarządowych. Deklarację współpracy w ramach Forum Przestrzeni podjęły uczelnie zajmujące się kształceniem na kierunkach związanych z gospodarką przestrzenną oraz stowarzyszenia i związki zawodowe. W działania Forum wpisuje się organizacja kolejnych edycji Konkursu Najlepszego Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego.

4. Analiza realizacji polityki przestrzennej województwa

Plan 2020+ jest podstawą formułowania zasad zagospodarowania określających politykę przestrzenną województwa, stanowiących główny element jego ustaleń. W przedmiotowej Okresowej ocenie Planu 2020+ podsumowana została realizacja polityki przestrzennej przez samorząd województwa.

Plan 2020+ jest podstawą uzgadniania gminnych dokumentów planistycznych tj. projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie zgodności z ustaleniami Planu 2020+.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 Ustawy o planowaniu, organ wykonawczy gminy sporządza projekt suikzp lub jego zmiany, uwzględniając m.in. ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa i uzgadnia je z zarządem województwa, zgodnie z art. 11 pkt 5 oraz art. 27 Ustawy o planowaniu.

Natomiast projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego są uzgadniane z zarządem województwa w zakresie zgodności z zadaniami samorządowymi stanowiącymi inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, na podstawie art. 17 pkt 6b.

W latach 2016-2023 do Zarządu Województwa Śląskiego wpłynęło 251 wniosków o uzgodnienie projektów suikzp oraz 1544 wniosków o uzgodnienie projektów mpzp. Zarząd Województwa Śląskiego dokonał uzgodnień 212 projektów suikzp, a 39 razy odmówił uzgodnienia oraz uzgodnił 1534 projekty mpzp, a 10 razy odmówił uzgodnienia projektów mpzp (Tab. 8).

Tabela 8 Liczba uzgodnionych projektów dokumentów planistycznych gmin w oparciu o zapisy Planu 2020+

Rodzaj dokumentu	Rok								Suma
	2016 ⁶	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ⁷	
suikzp	36	46	32	25	32	32	42	6	251
mpzp	70	227	267	241	226	235	246	32	1544

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Departamentu Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego

Opracowywane projekty suikzp lub jego zmiany wynikają często z konieczności dostosowania dokumentów do wymogów ustawowych (np. konieczności wskazania GZWP wraz z ich obszarami ochronnymi oraz konieczności wskazania lokalizacji OZE), jak również ze względu na zmiany zagospodarowania przestrzennego poprzez rozwój zabudowy przemysłowej, usługowej lub mieszkaniowej. Często dokumenty te stanowią usankcjonowanie istniejącej zabudowy, realizowanej na podstawie już wydanych decyzji o warunkach zabudowy lub uchwalonych mpzp.

Na ustalenia Planu 2020+ (stanowiące podstawę uzgodnienia), które są wiążące i równorzędne, składają się:

1. Cele i kierunki polityki przestrzennej (Rozdz. III.3 – str. 73÷96);
2. Zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych (Rozdz. III.4 – str. 97÷104);
3. Zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5; Tabela nr 7 – str.105÷109);

⁶ Od daty wejścia w życie Planu 2020+

⁷ Od początku roku do dnia 15.02.2023 r.

4. Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5; Tabela nr 8 – str. 110÷111);
5. Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 9 – str. 112÷116);
6. Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 10 – str. 117÷118)⁸.

Projekty suikzp poddawane są analizie w zakresie zgodności z tymi elementami Planu 2020+, w których obszarze oddziaływania znajdują się obszary przedmiotowego projektu suikzp.

W wielu przypadkach analiza wykazuje sprzeczności z zasadami zagospodarowania obszarów funkcjonalnych, będącymi głównymi elementami wdrażania polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do specyfiki poszczególnych obszarów oraz przyjętych w Planie 2020+ celów i kierunków rozwoju.

Suikzp najczęściej nie uwzględniają następujących zasad:

1. Spośród Zasad gospodarowania przestrzenią:
 - Przestrzeń trzeba gospodarować oszczędnie;
 - Otwarte tereny zielone i wody są pełnoprawnymi formami użytkowania terenu i stanowią zielono-niebieską infrastrukturę regionu, a nie rezerwę inwestycyjną pod infrastrukturę techniczną;
 - Wybierając teren pod inwestycję w infrastrukturę techniczną trzeba preferować tereny już uprzednio zagospodarowane (poprzemysłowe, pozurbanizowane), a nie tereny zielone;
 - Strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni;
 - Decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni.
2. Dla miejskich obszarów funkcjonalnych:
 - koncentracja struktur przestrzennych w oparciu o istniejące układy osadnicze (idea zwartych miast);
 - ochrona krajobrazów otwartych (ograniczanie suburbanizacji);
 - ograniczanie zawłaszczania terenów typu greenfield i wykorzystanie terenów typu brownfield przy lokalizacji inwestycji;
 - zapewnianie powiązań przyrodniczych terenów zieleni miejskiej (parki, skwery, zieleńce, ogródki jordanowskie, doliny cieków itp.) z lasami i terenami otwartymi na ich obrzeżach;
 - wykluczenie możliwości lokalizacji pojedynczych turbin wiatrowych w odległości mniejszej niż 5 km od obiektu radarowego, natomiast farm wiatrowych w odległości mniejszej niż 20 km od obiektu radarowego;
 - wyłączenie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu.
3. Dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego:
 - ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy podmiejskiej;

⁸ Wskazane strony Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Uchwała nr VI/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Dz. Urz. Woj. Śl. z 13.09.2016 r., poz. 4619

- ochrona obszarów o wysokim potencjale glebowym przed ich nierolniczym użytkowaniem;
 - zachowanie walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m. in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego;
 - wprowadzanie stref ekotonowych cieków wodnych;
 - stosowanie różnorodnych form retencji technicznej i nietechnicznej, w tym ochrona przed spływem zanieczyszczeń do wód;
 - wykluczenie możliwości lokalizacji pojedynczych turbin wiatrowych w odległości mniejszej niż 5 km od obiektu radarowego, natomiast farm wiatrowych w odległości mniejszej niż 20 km od obiektu radarowego;
 - wyłączenie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów na obszarach objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu i zagrożonych takimi ruchami.
4. Dla obszaru górskiego:
- rozwój turystyki i agroturystyki wykorzystującej lokalne uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe, z uwzględnieniem minimalizowania konfliktów przestrzennych i środowiskowych;
 - wyłączenie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów na obszarach objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu;
 - wykluczenie możliwości przeznaczania pod zabudowę i infrastrukturę turystyczno-sportową terenów leśnych o istotnych walorach glebo- i wodochronnych.
5. Dla obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi:
- stosowanie zakazów i ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych oraz z planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
 - na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią przeznaczanie terenów niezainwestowanych i nieprzeznaczonych do zainwestowania w gminnych dokumentach planistycznych na zielone użytki rolne (pastwiska, łąki) lub obszary zielonej infrastruktury;
 - kształtowanie pokrycia terenu w sposób ograniczający odpływ powierzchniowy i sprzyjający retencji wód;
 - upowszechnianie na terenach zalewowych form użytkowania terenu dopuszczających okresowe zalewanie;
 - wykluczenie możliwości przemieszczania zagrożenia powodziowego na tereny położone w niższym biegu rzeki.
6. Dla obszaru cennego przyrodniczo:
- utrzymanie aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej;
 - wzmocnienie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków;
 - zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych;
 - planowanie inwestycji z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych, a w przypadku niemożliwych do uniknięcia kolizji stosowanie działań minimalizujących;
 - wdrażanie zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów ochrony i planów zadań ochronnych;
 - wykluczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz elektrowni fotowoltaicznych w obszarach specjalnej ochrony ptaków, użytków ekologicznych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu, w obrębie ostańców skalnych

i strefach ich ekspozycji oraz szczytowych partiach wzniesień na obszarach parków krajobrazowych.

7. Dla obszaru ochrony krajobrazów kulturowych:

- ochrona dóbr kultury współczesnej przed degradacją poprzez zapisy w gminnych dokumentach planistycznych (zgodnie z Aneksm nr 4 w Planie 2020+);
- wdrażanie zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów ochrony;
- wykluczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz elektrowni fotowoltaicznych w strefach ekspozycji zabytków kultury i obiektów archeologicznych i strefach ich ekspozycji, na obszarach parków krajobrazowych.

8. Dla obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych:

- dostosowanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie warunków zasilania podziemnych poziomów wodonośnych, w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód, projektowanych obszarach ochronnych oraz w strefach zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych;
- koncentracja terenów inwestycyjnych (w tym zabudowy mieszkaniowej) w obszarach aglomeracji obsługiwanych systemami zbiorowego odprowadzania ścieków do oczyszczalni zapewniających właściwy stopień oczyszczania;
- utrzymanie i zwiększanie retencyjności w zlewniach poprzez: ochronę obszarów mokradłowych oraz dolin cieków rzecznych, renaturalizację rzek i potoków.

9. Dla obszaru ochrony udokumentowanych złóż kopalin:

- zachowanie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów złóż umożliwiające ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska i człowieka;
- rekultywacja terenów przemysłowych z uwzględnieniem ochrony kształtujących się siedlisk cennych przyrodniczo.

W zmianie Planu 2020+ postuluje się dążenie do utrzymania obowiązujących zasad zagospodarowania, dostosowując je do obowiązującego prawa i dokumentów, w tym przede wszystkim do strategii rozwoju województwa.

Bez uwzględniania dokumentów planistycznych, określonych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, możliwa jest lokalizacja inwestycji celu publicznego w drodze decyzji administracyjnych, poprzez wprowadzenie do systemu prawnego tzw. specustaw. W oparciu o zapisy Planu 2020+ wyrażane były opinie w zakresie:

- ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych⁹;
- ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych¹⁰. W latach 2016-2023 wydano 1 opinię;
- ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego¹¹. W latach 2016-2023 wydano 8 opinii;

⁹ Art. 11b ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U. 2023 poz. 162)

¹⁰ Art. 6 ust. 1 pkt 7h Ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1812)

¹¹ Art. 5 ust. 1 Ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1079 z późn.zm.)

- ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu¹². W latach 2016-2023 wydano 41 opinii do wniosków w tym zakresie;
- ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych¹³. W latach 2016-2023 wydano 3 opinie;
- ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących¹⁴. Zgodnie z zapisami inwestycję mieszkaniową lub inwestycję towarzyszącą realizuje się niezależnie od istnienia lub ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem że nie jest sprzeczna ze suikzpm gminy oraz uchwałą o utworzeniu parku kulturowego. Warunek niesprzeczności ze suikzpm nie dotyczy terenów, które w przeszłości były wykorzystywane jako tereny kolejowe, wojskowe, produkcyjne lub usług pocztowych, a obecnie funkcje te nie są na tych terenach realizowane. W latach 2018-2022 wydano 68 opinii do wniosków o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej dla inwestycji na terenie gmin: Będzin, Bielsko-Biała, Chorzów, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Mikołów, Mysłowice, Piekary Śląskie, Racibórz, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Tworóg oraz Tychy;
- ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym¹⁵. W latach 2019-2023 wydano 4 opinie.

Zgodnie z Ustawą o planowaniu¹⁶ marszałek województwa prowadzi rejestr wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim. W okresie obowiązywania Planu 2020+ do w/w rejestru wpisano 56 inwestycji celu publicznego. 50% tych inwestycji dotyczyło infrastruktury gazowej, 9 inwestycji (16% ogółu) to inwestycje związane z funkcją zdrowotną, 7 inwestycji dotyczyło infrastruktury transportowej (kolei, lotniska, dróg), 5 inwestycji to inwestycje w obiekty kulturalne – muzea. Pozostałe inwestycje dotyczyły rozwoju funkcji naukowej, wodociągów, bezpieczeństwa publicznego, przemysłu.

¹² Art. 6 ust. 3 pkt 11 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1836 z późn.zm.)

¹³ Art. 4 ust. 2 pkt 9 Ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 273 z późn.zm.)

¹⁴ Art. 7 ust. 12 pkt 11 i pkt 21 Ustawy z dnia 5 lipca 2018 roku o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1538).

¹⁵ Ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1275 z późn.zm.)

¹⁶ Art. 57 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2022 poz. 503 z późn.zm.)

5. Projekty realizowane w województwie w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania

W marcu 2022 r. Zarząd Województwa przyjął projekt programu „Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027”, określający główne obszary i szczegółowe kierunki działań na rzecz rozwoju województwa w nowej perspektywie unijnego finansowania na lata 2021-2027. Jednak cele i kierunki określone Planie 2020+ realizowane są nadal w oparciu o projekty w ramach funduszy unijnych, dostępnych poprzez Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020 (RPO WSL) oraz poprzez Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (PROW).

Projekty realizowane w ramach RPO WSL 2014-2020 służą zmniejszeniu dysproporcji w rozwoju regionu. Część środków skierowana jest na przedsięwzięcia typowo inwestycyjne – począwszy od tych wspierających przedsiębiorców, poprzez infrastrukturę telekomunikacyjną, drogową i sanitarną, aż po przedsięwzięcia mające na celu ochronę środowiska czy infrastrukturę ochrony zdrowia. W programie wydzielono 13 obszarów wsparcia tzw. osi priorytetowych:

- Nowoczesna gospodarka – Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji;
- Cyfrowe Śląskie – Zwiększenie dostępności e-usług publicznych;
- Konkurencyjność MŚP – Wzmocnienie konkurencyjności MŚP;
- Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna - Poprawa efektywności energetycznej w województwie śląskim;
- Ochrona środowiska i efektywne zasobów - Poprawa ochrony środowiska w województwie śląskim;
- Transport - Zwiększenie dostępności głównych szlaków drogowych województwa oraz poprawienie jakości podróżowania transportem kolejowym;
- Regionalny rynek pracy - Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych, rozwój przedsiębiorczości i zatrudnienia;
- Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy - Zwiększenie adaptacyjności przedsiębiorstw, przedsiębiorców i pracowników;
- Włączenie społeczne - Wzmocnienie aktywności społecznej i podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna - Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych mieszkańców województwa śląskiego;
- Wzmocnienie potencjału edukacyjnego - Poprawa dostępu do wysokiej jakości edukacji;
- Infrastruktura edukacyjna - Wzrost potencjału edukacyjnego województwa śląskiego;
- Pomoc techniczna - Zapewnienie efektywnego procesu zarządzania, wdrażania i monitorowania RPO WSL 2014-2020.

Z kolei celem głównym PROW 2014 – 2020 była poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. Program realizuje wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, a mianowicie:

- Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich;
- Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych;
- Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie;

- Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa;
- Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym;
- Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Łącznie (uwzględniając także projekty realizowane na obszarze całego regionu), w latach 2014-2020 na obszarze województwa śląskiego zrealizowano 6 518 projektów o łącznej wartości ponad 20 mld zł (tabela 9). W tabeli 9 zawarto również informacje o liczbie oraz wartości projektów w podziale na subregiony.

W ujęciu przestrzennym najwięcej projektów zostało zrealizowanych w:

- Katowicach (666);
- powiecie cieszyńskim (317);
- Gliwicach (307);
- Częstochowie (301).

Pod względem wartości projektów wyróżniają się:

- Katowice (ponad 4 mld);
- Częstochowa (ponad 1 mld);
- Bielsko-Biała (ponad 1 mld);
- Gliwice (ponad 1 mld).

Tabela 9 Liczba i wartość projektów realizowanych w województwie śląskim w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania

Nazwa subregionu	Nazwa powiatu	Wartość RPO WSI 2014-2020	Liczba projektów RPO WSI	Wartość PROW 2014-2020	Liczba projektów PROW	Suma wartości projektów [zł]	Liczba projektów
Liczba i wartość projektów realizowanych w powiatach województwa śląskiego w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania							
centralny	będziński	502 678 509,23	237	2 414 071	1	505 092 580,23	238
centralny	bieruńsko-lędziński	199 293 715,17	88	0	0	199 293 715,17	88
centralny	Bytom	770 223 772,48	200	0	0	770 223 772,48	200
centralny	Chorzów	304 374 197,23	138	0	0	304 374 197,23	138
centralny	Dąbrowa Górnicza	549 528 370,35	77	0	0	549 528 370,35	77
centralny	Gliwice	1 030 211 287,41	307	0	0	1 030 211 287,41	307
centralny	gliwicki	334 163 430,41	167	2 870 245	3	337 033 675,41	170
centralny	Jaworzno	342 340 292,14	110	0	0	342 340 292,14	110
centralny	Katowice	4 519 508 965,89	666	0	0	4 519 508 965,89	666
centralny	lubliniecki	291 046 311,24	118	0	0	291 046 311,24	118
centralny	mikołowski	270 447 641,48	147	0	0	270 447 641,48	147
centralny	Mysłowice	212 785 917,52	87	0	0	212 785 917,52	87
centralny	Piekary Śląskie	123 082 793,31	62	0	0	123 082 793,31	62
centralny	pszczyński	290 834 393,67	179	1 230 641	2	292 065 034,67	181
centralny	Ruda Śląska	528 030 970,34	149	0	0	528 030 970,34	149
centralny	Siemianowice Śląskie	300 871 464,85	136	0	0	300 871 464,85	136
centralny	Sosnowiec	812 213 333,59	214	0	0	812 213 333,59	214
centralny	Świętochłowice	107 048 030,65	63	0	0	107 048 030,65	63
centralny	tarnogórski	618 040 683,36	231	0	0	618 040 683,36	231
centralny	Tychy	473 287 645,21	125	0	0	473 287 645,21	125
centralny	Zabrze	569 472 990,94	144	0	0	569 472 990,94	144
centralny	zawierciański	503 001 677,47	173	8 823 944	11	511 825 621,47	184
południowy	bielski	509 041 025,17	215	3 468 357	3	512 509 382,17	218
południowy	Bielsko-Biała	1 143 942 176,63	290	0	0	1 143 942 176,63	290
południowy	cieszyński	538 409 169,83	308	8 006 424	9	546 415 593,83	317
południowy	żywiecki	414 291 183,39	229	7 438 581	26	421 729 764,39	255
północny	Częstochowa	1 191 704 411,07	301	0	0	1 191 704 411,07	301
północny	częstochowski	342 112 114,46	198	13 216 212	20	355 328 326,46	218
północny	kłobucki	258 416 937,43	152	7 450 514	10	265 867 451,43	162
północny	myszkowski	256 391 834,82	138	4 058 162	7	260 449 996,82	145
zachodni	Jastrzębie-Zdrój	268 306 720,29	112	0	0	268 306 720,29	112
zachodni	raciborski	278 932 031,73	144	847 050	1	279 779 081,73	145
zachodni	rybnicki	151 367 893,82	62	0	0	151 367 893,82	62
zachodni	Rybnik	883 013 148,18	164	0	0	883 013 148,18	164
zachodni	wodzisławski	428 254 419,01	219	1 344 660	1	429 599 079,01	220
zachodni	Żory	162 589 003,74	74	0	0	162 589 003,74	74

Nazwa subregionu	Nazwa powiatu	Wartość RPO WSI 2014-2020	Liczba projektów RPO WSI	Wartość PROW 2014-2020	Liczba projektów PROW	Suma wartości projektów [zł]	Liczba projektów
Liczba i wartość projektów realizowanych w subregionach województwa śląskiego w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania							
centralny	-	13 149 484 716,47	3 818	15 338 901,00	17	13 164 823 617,47	3 835
południowy	-	2 605 683 555,02	1 042	18 913 362,00	38	2 624 596 917,02	1 080
północny	-	2 048 625 297,78	789	24 724 888,00	37	2 073 350 185,78	826
zachodni	-	2 172 463 216,77	775	2191 710,00	2	2 174 654 926,77	777
Liczba i wartość projektów realizowanych w województwie śląskim w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania							
-	-	19 976 256 786,04	6 424	61 168 861	94	20 540 427 325	6 518

Źródło: opracowanie własne na podstawie zestawienia¹⁷

¹⁷ Zestawienie projektów opracowano na podstawie informacji uzyskanych ze stron internetowych rpo.slaskie.pl i prow.slaskie.pl

Podsumowanie

Cele polityki przestrzennej zapisane w Planie 2020+ są realizowane w różnym stopniu. Najwięcej konfliktów w przestrzeni wywołuje realizacja Celu 3. „Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego”. Jest to spowodowane koniecznością pogodzenia w przestrzeni różnych oczekiwań związanych z realizacją działań społecznych, gospodarczych i środowiskowych.

Istotny wpływ na przestrzeń województwa śląskiego mają zjawiska i procesy o charakterze demograficznym i społecznym. Depopulacja oraz występująca równolegle suburbanizacja negatywnie oddziałują zarówno na obszary miejskie, jak i tereny wiejskie w otoczeniu miast.

Przyrost powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych oraz terenów różnych w zestawieniu z ubytkiem powierzchni użytków rolnych i gruntów leśnych oraz nieużytków sugeruje, że, być może, zamiast recyklingu terenów postępuje proces ekspansji na tereny dotychczas niezurbanizowane.

Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem utrzymuje się na podobnym poziomie, lecz zmniejszyła się powierzchnia gruntów zrehabilitowanych i zagospodarowanych w danym roku, co sugeruje, że proces powtórnego wykorzystania takich terenów nie jest wystarczająco intensywny.

Projekty realizowane w województwie śląskim, finansowane m.in. w oparciu o fundusze unijne, realizują cele polityki przestrzennej wskazane w Planie 2020+ i tym samym służą zmniejszeniu dysproporcji w rozwoju regionu.

W trakcie analizy charakteru i tendencji zmian, jakie zachodzą w przestrzeni województwa śląskiego, konieczne było odstępianie od oceny wybranych wskaźników z powodu braku danych za 2020 r. Przyczyny tych braków należy upatrywać w tym, że gestorzy odpowiedzialni za te dane nie gromadzą ich w sposób ciągły, co uniemożliwiło pełną analizę, lecz nie miało znaczącego wpływu na ocenę realizacji celów.

Spis tabel

<i>Tabela 1 Akty prawne oraz dokumenty o zasięgu krajowym</i>	6
<i>Tabela 2 Dokumenty o zasięgu regionalnym i metropolitalnym</i>	9
<i>Tabela 3 Zmiana powierzchni wg kierunków wykorzystania gruntów w województwie śląskim w latach 2016-2022</i>	19
<i>Tabela 4 Wskaźniki oceny oddziaływania i rezultatu – osiągnięcia celu polityki przestrzennej. Cel 1. Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarcza wzrostu i innowacji</i>	21
<i>Tabela 5 Wskaźniki oceny oddziaływania i rezultatu – osiągnięcia celu polityki przestrzennej. Cel 2. Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie dostępu do usług publicznych</i>	23
<i>Tabela 6 Wskaźniki oceny oddziaływania i rezultatu – osiągnięcia celu polityki przestrzennej. Cel 3. Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego</i>	24
<i>Tabela 7 Wskaźniki oceny oddziaływania i rezultatu – osiągnięcia celu polityki przestrzennej. Cel 4. Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu</i>	27
<i>Tabela 8 Liczba uzgodnionych projektów dokumentów planistycznych gmin w oparciu o zapisy Planu 2020+</i>	29
<i>Tabela 9 Liczba i wartość projektów realizowanych w województwie śląskim w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania</i>	36

Spis rysunków

<i>Rysunek 1 Zmiana liczby ludności w gminach województwa śląskiego w latach 2016-2021</i> 13	13
<i>Rysunek 2 Suma salda migracji na 1000 ludności w latach 2016-2021</i>	14
<i>Rysunek 3 Aktualność studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (stan na 31.12.2021 r.)</i>	15
<i>Rysunek 4 Udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gmin ogółem</i>	18

Spis wykresów

<i>Wykres 1 Udział liczby obowiązujących studiów, których rysunki występują w postaci wektorowej – dane GIS z nadaną georeferencją</i>	16
<i>Wykres 2 Udział powierzchni wskazanej w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pod poszczególne funkcje</i>	16
<i>Wykres 3 Udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni województw</i>	17
<i>Wykres 4 Struktura użytkowania gruntów w województwie śląskim, stan na 1.01.2022 r.</i>	19

Zarząd Województwa Śląskiego

OKRESOWA OCENA PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+

CZEŚĆ II

**RAPORT O STANIE ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

Katowice, marzec 2023 r.

Spis treści

Wstęp.....	5
1. Relacje pomiędzy planem zagospodarowania przestrzennego a strategią rozwoju województwa	6
2. Audyt krajobrazowy województwa śląskiego.....	8
3. Podstawowe elementy sieci osadniczej województwa	10
4. Powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne, w tym kierunki powiązań transgranicznych.....	18
5. System obszarów chronionych, w tym obszary ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	24
6. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.....	27
7. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	32
8. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	33
9. Obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin i udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	34
Podsumowanie.....	35
Spis tabel	37
Spis rysunków	37

Wstęp

Zgodnie z art. 45 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹ w ramach okresowej oceny planu, sporządzanej co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku, zarząd województwa opracowuje raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie:

- uwzględnienia ustaleń strategii rozwoju województwa;
- uwzględnienia rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym;
- podstawowych elementów sieci osadniczej województwa i ich powiązań komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych, w tym kierunków powiązań transgranicznych;
- systemów obszarów chronionych, w tym obszarów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- obszarów występowania udokumentowanych złóż kopalin i udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa wraz z wynikami przeglądu zagospodarowania przestrzennego województwa przedstawiany jest sejmikowi województwa oraz przekazywany do wiadomości odpowiedniemu ministrowi.

Wykaz stosowanych skrótów:

BDL – Bank Danych Lokalnych,

CPK – Centralny Port Komunikacyjny,

GUS – Główny Urząd Statystyczny,

GZM – Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia,

KPM 2030 – Krajowa Polityka Miejska 2030,

MOFOW – Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Wojewódzkiego,

MPL „Katowice” – Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach,

MRP – Mapy ryzyka powodziowego,

MZP – Mapy zagrożenia powodziowego,

OO Planu 2020+ – Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+,

Plan 2020+ – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+,

Strategia „Śląskie 2020+” – Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”,

Strategia „Śląskie 2030” – Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” Zielone Śląskie,

RFC (*Rail Freight Corridor*) – Kolejowy korytarz towarowy,

TEN-T (*Trans-European Transport Network*) – Transeuropejska sieć transportowa,

WMŚ – Węzeł Małopolsko-Śląski.

¹ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 503 z późn. zm)

1. Relacje pomiędzy planem zagospodarowania przestrzennego a strategią rozwoju województwa

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Plan 2020+), uchwalony w 2016 r., uwzględniał ustalenia obowiązującej wówczas Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” (Strategia „Śląskie 2020+”). Zmieniające się uwarunkowania rozwoju regionalnego, zawarte m.in. w dokumentach szczebla krajowego², spowodowały konieczność aktualizacji strategii. W październiku 2020 r. została przyjęta Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie (Strategia „Śląskie 2030”)³ i dlatego w tym rozdziale przedstawiono relacje między ustaleniami Planu 2020+ a nowym dokumentem strategicznym.

Wizja rozwoju przedstawiona w Strategii „Śląskie 2030” jest kontynuacją i uszczegółowieniem myśli strategicznej, realizowanej w kolejnych edycjach strategii województwa śląskiego. W związku z tym wizja rozwoju przestrzennego województwa śląskiego zawarta w Planie 2020+ jest z nią zbieżna⁴. W wizji rozwoju w Strategii „Śląskie 2030” mocniej niż we wcześniejszych edycjach podkreśla się zagadnienie transformacji regionu uwzględniające poszanowanie środowiska naturalnego, stąd podtytuł Zielone Śląskie. Natomiast w Planie 2020+, niejako wyprzedzająco, kwestie środowiskowe były już podnoszone, wyróżnione i mają swoje odniesienie w przyjętych w Planie 2020+ zasadach gospodarowania przestrzenią.

Zawarte w Planie 2020+ cztery cele polityki przestrzennej województwa są generalnie zbieżne z czterema celami strategicznymi zawartymi w Strategii „Śląskie 2030” (Tabela 1).

Tabela 1 Zestawienie celów Planu 2020+ oraz celów Strategii "Śląskie 2030"

Cele polityki przestrzennej zawarte w Planie 2020+		Cele strategiczne zawarte w Strategii „Śląskie 2030”	
Cel 1	Nowoczesna gospodarka-promocja gospodarczego wzrostu i innowacji	Cel A	Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej
Cel 2	Szanse rozwojowe mieszkańców-zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych	Cel B	Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca
Cel 3	Przestrzeń-zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego	Cel C	Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni
Cel 4	Relacje z otoczeniem-infrastrukturalne powiązania regionu	Cel D	Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym

² Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 roku), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

³ Uchwała nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19.10.2020 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

⁴ Por. W Planie 2020+: Województwo śląskie będzie regionem o nowoczesnej gospodarce, wykorzystującym kreatywność jego mieszkańców i wzmacniającym istniejące potencjały gospodarcze i środowiskowe, zapewniającym różnorodność życiowych i rozwojowych szans przy poszanowaniu zrównoważonego i trwałego rozwoju. W Strategii Śląskie 2030: Województwo śląskie będzie nowoczesnym regionem europejskim o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku.

Dla realizacji w/w 4 celów polityki przestrzennej w Planie 2020+ przyjęto 12 kierunków polityki przestrzennej, które zostały podzielone na działania. Z kolei w Strategii „Śląskie 2030” dla celów strategicznych sformułowano 12 celów operacyjnych oraz uszczegóławiających je kierunków działań.

Działania zawarte w Planie 2020+ i kierunki zawarte w Strategii „Śląskie 2030” są podobne i odpowiadają sobie wzajemnie zakresami, jednak różnią się szczegółowością zapisów.

Treści kierunków Strategii „Śląskie 2030” (mających swoje odniesienie terytorialne) odpowiadające działaniom w Planie 2020+ są w porównaniu z nimi bardziej szczegółowe.

Istotnym założeniem Strategii „Śląskie 2030” jest terytorialny wymiar celów. Znajduje to swoje bezpośrednie odniesienie w zapisach rozdziału 7. „Przedsięwzięcia i terytorialny wymiar interwencji”. Dla każdego z 13 wymienionych przedsięwzięć określono zakres, oczekiwane efekty oraz przyporządkowano Cele, w ramach których przedsięwzięcie będzie realizowane.

W rozdziale 7. Strategii „Śląskie 2030” dokonano również przyporządkowania Celów w zakresie koncentracji wsparcia tematycznego dedykowanego dla poszczególnych OSI oraz przedstawiono propozycję wybranych kierunków działań, które powinny być priorytetowo realizowane na wyznaczonych obszarach wsparcia.

Strategia „Śląskie 2030” nie jest dostosowana do znowelizowanych wymogów ustawowych będących konsekwencją Ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw⁵. Tym samym z dniem 31.12.2025 r. strategia ta utraci ważność. W zmianie Planu 2020+ należy uwzględnić ustalenia strategii rozwoju województwa po jej dostosowaniu do znowelizowanych wymogów ustawowych.

⁵ Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378 z późn. zm.)

2. Audyt krajobrazowy województwa śląskiego

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu⁶, zwana potocznie ustawą krajobrazową, nałożyła na sejmiki poszczególnych województw obowiązek uchwalenia nowego dokumentu na poziomie regionalnym – audytu krajobrazowego, identyfikującego krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określającego ich cechy charakterystyczne oraz dokonującego oceny ich wartości i wskazującego krajobrazy priorytetowe.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym winny być uwzględniane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Zarząd Województwa Śląskiego w 2019 r. przystąpił do sporządzenia Audytu krajobrazowego województwa śląskiego⁷. Zgodnie z umową zawartą z Wykonawcą Audytu krajobrazowego województwa śląskiego ukończenie opracowania było planowane na sierpień 2023 r., lecz uległo zmianie na marzec 2024 r. W związku z tym, w obowiązującym Planie 2020+ brak jest rekomendacji i wniosków wynikających z audytu, które winny być w nim zawarte.

Audyt opracowywany jest na podstawie metodologii określonej w Rozporządzeniu w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych, obowiązującym od marca 2019 r.⁸ Obecnie (marzec 2023 r.) realizowany jest bardzo ważny etap wskazania krajobrazów priorytetowych, cennych dla województwa krajobrazów ze względu na swoje wartości m.in. przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne lub widokowo-estetyczne. Dla nich określone zostaną zasady zagospodarowania i ochrony, z uwzględnieniem których sformułowane zostaną wyniki i rekomendacje audytu. **Wyniki i rekomendacje, które uwzględnić będą wspomniane zasady, zostaną ujęte w zmianie Planu 2020+.**

Kilkuletnie już praktyki i doświadczenia zdobyte przy sporządzaniu audytu województwa śląskiego, jak i innych województw wskazują, że mechanizm wyboru krajobrazów priorytetowych powoduje, że nie wszystkie krajobrazy cenne w województwie zostają wskazane do katalogu krajobrazów priorytetowych.

W związku z tym, w listopadzie 2022 r. weszło w życie nowe rozporządzenie w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych, umożliwiające przeprowadzenie dodatkowych analiz, nie wymienionych w rozporządzeniu, jako uzupełnienie procesu wskazywania krajobrazów priorytetowych.⁹ Zmiana tego aktu wykonawczego spowodowała jednak konieczność ponownego wykonania etapu dotyczącego wskazania katalogu krajobrazów priorytetowych, a co za tym idzie zmiany terminów sporządzenia Audytu krajobrazowego województwa śląskiego i zawarcia aneksu do umowy z Wykonawcą.

Prawidłowe i szczegółowe wyznaczenia krajobrazów cennych dla województwa ma szczególne znaczenie ze względu na zapisy ustawowe.

W myśl ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki audytu winny być przeniesione zarówno do planu zagospodarowania przestrzennego województwa jak i do

⁶ Ustawa z dnia 24.04.2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015, poz. 774).

⁷ Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1769/60/VI/2019 z dnia 08.08.2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia audytu krajobrazowego województwa śląskiego.

⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z 11.01.2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz. U. z 2019, poz. 394).

⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z 19.10.2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz. U. z 2022, poz. 2308).

gminnych dokumentów planistycznych. W studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego gmin uwzględnia się rekomendacje i wnioski zawarte w audycie lub granice krajobrazów priorytetowych, natomiast w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego granice i sposoby zagospodarowania krajobrazów priorytetowych, określone w tym dokumencie.

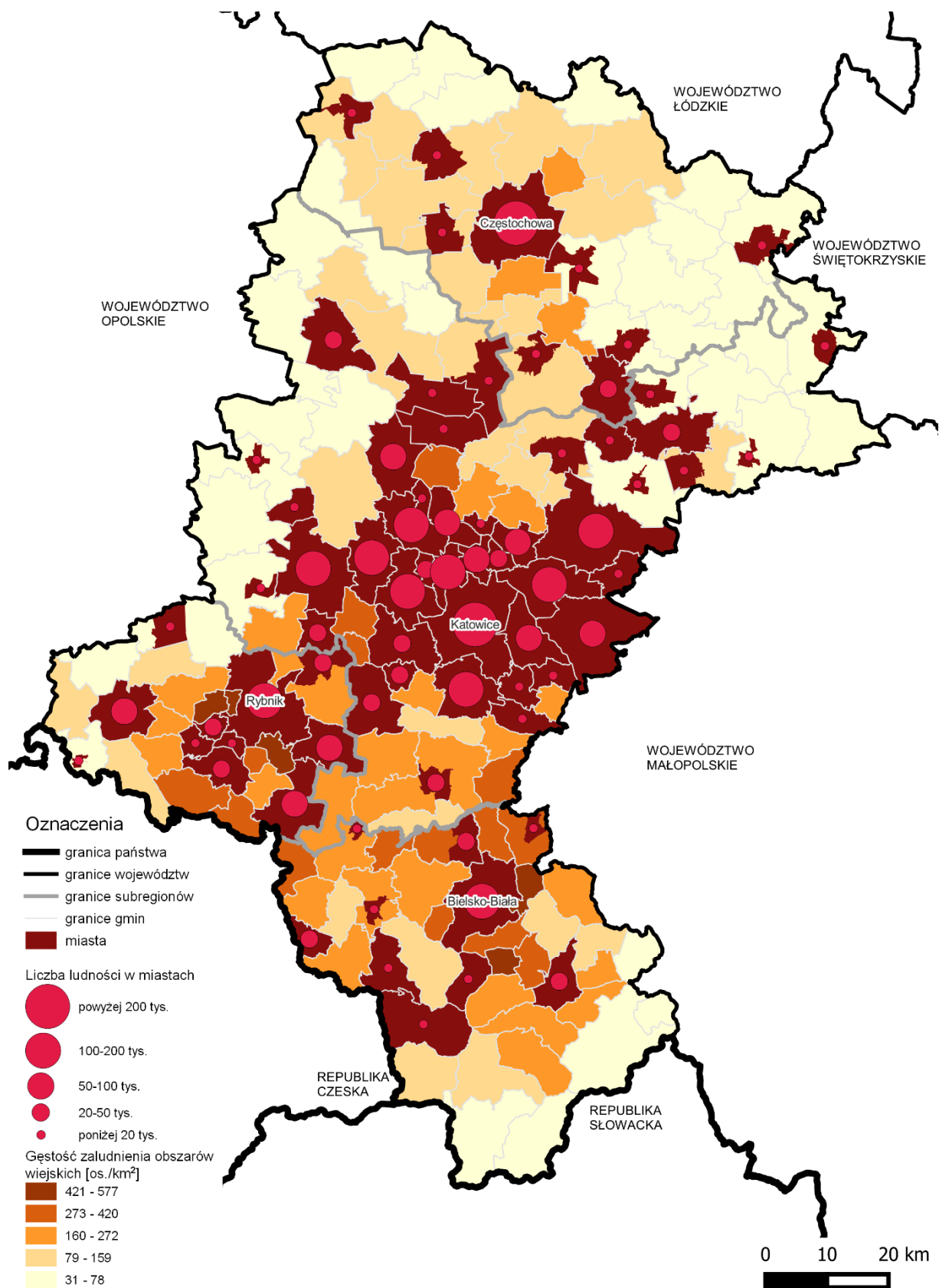
3. Podstawowe elementy sieci osadniczej województwa

Województwo śląskie posiada historycznie ukształtowaną, policentryczną sieć ośrodków miejskich, która sprzyja rozprzestrzenianiu się procesów rozwojowych. Na system osadniczy województwa śląskiego składa się 1 364 miejscowości, w tym 73 miasta, które tworzą sieć o gęstości 59 miast/10 tys. km². Do największych miast liczących powyżej 200 tys. mieszkańców należą: Katowice i Częstochowa (Rys. 1). Najmniejsze miasta Włodowice, Sośnicowice i Pilica liczą po niespełna 2 tys. mieszkańców. W większości miast zmniejsza się liczba ludności (Rys. 2). Tylko w 7 miastach obserwuje się odmienną tendencję, są to: Imielin, Orzesze, Sośnicowice, Wilamowice, Mikołów, Siewierz, Tarnowskie Góry (Rys. 2).

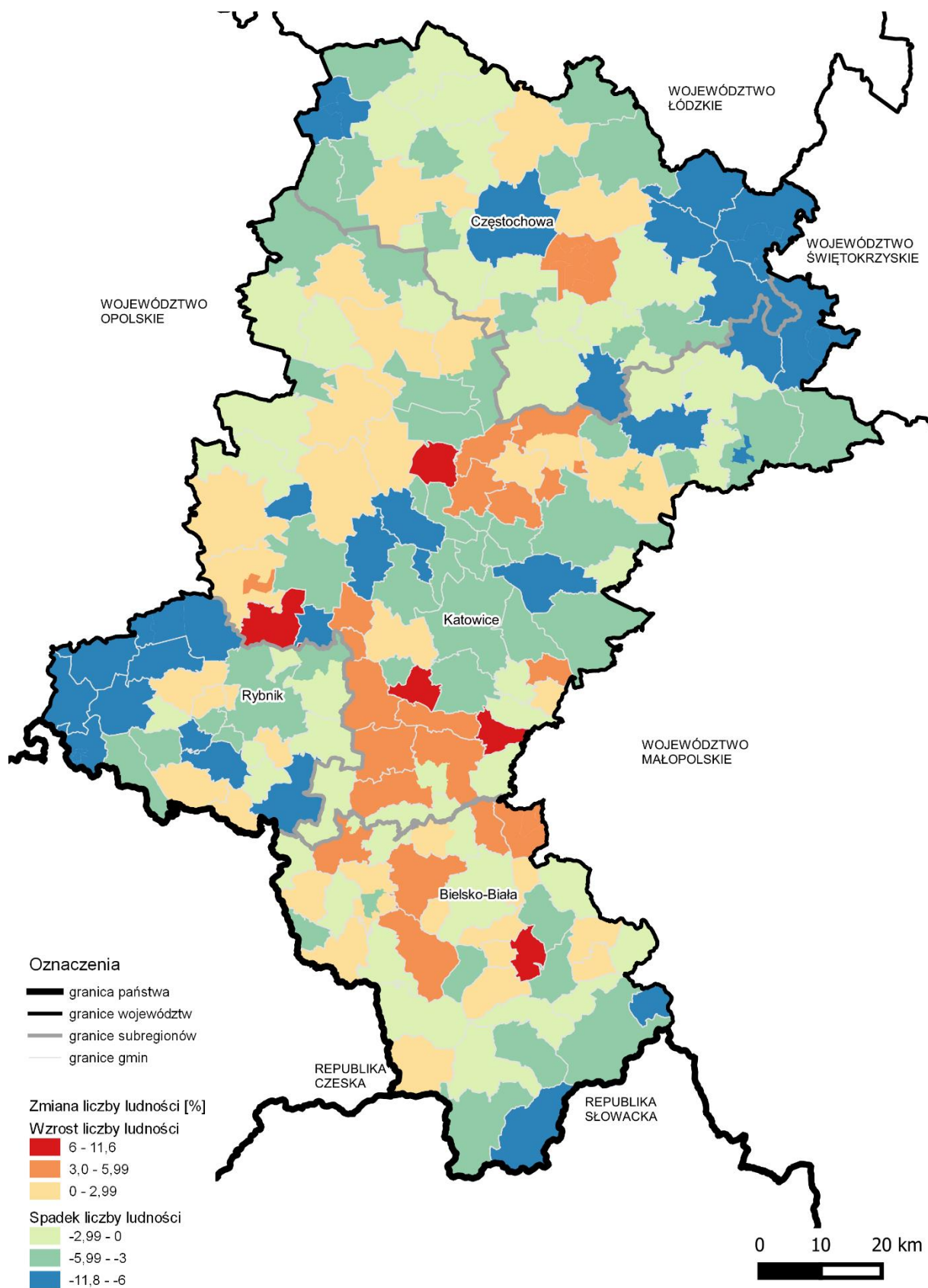
Strukturę administracyjną województwa tworzy 167 gmin zgrupowanych w 36 powiatach: 17 powiatach ziemskich i 19 grodzkich (miasta na prawach powiatu). Spośród 167 gmin 49 to gminy miejskie, 24 – miejsko-wiejskie i 94 – wiejskie. Struktura ta uległa zmianie od czasu uchwalenia Planu 2020+, gdyż dwie miejscowości uzyskały prawa miejskie – Olsztyn z dniem 1.01.2022 r. oraz Włodowice z dniem 1.01.2023 r.¹⁰. Tym samym gminy wiejskie Olsztyn i Włodowice stały się miejsko-wiejskimi, nie zmieniając ogólnej liczby gmin w województwie.

W układzie przestrzenno-funkcjonalnym województwo śląskie dzieli się na cztery subregiony: północny, południowy, centralny i zachodni. Każdy z subregionów zorganizowany jest wokół aglomeracji miejskiej o znaczeniu europejskim lub krajowym, która jest zasilana przez swoje otoczenie funkcjonalne oraz wspomagana przez lokalne ośrodki rozwoju. Są to aglomeracje, stanowiące zarazem główne elementy systemu osadniczego województwa śląskiego (Metropolia Górnośląska oraz Aglomeracje Bielska, Częstochowska i Rybnicka).

¹⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz.U. z 2021 r. poz. 1395); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2022 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz.U z 2022 r. poz. 1597)

Rysunek 1 Rozmieszczenie ludności w województwie śląskim
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2021 r.

Rysunek 2 Zmiana liczby ludności w gminach województwa śląskiego w latach 2016-2021
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W Planie 2020+ określono miejskie obszary funkcjonalne i wiejski obszar funkcjonalny. Miejskie obszary funkcjonalne w Planie 2020+ zostały podzielone na:

- Miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego – Metropolii Górnośląskiej, gdzie zakwalifikowano 23 miasta: Będzin, Bieruń, Bytom, Chorzów, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Knurów, Łaziska Górne, Mikołów, Mysłowice, Piekary Śląskie, Radzionków i Wojkowice, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tarnowskie Góry, Tychy, Zabrze;
- 3 Miejskie obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych (Bielsko-Biała, Częstochowa, Rybnik);
- Miejskie obszary funkcjonalne – lokalne ośrodki rozwoju;
- oraz pozostałe miasta.

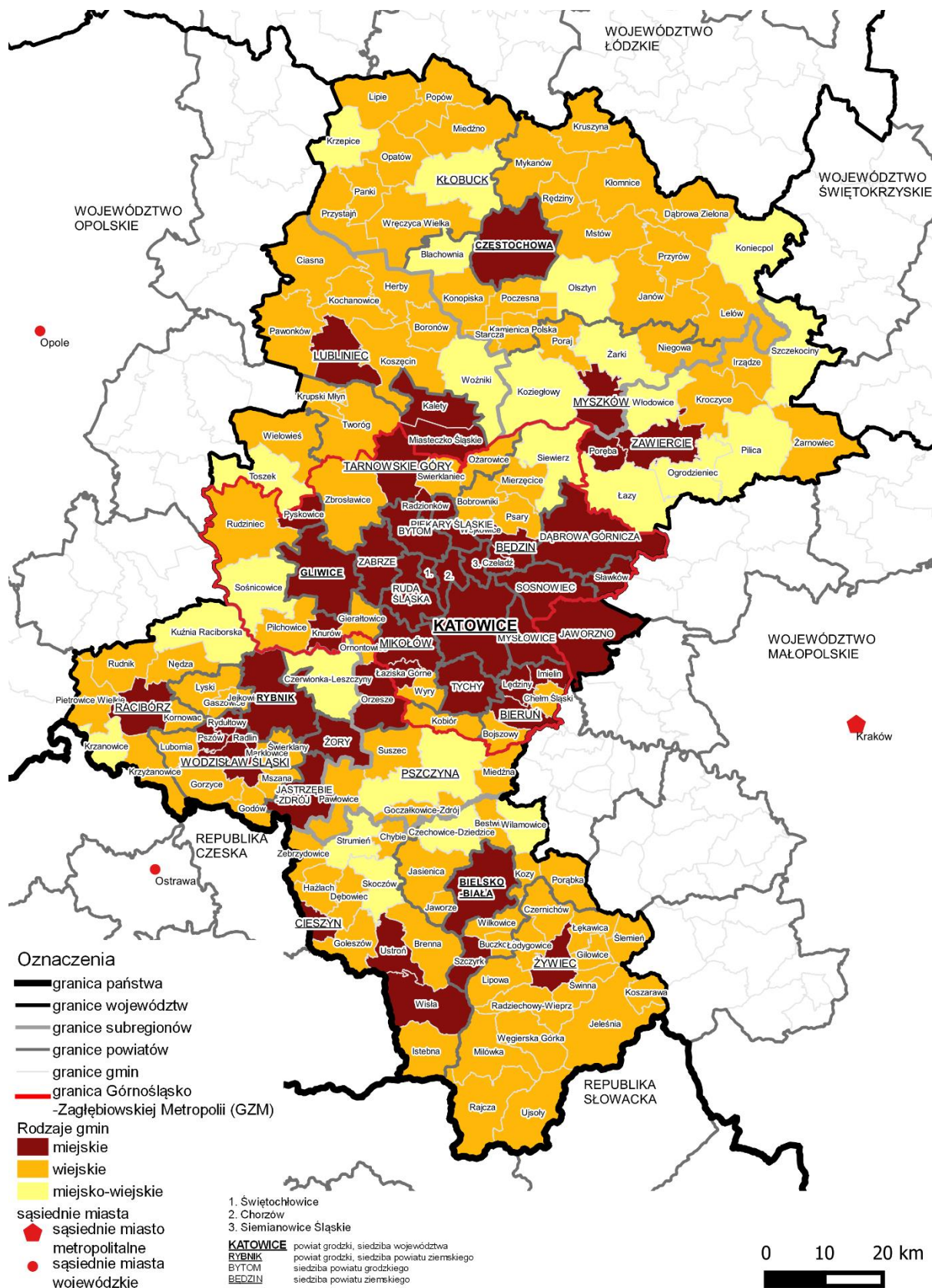
W skład wiejskiego obszaru funkcjonalnego weszły gminy wiejskie oraz obszary wiejskie gmin miejsko – wiejskich.

Zarówno miejski, jak i wiejski obszar funkcjonalny zostały w Strategii „Śląskie 2030” ujęte jako obszary strategicznej interwencji w ujęciu funkcjonalnym.

Dostrzegając metropolitalny charakter i znaczenie aglomeracji górnośląskiej Sejm RP w 2017 r. przyjął ustawę o związku metropolitalnym w województwie śląskim, na podstawie której Rada Ministrów, po uzyskaniu pozytywnej opinii Sejmiku Województwa Śląskiego¹¹, powołała związek metropolitalny pod nazwą Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia (GZM).

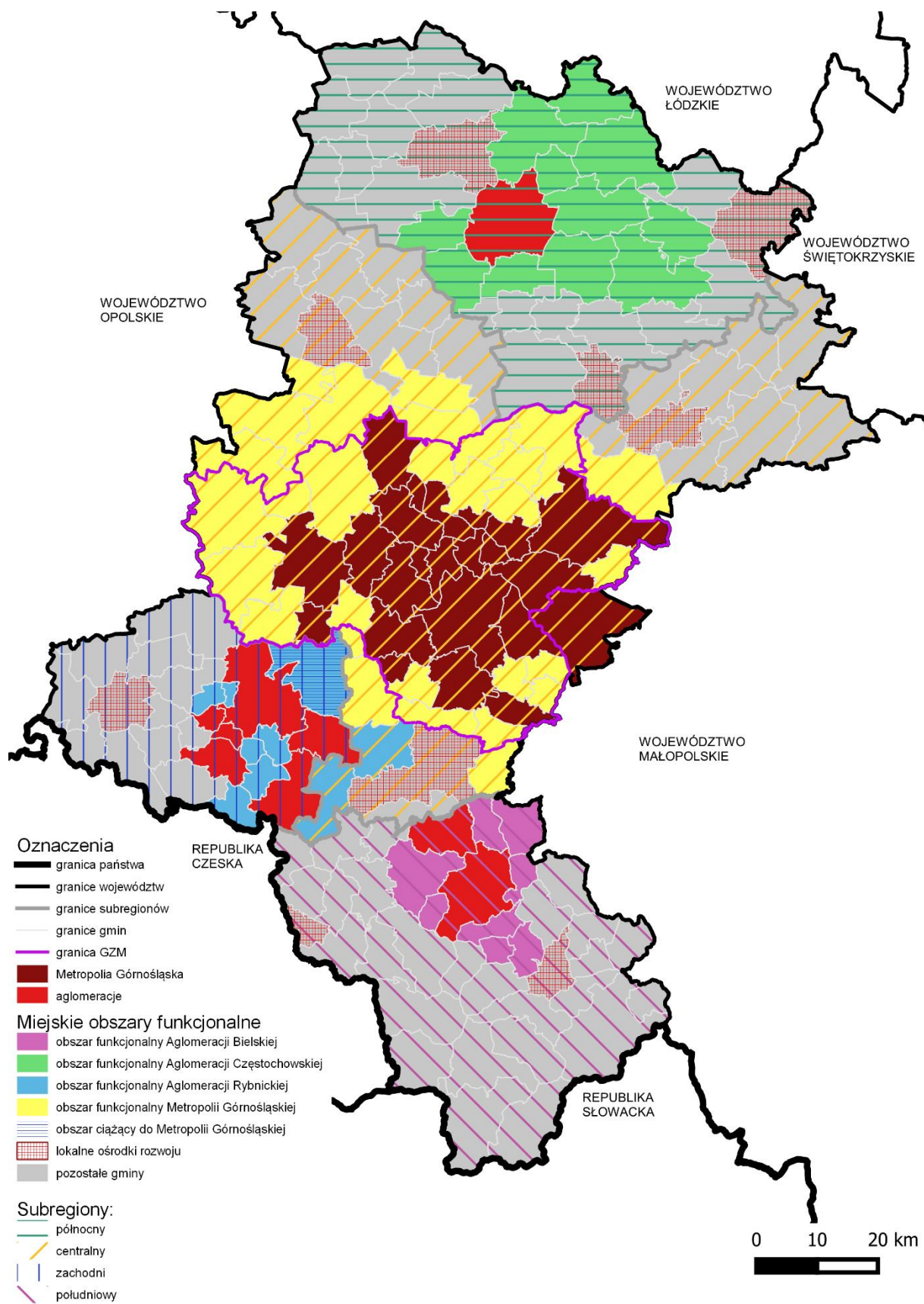
GZM obejmuje 41 gmin (13 miast na prawach powiatu: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze, 13 gmin miejskich: Będzin, Bieruń, Czeladź, Imielin, Knurów, Lędziny, Łaziska Górne, Mikołów, Pyskowice, Radzionków, Sławków, Tarnowskie Góry, Wojkowice, 13 gmin wiejskich: Bobrowniki, Bojszowy, Chelm Śląski, Gierałtowice, Kobiór, Mierzęcice, Ożarowice, Pilchowice, Psary, Rudziniec, Świerklaniec, Wyry, Zbrostawice oraz 2 gminy miejsko-wiejskie: Siewierz, Sośnicowice) – Rys. 3 i 4. Obszar GZM o powierzchni 2 553 km² zamieszkuje 2,2 mln mieszkańców.

¹¹ Uchwała nr V/37/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej utworzenia związku metropolitalnego w województwie śląskim

Rysunek 3 Górn Śląsko-Zagłębiowska Metropolia na tle podziału administracyjnego województwa śląskiego (stan na 1.01.2023 r.)

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 4 Górnśląsko-Zagłębiowska Metropolia na tle miejskich obszarów funkcjonalnych w Planie 2020+
Źródło: Opracowanie własne

Miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego – Metropolii Górnośląskiej

W Planie 2020+ Metropolia rozumiana jest jako główne ogniwo koncentrujące procesy rozwoju gospodarczego i społecznego województwa, a także podnoszące konkurencyjność całego regionu jako jeden z krajowych biegunów rozwoju o znaczeniu europejskim.

Polityka regionalna zakłada na obszarze Metropolii rozwój funkcji metropolitalnych oraz dynamiczny rozwój gospodarczy oparty na innowacyjności przedsiębiorstw oraz przemysłach kreatywnych, przyciągający wysokiej jakości kapitał ludzki, konkurencyjny w stosunku do innych metropolii w kraju i Europie. W Planie 2020+ została zdelimitowana zarówno Metropolia Górnośląska jak i jej obszar funkcjonalny (Miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego – MOFOW). Poza delimitacją Plan 2020+ określa także politykę przestrzenną dla tego obszaru zapisaną w Aneksie 1 stanowiącym „Założenia do planu miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego”.

W OO Planu 2020+ z 2018 r. wskazywano, że zgodnie z zapisami art. 49g ust. 1 obowiązującej wówczas ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym utworzenie GZM nakłada na samorząd województwa obowiązek uchylecia zapisów planu województwa dotyczących delimitacji MOFOW oraz uchylecia planu zagospodarowania przestrzennego MOFOW.

Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, uchyliła Rozdział 4a w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dot. obszarów funkcjonalnych, a tym samym uchyliła art. 49g, który był jedną z przesłanek przeprowadzenia pełnej procedury zmiany Planu 2020+.

Miejskie obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych Aglomeracji Częstochowskiej, Aglomeracji Rybnickiej oraz Aglomeracji Bielskiej.

Miejskie obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych to obszary charakteryzujące się organizacją usług publicznych o znaczeniu krajowym oraz rozwiniętymi sektorami gospodarki o różnym stopniu koncentracji.

W zmianie Planu 2020+ należy zachować zapisy, wspierające rozwój ukierunkowany przede wszystkim na wzmacnianie funkcji wielkomiejskich o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, zgodnie z ich potencjałami.

Miejskie obszary funkcjonalne – Lokalne Ośrodki Rozwoju

Lokalne ośrodki rozwoju to miasta położone poza bezpośrednim otoczeniem funkcjonalnym ośrodka wojewódzkiego oraz ośrodków regionalnych (Cieszyn, Kłobuck, Koniecpol, Lubliniec, Myszków, Pszczyna, Racibórz, Zawiercie, Żywiec). Pełnią one przede wszystkim rolę centrów rozwoju aktywizujących przede wszystkim obszary wiejskie położone w ich bezpośrednim otoczeniu.

W zmianie Planu 2020+ należy utrzymać zapisy, które pozwolą na rozwój w oparciu o wykorzystanie potencjału lokalnego, wzmacnianie funkcji usługowych oraz zwiększenie dostępności transportowej i poprawę jakości środowiska.

Wiejski obszar funkcjonalny

Obszary wiejskie województwa charakteryzują się dużą powierzchnią użytków rolnych oraz znaczną liczbą ludności utrzymującej się z pracy w rolnictwie. Użytki rolne stanowią połowę

powierzchni województwa śląskiego, jednak zauważalna jest tendencja spadkowa. Tereny rolne przekwalifikowane zostają na tereny zabudowane i zurbanizowane.

Obszary rolnicze cechują się znacznym zróżnicowaniem funkcji obejmującym zarówno funkcje rolnicze jak i pozarolnicze, w znacznej części są to obszary o funkcjach mieszanych i przejściowych, tracące swój pierwotny charakter rolniczy w wyniku procesów urbanizacyjnych, w tym postępującej suburbanizacji. Tendencja ta widoczna jest szczególnie w obecnie sporządzanych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, w których gminy „legalizują” niezgodność zapisów obowiązujących studiów z wydanymi decyzjami, czy też (uchwalonymi wcześniej lub procedowanymi jednocześnie) planami miejscowymi. **Niekontrolowana suburbanizacja, jako zjawisko negatywne, powinna być hamowana, niestety niewiele jest narzędzi, które województwo mogłoby wykorzystać.**

Podejmowane są jednak działania na etapie uzgadniania studiów gminnych. Dzięki określeniu w ustaleniach Planu 2020+ zasad dla wiejskich obszarów funkcjonalnych i prowadzeniu w oparciu o nie konsultacji na etapie uzgadniania studiów gminnych, udaje się w wielu wypadkach ograniczyć zasięgi obszarów przeznaczonych pod zabudowę. Ponadto zasady zagospodarowania tego obszaru służą ochronie zasobów przyrodniczo – kulturowych z naciskiem na ich lokalność.

4. Powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne, w tym kierunki powiązań transgranicznych

Transport drogowy

W województwie śląskim wg danych GUS sieć dróg publicznych w latach 2016 – 2021 zmniejszyła się o 2%, wynosząc w 2021 r. 24875,9 km. Województwo plasuje się na drugiej pozycji wśród wszystkich województw pod względem długości dróg publicznych na 100 km². W odniesieniu do liczby mieszkańców gęstość dróg publicznych jest jednak najniższa w kraju.

Największy udział w łącznej długości dróg publicznych województwa śląskiego mają drogi gminne (60%), następnie kolejno powiatowe (28%), wojewódzkie (7%) i krajowe (6%). W latach 2016 – 2022 największy wpływ na strukturę zmian długości dróg publicznych miały drogi gminne, których długość zwiększyła się o 178 km, oprócz obszaru dróg gminnych wzrost nastąpił, także w obszarze dróg krajowych (60,8 km). Niewielkie spadki długości dróg miały miejsce w przypadku dróg wojewódzkich (26,8 km) i powiatowych (7,3 km)¹².

Ważnym elementem dla optymalnego rozwoju transportu kołowego jest ukończona w obrębie województwa budowa autostrady A1 (odcinek od węzła Pyrzowice do granicy województwa) oraz powiązania ekspresowe: S1 (w fazie planowania – odcinek Kosztowy II – Suchy Potok i w budowie dla obejścia Węgierskiej Górki), S11 (w fazie projektowej) i S52 (na odcinku Bielsko - Biała – Głogoczów – w fazie projektowej).

Na osi północ-południe istotnym elementem są drogi zapewniające powiązania A1 z A4, w tym trasa N-S w Rudzie Śląskiej (częściowo zrealizowana) i Bytomska Centralna Trasa N-S (planowana).

W województwie śląskim, w ramach rządowego Programu budowy 100 obwodnic, planowana jest realizacja pięciu zadań inwestycyjnych: obwodnice miejscowości Blachownia i Herby w ciągu drogi krajowej nr 46, miejscowości Nakło Śląskie i Świerklaniec w ciągu drogi krajowej nr 78 oraz miejscowości Kroczyce, Pradła, Szczekociny i Goleniowy w ciągu drogi krajowej nr 78. Przyniesie to łącznie prawie 50 km nowych dróg krajowych¹³.

Ponadto, prowadzone są prace w zakresie modernizacji i przebudowy istniejącej sieci dróg krajowych i wojewódzkich. Szczegółowy opis dotyczący stanu modernizacji wybranych dróg wojewódzkich omówiony został szerzej w rozdziale dotyczącym inwestycji celu publicznego, znajdującym się w III części OO Planu 2020+.

Głównym wyróżnikiem systemu transportu województwa śląskiego w europejskim systemie transportowym jest jego usytuowanie w zasięgu paneuropejskich korytarzy transportowych oraz w sieci TEN-T.

Transport kolejowy

Województwo śląskie charakteryzuje się największą w kraju gęstością dość równomiernie rozłożonej sieci kolejowej, choć gęstość linii kolejowych na 100 km² uległa zmniejszeniu z 15,9 do 15,2 km w latach 2016-2021. Całkowita długość linii kolejowych w tym okresie zmniejszyła się

¹² Dane BDL GUS. Wydaje się, że zmiany te mogą wynikać ze zmian kategorii dróg lub z metodyki obliczeń.

¹³ Uchwała nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030”; <https://www.gov.pl/web/gddkia-katowice/stan-realizacji-programu-budowy-100-obwodnic-w-woj-slaskim>, dostęp online 14.10.2022 r.

o 92 km i w 2021 roku wyniosła 1872 km, co stanowiło około 9,5% łącznej długości wszystkich eksploatowanych szlaków kolejowych w Polsce. Pod względem udziału długości zelektryzowanych eksploatowanych linii kolejowych w łącznej długości eksploatowanych linii województwo śląskie plasuje się na pierwszej pozycji wśród województw, wskaźnik w latach 2016-2021 wzrósł z 84% do 92%, natomiast średnia dla kraju to 62,8 % (2021 r.).¹⁴

Sieć transportu kolejowego w województwie jest elementem sieci TEN-T. Przez obszar województwa przebiegają trzy korytarze RFC¹⁵:

- korytarz RFC5 Bałtyk – Adriatyk;
- korytarz RFC8 Morze Północne – Morze Bałtyckie;
- korytarz RFC11 Bursztynowy.

W województwie śląskim znajduje się najdalej na zachód wysunięta szerokotorowa linia kolejowa w Europie. Linia ta zaczyna się w Sławkowie (terminal) i prowadzi na Daleki Wschód. Obecnie linia obsługuje jedynie przewozy towarowe.

Na terenie województwa przewozy kolejowe pasażerskie realizowane są przez trzech przewoźników:

- PKP Intercity S.A. – przewozy międzynarodowe i międzywojewódzkie;
- POLREGIO S.A. – przewozy międzywojewódzkie;
- Koleje Śląskie Sp. z o.o. – przewozy wojewódzkie i międzywojewódzkie.

Realizacja przewozów finansowanych przez Województwo Śląskie odbywa się na podstawie umów zawartych z Kolejami Śląskimi Sp. z o.o. i POLREGIO S.A. W 2021 r. z usług tych przewoźników na obszarze województwa śląskiego skorzystało łącznie 15,96 mln pasażerów, co stanowi 6,51% ogółu przewiezionych pasażerów w Polsce¹⁶.

Spółka Koleje Śląskie Sp. z o.o. przewiozła w 2021 r. 14 192 111 pasażerów, czyli o 17,7% więcej niż w 2020 r. (12 050 529 pasażerów), gdy nastąpił spadek liczby pasażerów związany głównie z sytuacją epidemiologiczną, która wpłynęła bezpośrednio na sposób przemieszczania się ludności. Spółka Koleje Śląskie Sp. z o.o. użytkowała 66 sztuk taboru (stan na 31.12.2021 r.).

POLREGIO S.A. przewiozła w 2021 r. 1 772 204 pasażerów, tj. o 10,3% więcej względem roku 2020 (1 606 211 pasażerów).

Jedną z ważniejszych planowanych nowych inwestycji na terenie województwa śląskiego jest budowa linii kolejowej nr 170 na odcinku Katowice – granica państwa w ramach budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK¹⁷) „Solidarność”. W ramach projektu wybudowana zostanie dwutorowa linia kolejowa o długości ok. 76 km, która będzie obsługiwać ruch pasażerski i część ruchu towarowego. Rozpoczęcie eksploatacji nowej linii kolejowej zaplanowane jest na II kw. 2029 r. W etapie przygotowawczym jest także budowa linii kolejowych nr 111 i 113 na odc. Biała Błotna – Węzeł Małopolsko-Śląski (WMS) – Katowice.

Na terenie województwa planowana jest także budowa i modernizacja przystanków i peronów w ramach Rządowego Programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025. Lista podstawowa obejmuje 13 zadań: modernizacja 7 przystanków i peronów: 3 w

¹⁴ Dane BDL, GUS

¹⁵ RFC – *Rail Freight Corridor*; Kolejowy Korytarz Towarowy

¹⁶ Informacja z Departamentu Komunikacji Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

¹⁷ Centralny Port Komunikacyjny ma stanowić węzeł przesiadkowy zlokalizowany między Warszawą i Łodzią, integrujący transport lotniczy, kolejowy i drogowy. Inwestycja ma umożliwić przejazd między największymi miastami Polski a Warszawą, w czasie nie przekraczającym 2,5 godziny, za pośrednictwem połączeń kolejowych. Program CPK zakłada budowę 1600 km nowych linii prowadzących z 10 kierunków do nowego Portu Lotniczego Solidarność i do Warszawy

Katowicach, 3 w Rybniku oraz 1 w powiecie pszczyńskim, natomiast budowa 6: 2 w Katowicach, 1 w Sosnowcu i po 1 w powiecie gliwickim, pszczyńskim i wodzisławskim¹⁸.

Duże znaczenie mogą mieć także inwestycje wynikające z Programu Uzupełnienia Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku. W drugim etapie naboru do programu pozytywnie ocenionych zostało 15 projektów zlokalizowanych na terenie województwa, z czego 8 znajduje się na liście rezerwowej. Projekty zakwalifikowane do podstawowej listy to:

- Prace na liniach kolejowych nr 189 i 132 oraz budowa nowych łącznic Kuźnica – Bytom Bobrek Wsch. w celu stworzenia nowego połączenia Ruda Chebzie/Zabrze – Bytom, w tym budowa nowych przystanków osobowych Ruda Orzegów i Bytom ul. Zabrzańska,
- Przygotowanie alternatywnego połączenia aglomeracyjnego Gliwice - Ruda Kochłowice - Katowice liniami kolejowymi nr 141 na odcinku Gliwice - Ruda Kochłowice, 164 na odcinku Ruda Kochłowice - Hajduki i 651 Hajduki – Gottwald,
- Przygotowanie alternatywnego połączenia aglomeracyjnego Tychy - Katowice Murcki - Katowice Ligota linią kolejową nr 142,
- Odbudowa rozebranej linii kolejowej nr 198 Pyskowice - Pyskowice Miasto dla przywrócenia połączenia na trasie: Katowice - Gliwice - Pyskowice Miasto,
- Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odc. Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych,
- Uzupełnienie sieci kolejowej o połączenie kolejowe Jastrzębia-Zdroju z Katowicami,
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 162 na odcinku Dąbrowa Górń. Strzemieszyce – Dąbrowa Górń. Huta Katowice (p.odg.) oraz jej odbudowa na dalszym odcinku do stacji Dąbrowa Górnicza, wraz z odbudową przystanku osobowego D.G. Tworzeń i rozbudową przystanku osobowego D.G. Gołonóg.

Transport lotniczy

Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach (MPK „Katowice”) zaliczany jest do kategorii dużych regionalnych portów lotniczych, obsługujący zarówno ruch pasażerski jak i cargo. Lotnisko w Pyrzowicach w ostatnich latach intensywnie rozwija swoje zaplecze infrastrukturalne, dzięki któremu przepustowość obsługi ruchu znacznie się zwiększyła. Obecnie w porcie lotniczym funkcjonują trzy terminale pasażerskie i jeden terminal cargo. W ramach prac inwestycyjnych w roku 2016 wybudowany został terminal Cargo, przebudowany został terminal A oraz przekształcona została stara droga startowa w drogę kołowania wraz z dostosowaniem infrastruktury do CAT II¹⁹ operacji lotniczych. W 2021 r. została ukończona przebudowa rozbudowa terminala pasażerskiego B. Obecnie w ramach rozbudowy MPL „Katowice”, wdrażane jest posadowienie obiektu radiokomunikacyjnego na terenie lotniska oraz planowana jest budowa radaru dozoru PSR/MSSR zlokalizowanego w pobliżu wsi Myszkowice.

Ograniczenia związane z sytuacją epidemiologiczną – pandemią COVID 19 bezpośrednio oddziaływały na ruch lotniczy. Porównując dane z roku 2016 i 2021 można zauważyć bardzo duże spadki całkowitego ruchu pasażerskiego, operacji lotniczych i ruchu regularnego. Wzrosła natomiast ilość ruchu czarterowego oraz ilość ton przewożonych w ruchu towarowym. Jednakże, porównując miesięczne dane z roku 2021 i roku 2022, w którym nie obowiązywały obostrzenia związane z pandemią, w każdym obszarze nastąpiły istotne wzrosty.

¹⁸ Zweryfikowano na podstawie Sprawozdania z realizacji Programu przystankowego za rok 2021, str. 65-66

<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/rzadowy-program-budowy-lub-modernizacji-przystankow-kolejowych-na-lata-2021---2025>

¹⁹ CAT II - Operacja w Kategorii II systemu ILS (radiowy system nawigacyjny, wspomagający lądowanie samolotu w warunkach ograniczonej widoczności). CAT II umożliwia precyzyjne podejście według wskazań przyrządów i lądowanie przy wysokości decyzji mniejszej niż 60 m (200 stóp), ale nie mniejszej niż 30 m (100 stóp) oraz widzialności na drodze startowej nie mniejszej niż 300 m.

Oprócz MPL „Katowice” na transport lotniczy województwa śląskiego składa się sieć lotnisk lokalnych, sportowo-dyspozycyjnych:

- Lotnisko Katowice-Muchowiec (cywilne, sportowe),
- Lotnisko Bielsko-Biała Aleksandrowice (cywilne, sportowe),
- Lotnisko Częstochowa-Rudniki (sportowe),
- Lotnisko Kaniów (publiczne o ograniczonej certyfikacji),
- Lotnisko Gliwice-Trynek (publiczne nie podlegające certyfikacji),
- Lotnisko Rybnik-Gotartowice (sportowe),
- Lotnisko Żar (cywilne, sportowe).

Transport wodny

Województwo śląskie ma dostęp do jednego z trzech głównych szlaków wodnych w Polsce – Odrzańskiej Drogi Wodnej E30, będącej szlakiem żeglugi śródlądowej o znaczeniu międzynarodowym (zgodnie z Europejskim Porozumieniem w sprawie Głównych Śródlądowych Dróg Wodnych o Znaczeniu Międzynarodowym – ratyfikowanym przez Prezydenta RP w styczniu 2017 r.). Droga wodna E30 łączy Morze Bałtyckie z Dunajem w Bratysławie, obejmuje na terenie Polski rzekę Odrę od Świnoujścia do granicy z Czechami. Na terenie województwa elementami Odrzańskiej Drogi Wodnej jest jedyny port śródlądowy w regionie – port wodny w Gliwicach oraz Kanał Gliwicki.

W ramach modernizacji Kanału Gliwickiego w czerwcu 2021 r. zostało zakończone zadanie modernizacja śluz odrzańskiej drogi wodnej, natomiast zadanie modernizacja Kanału Gliwickiego – szlaku żeglownego i jego ubezpieczeń brzegowych jest w trakcie realizacji.

Wysoki stopień zdekapitalizowania istniejącej infrastruktury wodnej oraz niskie parametry żeglowności powodują, iż znaczenie żeglugi śródlądowej w układzie komunikacyjnym województwa jest niewielkie.

Polityka krajowa w tym zakresie, zapisana zarówno w Programie dla Śląska, jak i w dokumencie „Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030”, zakłada m.in.:

- przystosowanie Odrzańskiej Drogi Wodnej do parametrów klasy Va,
- budowę odcinka brakującego połączenia Dunaj-Odra-Łaba,
- budowę Kanału Śląskiego.

Komunikacja rowerowa

Wg danych GUS długość dróg rowerowych na terenie województwa od 2016 r. wzrosła o 56% (388,5 km), dając w 2021 r. 1082,5 km dróg dla rowerów. Województwo śląskie plasuje się na pierwszej pozycji pod względem długości dróg dla rowerów na 100 km² (11,10 km w 2021 r.), natomiast na przedostatniej pozycji pod względem długości dróg na 10 tys. ludności (3,07 km w 2021 r.).

Przedsięwzięciem planowanym w województwie śląskim w zakresie komunikacji rowerowej jest wskazana w opracowaniach pn.: „Wielokryterialna analiza i wariantowa koncepcja przebiegu drogi rowerowej (velostrady) Metropolia Wschód. Etap I” oraz „Metropolia Przyjazna Rowerom – Studium Systemu Tras Rowerowych dla Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii” (PSR/MSSR) sieć dróg, łącząca największe miasta GZM.

Planowana jest budowa велоstrad o łącznej długości ok. 120 km, na dziewięciu odcinkach:

- Sosnowiec – Katowice, 9,4 km,
- Piekary Śląskie – Katowice, 15,5 km,
- Tychy – Katowice, 14 km,
- Katowice – Gliwice, 30 km,
- Bytom – Tarnowskie Góry, 14 km,
- Katowice (Brynów) – Mysłowice, 9,1 km,
- Sosnowiec – Czeladź – Będzin – Dąbrowa Górnicza, 16,9 km,
- Katowice – Mysłowice – Sosnowiec, 7,5 km,
- Katowice Brynów – Bocheńskiego, 6,5 km.

Jako priorytetowe traktowane są drogi rowerowe o funkcji transportowej, które umożliwią szybkie, komfortowe i bezpieczne podróżowanie rowerem. Planowane drogi mają umożliwić zmianę codziennego środka transportu mieszkańców metropolii na rower.

Natomiast w projekcie Regionalnej Polityki Rowerowej Województwa Śląskiego ujęto m.in. koncepcję sieci regionalnych tras rowerowych w ujęciu korytarzowym oraz założenia ich dalszego wykorzystania przy kształtowaniu i realizacji polityki rowerowej Województwa Śląskiego.

Infrastruktura techniczna

W województwie śląskim obserwuje się stały rozwój infrastruktury technicznej. Wg danych GUS długość czynnej sieci kanalizacyjnej od 2016 r. wzrosła o 9%, osiągając w 2021 r. długość 17 547,3 km. Długość czynnej sieci gazowej w 2021 r. wynosiła 19 082,3 km, czyli o ponad 11% więcej niż w 2016 r. (17 126,5 km). Wzrost długości nastąpił też w przypadku sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej), wynosząc w 2021 r. 24 400,8 km długości eksploatowanej sieci wodociągowej (wzrost o 4,5 % w stosunku o roku 2020). Województwo posiada dobrze rozwiniętą sieć elektroenergetyczną, która jest rozbudowywana w miarę potrzeb.

W zakresie infrastruktury gazowej część inwestycji uzyskało pozwolenie na budowę (szczegółowy opis znajduje się w rozdziale dotyczącym inwestycji celu publicznego, znajdującym się w III części OO Planu 2020+), natomiast w pozostałych przypadkach prowadzone są działania mające na celu wprowadzenie lokalizacji projektowanych gazociągów do dokumentów gminnych – studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obok istniejących już radarów meteorologicznych, na wzgórzu Ramża (granica gmin Czerwionka-Leszczyny i Orzesze) oraz Brzuchania, zlokalizowanego na obszarze gminy Żarnowiec (województwo małopolskie), mającego w zasięgu swojej strefy ochronnej północno-wschodnią część województwa, w marcu 2018 r. rozpoczął pracę obserwacyjną nowy radar meteorologiczny w Goczałkowicach-Zdroju. Radar umożliwi precyzyjne określenie obszarów zagrożonych groźnymi zjawiskami meteorologicznymi, a co za tym idzie pozwoli na podjęcie działań prewencyjnych.

Powiązania transgraniczne

Prócz powiązań transgranicznych obejmujących wyżej wymienione połączenia drogowe, kolejowe, lotnicze, wodne i rowerowe, na terenie województwa znajdują się także szlaki turystyczne, przechodzące przez granice polsko-czeską i polsko-słowacką.

Od 2017 r. realizowany jest m.in. projekt Dziedzictwo Kulturowe i Przyrodnicze Dla Rozwoju Pogranicza Polsko Czeskiego „Wspólne Dziedzictwo”. Jego celem jest m.in. inicjowanie łączenia

istniejących szlaków turystycznych w szlaki transgraniczne, integrację istniejących ofert w kompleksowe transgraniczne pakiety turystyczne pogranicza.

5. System obszarów chronionych, w tym obszary ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym²⁰ przy sporządzaniu planu zagospodarowania przestrzennego województwa określa się system obszarów chronionych, w tym obszary ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W niniejszym dokumencie dokonano analizy/przeglądu zmian obszarów chronionych względem uchwalonego w 2016 roku Planu 2020+. Poniżej przedstawiono wynik tych prac.

Obszary ochrony przyrody

Na obszarze województwa śląskiego występuje niewiele obszarów prawnie chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody²¹. Stanowią one 22,1% (2 726,54 km²) powierzchni województwa (stan na 2021 r.), a w skali kraju stanowią niespełna 3% wszystkich obszarów prawnie chronionych. W 2016 r. (rok uchwalenia Planu 2020+) obszary prawnie chronione stanowiły 22,04% (2 718,71 km²), co świadczy o przyroście ww. obszarów o 0,06% (7,83 km²) w granicach województwa.

Jednocześnie powierzchnia obszarów prawnie chronionych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (623,1 m²/os) była najniższa wśród województw. Na terenie województwa śląskiego wśród obszarów chronionych przeważają parki krajobrazowe, które stanowią niemalże 19% powierzchni województwa i aż 84% obszarów chronionych w regionie. Od 2016 r. parki krajobrazowe nie zmieniły swoich powierzchni, których suma wynosi 2 296,69 km².

Zgodnie z danymi BDL GUS (stan na 22.06.2022 r.) formami ochrony przyrody, które zwiększyły udział powierzchniowy w skali regionu bez zmiany swojej liczebności są rezerwaty przyrody (65 szt.) o powierzchni 44,31 km² i obszary chronionego krajobrazu (15 szt.) o powierzchni 373,70 km².

Formy ochrony przyrody, które zwiększyły liczebność i udział powierzchniowy to:

- obszary Natura 2000 – 46 pozycji (1 nowa) o łącznej powierzchni 1546,71 km²;
- użytki ekologiczne – 91 pozycji (10 nowych) o łącznej powierzchni 13,00 km²;
- stanowiska dokumentacyjne – 13 pozycji (1 nowa) o łącznej powierzchni 0,35 km²;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe - 27 pozycji (4 nowe) o łącznej powierzchni 49,64 km².

Formą ochrony przyrody, której liczebność w skali regionu zmalała są pomniki przyrody. W 2016 r. było ich 1 531 szt. Pomimo, iż od uchwalenia Planu 2020+ ustanowiono 92 nowe pomniki przyrody, w ogólnym rozrachunku ich liczba zmniejszyła się i w 2022 r. wynosiła 1 459 szt. (BDL, GUS: stan na 22.06.2022 r.).

Ze względu na niski, w skali regionu jak i kraju, wskaźnik udziału powierzchni obszarów prawnie chronionych, istotne jest aby zapewnić możliwie wysoką ochronę tych obszarów, które już są objęte ochroną. Wielkopowierzchniowe lasy, bagna, doliny rzek, łąki, stawy czy torfowiska to nie tylko siedliska zwierząt czy wypoczynku ludzi. Są to również miejsca akumulacji i retencji wody, która jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego nie tylko w regionie.

²⁰ art. 39 ust. 3 pkt 2; Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 503 z późn. zm)

²¹ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2022 poz. 916 z późn. zm.)

Wszystkie obiekty i obszary, cenne przyrodniczo oraz tworzące system przyrodniczy regionu, mają kluczowy wpływ dla zachowania bioróżnorodności, a w szczególności rzadkich i ginących siedlisk przyrodniczych i gatunków.

Krajobrazy kulturowe

Istotnym aspektem ochrony są krajobrazy kulturowe. W 2016 r. (w roku uchwalenia Planu 2020+), cennym obszarem, proponowanym do wpisania na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO była Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku w Tarnowskich Górach. W 2017 r. na podstawie kryteriów I, II i IV została wpisana na listę wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi. Obiekt obejmuje w całości podziemną kopalnię wraz ze sztolniami, szybami, galeriami oraz systemem gospodarowania wodami podziemnymi. Na powierzchni zachowała się XIX-wieczna przepompownia parowa, która jest świadectwem ciągłości prac nad odprowadzaniem wody z kopalni od ponad 300 lat. Dzięki specjalnemu systemowi zbędą wodę wykorzystywano do zaopatrywania miasta w wodę pitną i do użytku przemysłowego. Kopalnia w Tarnowskich Górach miała znaczący udział w światowej produkcji ołowiu i cynku.

W trakcie prac nad zmianą Planu 2020+ zostaną zaktualizowane dane dotyczące elementów dziedzictwa kulturowego regionu, m.in. zabytków, pomników historii, parków kulturowych.

Dobra kultury współczesnej

Według ustawodawcy przez dobra kultury współczesnej należy rozumieć „niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna”.

W Planie 2020+ w aneksie 4 został umieszczony katalog dóbr kultury współczesnej. Katalog liczy 34 pozycje obejmując swoim zasięgiem zarówno całe dzielnice, osiedla jak również pojedyncze obiekty.

W związku z sygnalizowaną przez wójtów, burmistrzów i prezydentów (podczas uzgadniania dokumentów planistycznych) chęcią objęcia kolejnych obiektów/ terenów jako dobra kultury współczesnej zachodzi konieczność aktualizacji tego katalogu.

Audyty krajobrazowy

Obszary prawnie chronione, w tym m.in. rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO i obszary Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO (MaB), itp. stanowią istotny element oceny wartości krajobrazów priorytetowych województwa śląskiego. Są to cenne dla województwa krajobrazy ze względu na swoje wartości m.in. przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne lub widokowo-estetyczne, a wskazywane są w ramach audytu krajobrazowego województwa śląskiego. W ramach prac nad audytem może zostać dokonana waloryzacja obszarów prawnie chronionych, mająca na celu wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony (przyrody, zabytków) oraz obszarów do pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony, ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu.

Dla krajobrazów priorytetowych określone zostaną zasady zagospodarowania i ich ochrony, stanowiące rekomendacje i wnioski audytu i zgodnie z ustawą o planowaniu zostaną uwzględnione w zmianie Planu 2020+. Rekomendacje i wnioski nie mogą być sprzeczne z celami i sposobami ochrony obszarów już chronionych prawem.

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego jest w trakcie opracowania. Szersze informacje zamieszczono w rozdziale 2. Audyt krajobrazowy województwa śląskiego w części II „Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego”.

Korytarze ekologiczne

Dla zapewnienia odpowiednich warunków migracji fauny, w Planie 2020+ zostały wyznaczone korytarze ekologiczne uwzględniające specyfikę poszczególnych grup zwierząt.

Wyznaczono następujące rodzaje korytarzy ekologicznych:

- 1) ichtiologiczne dla ryb (7 ponadregionalnych i 15 regionalnych oraz obszary rdzeniowe);
- 2) ornitologiczne dla ptaków (4 ponadregionalne i 11 regionalnych wraz z przystankami pośrednimi);
- 3) teriologiczne – dla ssaków drapieżnych (12), dla ssaków kopytnych (25) oraz obszary węzłowe (12);
- 4) chiropterologiczne dla nietoperzy;
- 5) korytarze spójności (w celu utrzymania łączności obszarów o szczególnym znaczeniu dla zachowania różnorodności biologicznej regionu).

Różnorodne procesy i aktywności składające się na rozwój regionu nie pozostają bez wpływu na obszary ww. korytarzy ekologicznych.

Zarząd województwa przystąpił do sporządzenia aktualizacji zasięgu i przebiegu korytarzy ekologicznych. Zgodnie z umową, opracowanie zostało ukończone w grudniu 2022 r. i posiada status dokumentu wewnętrznego, nie podlegającego uchwaleniu przez Zarząd Województwa Śląskiego. Zawarte w nim treści zostaną uwzględnione w procedowanej zmianie Planu 2020+.

6. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa, zgodnie z Ustawą²², określa się m.in. rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, pełnomocnika rządu ustanowionego w drodze ustawy, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością.

W planie zagospodarowania umieszcza się zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego.

W związku z tym, z Wykazu Przedsięwzięć Wieloletnich Województwa Śląskiego²³ wyodrębnione zostały zadania o charakterze inwestycyjnym, dla których konieczne jest określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy (Tabela 2).

Część III poświęcona jest ocenie realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Odnosi się ona do przyjętej w Planie 2020+ listy inwestycji, która była aktualna w momencie przyjęcia Planu 2020+ w 2016 r. W związku z jej dezaktualizacją w zmianie Planu 2020+ zostanie opracowana nowa lista.

Tabela 2 Wyciąg z Wykazu Przedsięwzięć Wieloletnich Województwa Śląskiego na lata 2023-2035

Nazwa zadania	Gestor	Okres realizacji
Przebudowa DW 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska – A1 – do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	ZDW	Do 2024
Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego w ciągu DW 789 w ul. Koziegłowskiej w Myszkowie wraz z budową przyległego układu drogowego , w zamian za likwidację przejazdu kolejowo-drogowego kat. A w km 256,551 linii kolejowej nr 1 w ul. Koziegłowskiej.	ZDW	Do 2023
Przebudowa i adaptacja zabytkowego budynku dawnej łaźni Gwarek na magazyn studyjny Muzeum Śląskiego w Katowicach - Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne obiektów zabytkowych wraz z otoczeniem.	Muzeum Śląskie w Katowicach	Do 2024
Budowa boiska piłkarskiego zadaszonego halą łukową o konstrukcji drewnianej wraz z zespołem administracyjno-szatniowym oraz trzech kortów pełnowymiarowych do tenisa na terenie przedpola wschodniego Stadionu Śląskiego.	UM/ IP/ Stadion Śląski	Do 2023
Budowa budynku Stacji Pogotowia Ratunkowego w Mysłowicach przy ul. Mikołowskiej – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	WPR	Do 2023
Budowa ciągów pieszych i pieszo–rowerowych w ciągu drogi wojewódzkiej nr 794 w miejscowości Smoleń – Wsparcie	ZDW	Do 2024

²² Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 503 z późn. zm)

²³ Uchwała nr VI/53/2/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035

Nazwa zadania	Gestor	Okres realizacji
przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.		
Budowa hali lekkoatletycznej ze strzelnicą sportową wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Zgrzebnioka w Katowicach – Wsparcie rozwoju sportowego młodzieży akademickiej.	UM / IP / AWF	Do 2025
Budowa mostu nad rz. Odra w ciągu DW 421 , w tym opracowanie dokumentacji projektowej, w ramach programu rządowego Mosty dla Regionów – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	ZDW	Do 2023
Budowa nowej siedziby dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu, w skład której wchodzi Stacja Pogotowia Ratunkowego dla 8 zespołów ratunkowych oraz częścią administracyjno–techniczno–obsługową – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Rejonowe Pogotowie Ratunkowe w Sosnowcu	Do 2024
Budowa obiektów ekspozycyjno–hodowlanych z wybiegami dla wybranych gatunków strefy Palearktycznej (Europa, Azja, Afryka Północna) – Podwyższenie atrakcyjności Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie.	Śląski Ogród Zoologiczny w Chorzowie	Do 2023
Budowa obiektów Szpitala Rehabilitacyjnego Kochcice oraz Zespołu Lecznictwa Rehabilitacyjnego Kochcice – dokumentacja projektowo–kosztorysowa budowy oraz wyposażenia – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	Do 2024
Podniesienie atrakcyjności Parku Śląskiego poprzez rozwój i zagospodarowanie przestrzeni parkowej Budowa farmy fotowoltaicznej (lokalizacja Obroki) Budowa kolei linowej ELKA Budowa kolei linowej ELKA III (trasa: Planetarium – Stadion Śląski) Budowa trasy rowerowo–rolkowej EKOPARK Zielona Perła Śląska – podróż do bioróżnorodności Przebudowa Kąpieliska Fala.	UM / KN	Do 2024 Do 2023 Do 2026 Do 2026 Do 2027 Do 2024
Drogowa Trasa Średnicowa ZACHÓD odcinek Zabrze–Gliwice – usługa inwestora zastępczego w okresie gwarancji wykonawcy robót budowlanych – w zakresie odcinków Z3, Z4 w Zabrze – Usprawnienie regionalnych połączeń przebiegających przez miasta na prawach powiatu.	UM / TD	Do 2023
Obwodnica miejscowości Kozięglowy – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	ZDW	Do 2027
Północno–zachodnia obwodnica Raciborza – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	ZDW	Do 2027

Nazwa zadania	Gestor	Okres realizacji
Projekt Budowy Drogi Głównej Południowej na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 935 w Rydułtowach do połączenia z ul. Wodzisławską w Mszanie – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	Miasto Wodzisław Śląski/ UM / TD	Do 2023
Projekt Budowy Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyzna na odcinku od DK 45 w gminie Rudnik do ul. Sportowej w Rybniku – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	Miasto Racibórz / UM / TD	Do 2023
Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 928 na odcinku od DK 44 do skrzyżowania z DK 1 , w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	ZDW	Do 2026
Przebudowa DW 408 na odcinku od m. Gliwice do granicy województwa, etap I budowa obwodnicy Sośnicowice – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	ZDW	Do 2025
Przebudowa DW 934 od m. Imielin do DK 44 , w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	ZDW	Do 2024
Przebudowa DW 948 od DK 52 do DW 946 , w tym dokumentacja projektowa – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	ZDW	Do 2024
Przebudowa skrzyżowania DW 786 z DP 1060S w miejscowości Wancerzów – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	ZDW	Do 2023
Rewaloryzacja kompleksu dydaktycznego Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – Rewaloryzacja kompleksu dydaktycznego Parku Krajobrazowego wraz z otoczeniem w celu podniesienia walorów turystycznych regionu oraz zachowania dziedzictwa kulturowego.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Do 2023
Rewitalizacja budynku Bramy Wybrańców wraz z otoczeniem – Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne obiektów wraz z otoczeniem.	Muzeum Zamkowe w Pszczynie	Do 2023
Rewitalizacja linii kolejowej nr 97 na odc. Sucha Beskidzka – Żywiec celem usprawnienia połączenia Kraków – Żywiec – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku.	UM / KR	Do 2029
Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska	UM / KR	Do 2029

Nazwa zadania	Gestor	Okres realizacji
Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko–Biała – Wadowice – Kraków) – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku.		
Rewitalizacja Zameczku Myśliwskiego wraz z otoczeniem towarzyszącym i przystosowanie do prowadzenia działalności muzealnej – Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne obiektów wraz z otoczeniem.	Muzeum Zamkowe w Pszczynie	Do 2025
Rozbiórka i budowa wiaduktu nad torami PKP w ciągu DW 906 w km 0+729 w miejscowości Lubliniec o nr ew. 133 , w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	ZDW	Do 2025
Rozbudowa drogi wojewódzkiej polegająca na budowie chodnika w ciągu DW 931 w miejscowości Jankowice, w tym opracowanie dokumentacji projektowej – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	ZDW	Do 2024
Uzupełnienie sieci kolejowej o połączenie kolejowe Jastrzębia–Zdroju z Katowicami – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku.	UM / KR	Do 2029
Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odc. Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku.	UM / KR	Do 2029

Oznaczenia: ZDW - Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach; WPR - Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach; UM – Urząd Marszałkowski; IP – Dep. Inwestycji i Projektów Regionalnych; AWF – Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach; KN – Dep. Obsługi Prawnej i Nadzoru Właścicielskiego; TD – Dep. Transportu i Drogownictwa; KR – Dep. Komunikacji Regionalnej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Uchwały nr VI/53/2/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035

Departament Inwestycji i Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego poza projektami ujętymi w Tab. 2 wskazał, że do rozważenia jest kwestia ujęcia w zmianie Planu 2020+ również niżej wymienionych zadań z Wykazu Przedsięwzięć Wieloletnich Województwa Śląskiego na lata 2023-2035:

1. Przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego (Opera Śląska w Bytomiu).
2. Modernizacja elewacji budynku biurowego przy ul. Dąbrowskiego 23 w Katowicach.
3. Kompleksowa modernizacja oświetlenia i systemu BMS na Stadionie Śląskim.
4. Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku szkoły Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Nieśłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu.
5. Wyposażenie obserwatorium astronomicznego Planetarium – Śląskiego Parku Nauki w Chorzowie.
6. Modernizacja hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu.
7. Termomodernizacja budynku przy pl. Jana III Sobieskiego 2 wraz z podniesieniem bezpieczeństwa p.poż. (Muzeum Górnośląskie w Bytomiu).
8. Dostosowanie drogi pożarowej na terenie Oddziału dla Dzieci i Młodzieży Beskidzkiego Zespołu Leczniczko-Rehabilitacyjnego Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu do obowiązujących przepisów.
9. Roboty konserwatorskie na budynku zabytkowym Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej.
10. Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczeń parteru budynku Szkoły Podstawowej Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie.
11. Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Nieśłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu,

oraz planowanych, nieuwzględnionych w Wykazie Przedsięwzięć Wieloletnich Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 (w nawiasach zostały wskazane jednostki odpowiedzialne za realizację projektów):

1. Budowa stacji transformatorowej 20/06kV oraz linii kablowej SN-20kV (Śląski Ogród Zoologiczny). Projekt realizowany.
2. Skarbiec dziedzictwa (Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie). Przebudowa/budowa budynku. Projekt pozakonkursowy, planowany do realizacji.
3. Na ratunek drewnu – konserwacja zabytkowych budynków – II etap (Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie). Projekt realizowany.

W opracowaniu listy inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym należy wziąć pod uwagę również działania i inwestycje wpisane do projektu Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego, po jego ukończeniu ²⁴.

Przy ustalaniu wykazu zadań i inwestycji celu publicznego w zmianie Planu 2020+ wyodrębnione zostaną te zadania, dla których konieczne jest określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy, a zatem zadania o charakterze inwestycyjnym.

²⁴ Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego. Dokument o charakterze strategicznym. Projekt grudzień 2022

7. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

W Planie 2020+ obszary szczególnego zagrożenia powodzią zostały określone na podstawie map ryzyka powodziowego (MRP) i map zagrożenia powodziowego (MZP)²⁵, natomiast dla terenów nieobjętych mapami, na podstawie obowiązujących studiów ochrony przeciwpowodziowej²⁶. MZP i MRP podlegają przeglądowi oraz w razie potrzeby aktualizacji w cyklach 6-letnich. **We wrześniu 2022 r. skorygowane i nowe MZP i MRP zostały podane do publicznej wiadomości. W związku z tym w zmianie Planu 2020+ obszary szczególnego zagrożenia powodzią będą wymagały aktualizacji.**

W Planie 2020+ przyjęto dla tego obszaru zasady, które mają zapewnić zachowanie równowagi pomiędzy działaniami na rzecz ochrony przeciwpowodziowej, potrzebami ochrony środowiska a rozwojem gospodarczym.

Priorytetem działań przeciwpowodziowych dla terenów zurbanizowanych lub przeznaczonych do zabudowy w obowiązujących gminnych dokumentach planistycznych jest ochrona zabudowy, natomiast dla obszarów niezabudowanych i nieprzeznaczonych do zabudowy jest przeznaczanie ich na użytki rolne lub obszary zielonej infrastruktury.

Ze względu na zmniejszające się w skali globalnej zasoby wody pitnej i częste susze, poza działaniami na rzecz ochrony przed powodzią, konieczne jest wzmocnienie działań ochronnych dedykowanych zasobom wodnym.

Od 2021 r. na terenie kraju obowiązuje Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS)²⁷, pozostający w kompetencjach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Głównym jego celem jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce.

Plan 2020+ określa zasady ukierunkowane na szeroko rozumianą ochronę wód powierzchniowych i podziemnych w regionie, jednak wydaje się, iż zapisy te powinny zostać wzmocnione, aby wraz z PPSS stanowić podstawę do zmiany podejścia w polityce gospodarowania wodami w gminach.

²⁵ W planie zagospodarowania przestrzennego województwa można uwzględnić granice obszarów przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej [w:] Ustawie Prawo wodne, art. 88f ust. 5.

²⁶ Studia ochrony przeciwpowodziowej w zlewniach rzek: Boży Stok, Krztynia, Ordonka, Pillica, Stradomka, Wiercica, Żebrówka oraz „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Soły”, stanowiące I etap studium ochrony przeciwpowodziowej.

²⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Dz. U. 2021 r. poz. 1615.

8. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Tereny zamknięte „to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych”²⁸. W województwie śląskim są to tereny wojskowe i kolejowe określone w decyzjach ministrów właściwych ds. obrony narodowej i ds. transportu²⁹.

Tereny te wyznacza się dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemów obrony kraju, w tym w zakresie wykorzystania infrastruktury drogowej, kolejowej i lotniczej na potrzeby przewozów wojskowych.

Ze względu na częste uaktualnienia dokumentów określających tereny zamknięte, szczególnie w odniesieniu do terenów kolejowych, istnieje konieczność ciągłego monitorowania zmian w wykazach terenów zamkniętych, szczególnie na potrzeby opiniowania i uzgadniania gminnych dokumentów planistycznych.

²⁸ Definicja „terenów zamkniętych” [w:] Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1990 z późn. zm.)

²⁹ Wykaz terenów zamkniętych wskazany [w:] Decyzja nr 80/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz.Urz.MON z 2022 r. poz. 92), oraz [w:] Decyzja nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz.Urz.MI z 2020 r. poz. 38 z późn. zm.), stan na sierpień 2022 r.

9. Obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin i udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

W Planie 2020+ określono obszary udokumentowanych złóż kopalin wskazując gminy, w których te złoża się znajdują. **Porównanie danych z 2016 r. oraz danych z 2023 r. wykazało, że zachodzące w tym obszarze zmiany wymagają stałego monitorowania ich przebiegu. Aktualizacja tych informacji będzie postępowała sukcesywnie, tak aby zapewnić aktualne informacje na etapie opiniowania i uzgadniania gminnych dokumentów planistycznych.**

Zgodnie z zapisami ustawowymi należy chronić wszystkie złoża, a w planie województwa należy ponadto uwzględnić strategiczne złoża kopalin. Do dnia dzisiejszego w tej kwestii nie zostało wydane odpowiednie rozporządzenie. Natomiast Główny Geolog Kraju skierował do poszczególnych województw pisma, w których określił wykaz złóż wymagających szczególnej ochrony, opracowany na podstawie oceny ich znaczenia dla zabezpieczenia potrzeb i bezpieczeństwa surowcowego kraju oraz możliwości rozwoju gospodarczego i zrównoważonego rozwoju w skali regionalnej³⁰. Powyższa informacja jest przez samorząd województwa przekazywana do gmin na etapie sporządzania przez nie miejscowych planów oraz studiów uwarunkowań.

³⁰ Pismo Głównego Geologa Kraju, Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Surowcowej Państwa z grudnia 2016 r.

Podsumowanie

Plan 2020+, uchwalony w 2016 r., uwzględniał ustalenia obowiązującej wówczas Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Zmieniające się prawne uwarunkowania rozwoju regionalnego spowodowały konieczność aktualizacji strategii. W październiku 2020 r. została przyjęta Strategia „Śląskie 2030”. Działania zawarte w Planie 2020+ i kierunki zawarte w Strategii „Śląskie 2030” są podobne i odpowiadają sobie wzajemnie zakresami, jednak różnią się szczegółowością zapisów. Treści kierunków Strategii „Śląskie 2030” (mających swoje odniesienie terytorialne) odpowiadające działaniom w Planie 2020+ są w porównaniu z nimi bardziej szczegółowe. W związku z tym w zmianie Planu 2020+, konieczne będzie uwzględnienie zasięgów obszarów wskazanych w strategii rozwoju województwa.

W Planie 2020+ nie były uwzględnione wyniki audytu krajobrazowego z powodu braku tego dokumentu. W 2019 r. Zarząd Województwa Śląskiego przystąpił do sporządzenia Audytu krajobrazowego województwa śląskiego i aktualnie trwają prace. W zmianie Planu 2020+ konieczne będzie uwzględnienie rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym.

Plan 2020+ wymaga aktualizacji zapisów w zakresie:

- podstawowych elementów sieci osadniczej województwa i ich powiązań komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych, w tym kierunków powiązań transgranicznych;
- systemu obszarów chronionych, w tym obszarów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- obszarów występowania udokumentowanych złóż kopalin i udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Zmiany w strukturze administracyjnej województwa, tj. powstanie dwóch nowych małych miast, przekształcenie gmin wiejskich na miejsko-wiejskie, powstanie GZM oraz zmiany gęstości zaludnienia sprawiają, że weryfikacji będzie podlegał podstawowy podział na miejskie i wiejskie obszary funkcjonalne, który skutkuje zróżnicowanym zastosowaniem zasad zagospodarowania.

W Planie 2020+ określono Miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego – Metropolii Górnośląskiej, który w świetle utworzonej z dniem 1 stycznia 2018 roku Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii musi zostać na nowo zdefiniowany w zmianie Planu 2020+.

Wprowadzenie do Planu 2020+ obszarów funkcjonalnych i opracowanych dla nich zasad zagospodarowania umożliwi wpływ na politykę przestrzenną określaną w gminnych dokumentach planistycznych – studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a pośrednio w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym zasadne jest utrzymanie ich w zmianie Planu 2020+.

Wyznaczone w Planie 2020+ korytarze ekologiczne w 2022 r. podlegały weryfikacji – sporządzony został dokument wewnętrzny „Aktualizacja sieci korytarzy ekologicznych w województwie śląskim”, którego treści zostaną uwzględnione w zmianie Planu 2020+.

Lista inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zawarta w Planie 2020+ jest już nieaktualna. W zmianie Planu 2020+ określone zostanie rozmieszczenie tych inwestycji na podstawie obowiązujących dokumentów przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę

Ministrów, pełnomocnika rządu ustanowionego w drodze ustawy, właściwego ministra lub sejmik województwa.

Województwo posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę transportową i przesyłową. Powinno się jednak zintensyfikować działania zmierzające do rozwoju infrastruktury i komunikacji rowerowej.

Spis tabel

Tabela 1 Zestawienie celów Planu 2020+ oraz celów Strategii "Śląskie 2030"	6
Tabela 2 Wyciąg z Wykazu Przedsięwzięć Wieloletnich Województwa Śląskiego na lata 2023-2035.	27

Spis rysunków

Rysunek 1 Rozmieszczenie ludności w województwie śląskim	11
Rysunek 2 Zmiana liczby ludności w gminach województwa śląskiego w latach 2016-2021	12
Rysunek 3 Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia na tle podziału administracyjnego województwa śląskiego (stan na 1.01.2023 r.)	14
Rysunek 4 Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia na tle miejskich obszarów funkcjonalnych w Planie 2020+.....	15

Zarząd Województwa Śląskiego

OKRESOWA OCENA PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+
CZĘŚĆ III

**OCENA REALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO
O ZNACZENIU PONADLOKALNYM**

**OKREŚLONYCH W ODPOWIEDNICH DOKUMENTACH PRZYJĘTYCH PRZEZ SEJM RP,
RADĘ MINISTRÓW, PEŁNOMOCNIKA RZĄDU USTANOWIONEGO W DRODZE
USTAWY, WŁAŚCIWEGO MINISTRA LUB SEJMIK WOJEWÓDZTWA**

Katowice, marzec 2023 r.

Spis treści

Wstęp.....	5
1. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego.....	6
2. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa	9
3. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa	24
4. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa	33
Podsumowanie.....	43
Spis tabel	47
Spis rysunków	47

Wstęp

Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym jest jedną z trzech części Okresowej oceny Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, której obowiązek sporządzenia wynika z art. 45 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹. Ocena realizacji inwestycji odnosi się do przyjętej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ listy inwestycji przedstawionej w formie 4 tabel zawierających:

- zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF, RPO WSI.),
- inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego,
- inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPO WSI.),
- inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa.

Lista ta, w tym przyporządkowanie inwestycji do konkretnej tabeli, była aktualna w momencie przyjęcia Planu 2020+ w 2016 r.² W ciągu 6 lat mógł ulec modyfikacjom zakres inwestycji czy jej gestor.

W celu uzyskania informacji o stanie realizacji inwestycji zwrócono się do gestorów odpowiedzialnych za poszczególne zadania i inwestycje oraz departamentów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. W odpowiedzi uzyskano informacje o różnym stopniu szczegółowości, które zawarto w formie zestawień tabelarycznych (Tabele 1-4).

W związku z tym, że zadania samorządowe z tabeli 1 stanowią podstawę ustawowej procedury uzgadniania gminnych dokumentów planistycznych dodatkowo przedstawiono stan ich realizacji na Rys. 1.

W ostatniej kolumnie każdej tabeli stan realizacji inwestycji został podsumowany jako:

Z – zakończona,

R – w trakcie realizacji,

P – na etapie planowania/ projektowania,

X – niezrealizowana – zgodnie z informacją od gestora,

B – brak informacji,

I – informacje dodatkowo przekazane przez gestora.

Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym podlega zaopiniowaniu przez wojewódzką komisję urbanistyczno-architektoniczną.

¹ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2022 r. poz. 503 z późn. zm.)

² Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Śląskiego na lata 2015-2025, Uchwała nr V/22/5/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 maja 2016 r.

1. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego

Tabela 1 Zestawienie informacji nt. realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF, RPO WSI.) ujęte w Planie 2020+ w tabeli 7

Lp.	Cel Nr	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Nazwa gestora	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
1.	Cel 1	Budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej 935	od DK45 w Gminie Rudnik, Racibórz, Kornowac, Lyski, Gaszowice, Rydułtowy, Rybnik, Żory	Miasto Rybnik / Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	<p>Droga Regionalna zrealizowana na odcinku od ronda Raciborskiego w Żorach (DW 935 ul. Lotniskowa- Raciborska) do ul. Wodzisławskiej (DK 78) w Rybniku. Na odcinku od ul. Wodzisławskiej do ul. Sportowej planuje się jej wykonanie do czerwca 2025 r. Obecnie Miasto jest na etapie przygotowania zamówienia publicznego na ten odcinek (odpowiedź UM Rybnika).</p> <p>Zadanie obejmuje realizację etapów 1-6. Etap 4 i 5 – Wschodnia obwodnica Raciborza, tj. na odcinku od włączenia do DK45 w gminie Rudnik do skrzyżowania ul. Rybnickiej (DW 935) i Piaskowej w Raciborzu – zadanie zakończone. Etap 1,2,3 i 6 – trwa opracowywanie dokumentacji projektowej przez Miasto Racibórz. Jest decyzja środowiskowa. Najbliżej realizacji jest odcinek od granicy miasta Rybnika do ul. Raciborskiej (DW 935) w Rydułtowach (odpowiedzi ZDW i UM Racibórz).</p>	R
2.	Cel 1	Budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej 933	od drogi wojewódzkiej nr 935 w Rydułtowach do połączenia z ul. Wodzisławską i węzłem „Mszana” A1, oraz obwodnica w Pawłowicach	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Trwa opracowywanie dokumentacji projektowej przez UM Wodzisław Śląski. Jest decyzja środowiskowa.	P
					Inwestycja jest na etapie rozliczania dotychczas wykonanych prac projektowych. Będzie sporządzany Program Funkcjonalno- Użytkowy, który będzie podstawą do ogłoszenia przetargu w systemie projektuj i wybuduj (odpowiedź UM Wodzisław Śląski).	Z
3.	Cel 1	Budowa obwodnicy Sośnicowic	Sośnicowice	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Dokumentacja projektowa opracowana. Wszczęto procedurę przetargową na wyłonienie Wykonawcy robót budowlanych.	P
4.	Cel 1	Budowa obwodnicy Myszkowa	Myszków	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Zadanie zakończone.	Z
5.	Cel 1	Budowa obwodnicy miasta Woźniki.	Woźniki	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Zadanie zakończone.	Z

Lp.	Cel Nr	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Nazwa gestora	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
6.	Cel 1	Budowa, przebudowa dróg wojewódzkich 921, 941, 928 913, 942, 791 793, 934, 789 494, 929, 908 933, 935, 910 786, 491, 492 925, 408, 948	Województwo Śląskie	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Zakończone: DW 941 – zadanie zakończone, DW 913 Celiny – zadanie zakończone, DW 942 – Budowa obwodnicy Buczkowic – zadanie zakończone, DW 933 – zadanie zakończone, DW 929 – zadanie zakończone.	Z
					DW 948 – roboty budowlane w trakcie realizacji. DW 934 – roboty budowlane w trakcie realizacji. DW 791 – roboty budowlane w trakcie realizacji. DW 935 – zadanie zakończone. Pozostał do realizacji odcinek od skrzyżowania DW 935 z DW 933 w m. Rzuchów do granicy z Rybnikiem. DW 786 – roboty budowlane w trakcie realizacji na odcinku od Koniecpola do granicy województwa. Zadanie zakończone w m. Święta Anna.	R
					DW 928 – opracowano dokumentację projektową. Uzyskano Decyzję ZRiD ³ . Planowane wszczęcie procedury przetargowej na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych – III/IV kwartał 2022 r. DW 786 – opracowano dokumentację projektową. Uzyskano Decyzję ZRiD. DW 925 – opracowano dokumentację projektową. Uzyskano Decyzję ZRiD. Wszczęto procedurę przetargową na wyłonienie Wykonawcy robót budowlanych. DW 789 – opracowano dokumentację projektową. Uzyskano Decyzję ZRiD. DW 910 – opracowano dokumentację projektową. Uzyskano Decyzję ZRiD. DW 491 – opracowano dokumentację projektową. Uzyskano Decyzję ZRiD. DW 492 – opracowano dokumentację projektową. Uzyskano Decyzję ZRiD.	P

³ Decyzja ZRID - Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Lp.	Cel Nr	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Nazwa gestora	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					DW 408 – opracowano dokumentację projektową. Uzyskano Decyzję ZRiD. DW 494 – opracowano dokumentację projektową. DW 921 – opracowano program funkcjonalno-użytkowy (PFU). DW 793 Żarki, Myszków, Janów oraz Siewierz – brak dokumentacji projektowej, wykonawca dokumentacji odstąpił od umowy; ZDW dysponuje decyzją środowiskową. DW 908 – brak dokumentacji projektowej.	
7.	Cel 1	Przebudowa DW 913	od S1 węzeł „Lotnisko” do ul. Piłsudskiego w Pyrzowicach (Ożarówice)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Zadanie zakończone.	Z
8.	Cel 1	Przebudowa DW 793 na odcinku Żarki - Myszków	DW 793 na odcinku Żarki - Myszków	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Zadanie zakończone.	Z
9.	Cel 1	Przebudowa DW 793 na odcinku Janów – Złoty Potok	DW 793 na odcinku Janów – Złoty Potok	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Zadanie zakończone.	Z

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od gestorów

2. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa

Tabela 2 Zestawienie informacji nt. realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego, ujęte w Planie 2020+ w tabeli 8

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
1.	Cel 1	Budowa DTŚ „Wschód” – Etap II – węzeł Janów (Katowice) – Bór (Sosnowiec)	Katowice węzeł Janów – Sosnowiec węzeł Bór	Porozumienie gmin: Jaworzno, Katowice, Mysłowice, Zmiana gestora: Koordynatorem zadania jest obecnie GZM	<p>Zadanie znajduje się na etapie uzyskania decyzji środowiskowej (rozpatrywane jest odwołanie w postępowaniu administracyjnym przed Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska). Liderem przedsięwzięcia została wybrana GZM (odpowiedź UM Mysłowice).</p> <p>Odpowiedź UM Katowice: Koordynatorem zadania dotyczącego budowy DTŚ w kierunku wschodnim jest obecnie Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia. Dnia 29.12.2021 r. zawarte zostało Porozumienie wstępne pomiędzy Miastami Katowice, Sosnowiec i Mysłowice oraz GZM, stanowiące deklarację podjęcia działań na rzecz przygotowania przedmiotowej inwestycji, obejmującej zadania ujęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ pn.: „Budowa DTŚ „Wschód” – Etap I – węzeł Lwowska – węzeł Jęzor” oraz „Budowa DTŚ „Wschód” – Etap II – węzeł Janów (Katowice) – Bór (Sosnowiec)”. Dodatkowo w Porozumieniu ujęto odcinek DK 79 od wylotu z tunelu katowickiego (rejon ul. Dudy Gracza) do ul. Lwowskiej, znajdujący się w granicach administracyjnych miasta Katowice.</p> <p>Kolejne kroki, w tym kwestie związane m.in. z opracowaniem dokumentacji technicznych dla nowego układu drogowego i ustaleniem harmonogramu prac, będą przedmiotem dalszych ustaleń pomiędzy Miastami Katowice, Sosnowiec i Mysłowice oraz GZM.</p> <p>Odpowiedź GZM: Inwestycja pod nazwą DTŚ Wschód jest obecnie na etapie przygotowywania dokumentacji przedprojektowej. GZM zleca wykonanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego dla odcinka południowego, tj. z Katowic do węzła Jęzor, który z dniem 10 lutego 2022 r. uzyskał ostateczną decyzję środowiskową. Program powinien być gotowy w II kwartale 2023 roku. Zakłada się by cała dokumentacja, łącznie z projektami, była przygotowana do niezwłocznej realizacji w sytuacji otrzymania finansowania zewnętrznego. Przewiduje się, że wspomniany rok 2030 jest możliwym terminem oddania całej trasy do użytku, tj. zarówno odcinka w. Bagienna (z ew. przebudową wylotu z Tunelu Katowickiego) – w. Janów, w. Janów – w. Jęzor oraz w. Janów – w. Bór. Roboty budowlane uzależnione są od możliwości uzyskania środków centralnych i unijnych. GZM prowadzi intensywne działania w zakresie otrzymania niezbędnych funduszy. 29.12.2021 r. między Miastami a GZM zawarto porozumienie w sprawie realizacji DTŚ Wschód.</p>	P

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
2.	Cel 1	Budowa Szybkiej Kolei Regionalnej	<p>Gliwice – Katowice – Dąbrowa Górnicza – Częstochowa;</p> <p>Katowice – Rybnik – Racibórz /Wodzisław ŚL – Chałupki;</p> <p>Katowice – Tychy – Bieruń – granica z woj. małopolskim (Oświęcim);</p> <p>Katowice – Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń (granica państwa);</p> <p>Katowice – Bytom – Tarnowskie Góry – Lubliniec;</p> <p>Katowice – granica z woj. małopolskim (Kraków).</p>	PKP PLK S.A.	<p>Inwestycja Stworzenie Szybkiej Kolei Regionalnej została zapisana w Strategii Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego.</p> <p>Niezrealizowane (odpowiedź PKP PLK S.A.).</p>	X
3.	Cel 1	Budowa nowego połączenia kolejowego MPL „Katowice” w Pyrzowicach z miastami Metropolii Górnośląskiej	Katowice – Bytom – Pyrzowice	PKP PLK S.A.	Prowadzone są roboty budowlane w ramach zadania Rewitalizacja linii kolejowej nr 182 Tarnowskie Góry – Pyrzowice (dojazd do lotniska) – Zawiercie.	R
4.	Cel 2	Modernizacja linii kolejowych	<p>Konieczpol – Częstochowa – Lubliniec;</p> <p>Częstochowa (Radomsko);</p>	PKP PLK S.A.	<p>Inwestycja Modernizacja linii kolejowych została zapisana w Strategii Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego.</p> <p>Niezrealizowane (odpowiedź PKP PLK S.A.).</p>	X

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
			Kalety – (Zduńska Wola); Lubliniec – (Kluczbork); Sosnowiec – (Olkusz); Gliwice – (Kędzierzyn-Koźle); Gliwice – (Strzelce Opolskie); Chałupki – (Kędzierzyn-Koźle); Jastrzębie Zdrój – Rybnik – (Katowice); Jastrzębie Zdrój – Pawłowice – Żory – Orzesze – (Katowice); Bielsko-Biała – Cieszyn; Bielsko-Biała – (Wadowice); Żywiec – (Sucha Beskidzka); Czechowice-Dziedzice – (Oświęcim).			

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
5.	Cel 4	Rozbudowa MPL „Katowice”	Ożarówice, Mierzęcice	GTL S.A.	<p>Informacje przekazane przez GTL S.A.:</p> <p>W ramach inwestycji zrealizowano 7 zadań (w nawiasie termin realizacji):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozbudowa płaszczyzny parkingów MPL KATOWICE w kierunku zachodnim P1 – ETAP II wraz z wjazdem na drogę wojewódzką DW913 (06.2017 - 10.2019), - Przebudowa Terminalu B wraz z modernizacją systemu transportu i kontroli bagażu rejestrowanego - systemu BHS (01.2017 - 08.2021), - Adaptacja pomieszczeń CARGO II na potrzeby Tymczasowego Terminalu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną dla całości zamierzenia budowlanego (Szpital Tymczasowy⁴) (07.2018 - 06.2020), - Budowa nowej bazy Cargo – etap II B (Etap II B – rozbudowa płyty postojowej Cargo w kierunku na wschód) w MPL KATOWICE w Pyrzowicach (2016 - 12.2019), - Rozbudowa płyt postojowych samolotów na terenie MPL KATOWICE w Pyrzowicach. Etap 1 – rozbudowa płyty postojowej PPS 1 w kierunku wschodnim (2018 - 03.2022), - Budowa centralnej wartowni Służby Ochrony Lotniska (strefa CARGO/CITY) wraz z adaptacją jednego z pomieszczeń do obsługi użytkowników w ruchu General Aviation (05.2015 – koncepcja, 06.2017 - projekt budowlany, 05.2019 - 03.2020 - projekt wykonawczy i roboty), - Budowa hangaru technicznego H3 dla obsługi samolotów wraz z zapleczem socjalno-biurowym oraz towarzyszącą infrastrukturą techniczną (02.2020 - 05.2022). 	Z

⁴ Na lotnisku w Pyrzowicach funkcjonował szpital tymczasowy dla pacjentów z COVID-19

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					<p>Informacje przekazane przez GTL S.A.: 6 zadań jest w trakcie realizacji: - Budowa drogi od ronda końżącego DW 913 w kierunku terminali pasażerskich i strefy CARGO (10.2019 - 11.2022); - Budowa Bazy Paliw na terenie MPL KATOWICE (2018 – 2026); - Budowa bazy utrzymania lotniska (KOL) wraz z zagospodarowaniem terenu, z przeznaczeniem dla Działu Eksploatacji Lotniska oraz Działu Transportu i Obsługi Maszyn wraz z punktem zrzutu ścieków sanitarnych i poboru wody gospodarczej dla firm handlingowych na terenie MPL KATOWICE w Pyrzowicach (11.2018 - w trakcie realizacji). - Przebudowa oraz rozbudowa bagażowni obsługującej Terminal A - modernizacja systemu BHS (06.2022 - w trakcie realizacji); - Zagospodarowanie przestrzeni Landside MPL KATOWICE w Pyrzowicach (2019 – 2023). - Projekt LIFE ARCHICLIMA - zwiększenie odporności MPL KATOWICE na zmiany klimatu poprzez wdrożenie zielonej infrastruktury wraz z jej monitoringiem (02.2022 – 2025).</p> <p>Informacje przekazane przez Polską Agencję Żeglugi Powietrznej: W ramach rozbudowy MPL Katowice PAŻP wdraża posadowienie obiektu radiokomunikacyjnego na terenie lotniska Katowice-Pyrzowice. 30.12.2021 r. podpisano umowę z wykonawcą, 18.05.2022 r. uzyskano decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego ZRIL. Termin zakończenia robót budowlanych oraz posadowienia urządzeń planowany jest na grudzień 2022 r.</p>	R
					<p>Informacje przekazane przez GTL S.A.: Planowane są 2 zadania: - Rozbudowa płyt postojowych samolotów na terenie MPL KATOWICE w Pyrzowicach. Etap 2 – rozbudowa płyty postojowej PPS 1 w kierunku zachodnim (Projekt 2018 – 2019, realizacja po 2033); - Budowa Terminala Cargo 2 (2021 - 2023 projektowanie, 2024 - 2026 - budowa).</p>	P
					<p>Informacje przekazane przez Polską Agencję Żeglugi Powietrznej: Planowana jest budowa radaru dozoru PSR/MSSR w pobliżu wsi Myszkowice w odległości ok. 4km od lotniska w Pyrzowicach. Obecnie trwają czynności związane z procesem zamówień publicznych.</p>	I
6.	Cel 4	Budowa A4"	Katowice – Gliwice	GDDKiA	Budowa autostrady A4" nie została ujęta w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych.	X
7.	Cel 4	Budowa S46	granica z woj. opolskim – Częstochowa –	GDDKiA	Inwestycja nie została uwzględniona w Rządowym Programie Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.)	X

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
			granica z woj. świętokrzyskim			
8.	Cel 4	Budowa DK52	Bielsko-Biała - granica z woj. małopolskim	GDDKiA	Obecnie trwają prace nad koncepcją programową. Wykonano zasadniczą część prac projektowych branży drogowej i mostowej pozwalającą na opracowanie projektu robót geologicznych na etapie koncepcji programowej. Trwa odbiór projektu robót geologicznych przez inwestora.	P

9.	Cel 4	Budowa kolei dużych prędkości	granica z woj. łódzkim – Katowice – granica państwa	PKP PLK S.A. Zmiana gestora: Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o.	<p>Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, z racji daty powstania nie uwzględnia zamierzeń inwestycyjnych Spółki Centralny Port Komunikacyjny (Spółka), która została powołana pod koniec 2018 r. Natomiast inwestycje ujęte w poz. 9 i 10 Tabeli 8. postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego są zbliżone zakresem do inwestycji realizowanych przez Spółkę i można domniemywać, że w części bądź w całości dotyczą planów budowy KDP pomiędzy Katowicami i Ostrawą oraz Katowicami a Krakowem.</p> <p>Budowa linii kolejowej nr 170 na odc. Katowice - granica państwa. W ramach projektu wybudowana zostanie dwutorowa linia kolejowa o długości ok. 76 km, która będzie obsługiwać ruch pasażerski i część ruchu towarowego. Linia kolejowa stanowi brakujące ogniwo w Sieci Kompleksowej TEN-T uwzględnionej w Rozporządzeniu (UE) nr 1314/2013.</p> <p>W ramach inwestycji wykonana została inwentaryzacja przyrodnicza. Aktualnie trwają prace planistyczne, tj.: opracowywane jest studium techniczno – ekonomiczno – środowiskowe, w ramach którego przeprowadzane są wielobranżowe analizy dążące do wyboru optymalnego wariantu inwestorskiego. Dokonanie wyboru wariantu inwestorskiego powinno nastąpić do końca 2022 r.</p> <p>Zakres projektu obejmuje również uzyskanie Decyzji Środowiskowej dla wybranego wariantu, wykonanie dokumentacji projektowej (Koncepcja Programowo-Przestrzenna, Projekt Budowlany, Projekt Wykonawczy), uzyskanie niezbędnych decyzji administracyjnych (m. in.: ustalenie lokalizacji linii kolejowej, pozwolenie na budowę), a także wykonanie robót budowlanych. Rozpoczęcie eksploatacji nowej linii kolejowej zaplanowane jest na II kw. 2029 r.</p> <p>Budowa linii kolejowych nr 111 i 113 na odc. Biała Błotna – Węzeł Małopolsko-Śląski (WMS) – Katowice.</p> <p>Budowa linii kolejowej nr 111 na odc. Węzeł Małopolsko-Śląski (WMS) – Chelmek.</p> <p>Zgodnie z Koncepcją przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej, przyjętej uchwałą Rady Ministrów nr 173/2017 z dnia 7 listopada 2017 r. podjęte zostały prace przygotowawcze mające na celu opracowanie dokumentacji.</p> <p>Zrealizowany w roku 2019 pierwszy etap przygotowawczy obejmował opracowanie Strategicznego Studium Lokalizacyjnego (SSL), którego celem było określenie korytarzy linii kolejowych. W roku 2020 w początkowym etapie, który miał miejsce od 10 lutego 2020 r. do 10 marca 2020 r., Strategiczne Studium Lokalizacyjne zostało poddane konsultacjom społecznym. Następnie projekt SSL wraz z prognozą oddziaływania na środowisko poddawany został strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (SOOS). W dniu 22 kwietnia 2021 r. ZARZĄDZENIEM NR 8 PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW CENTRALNEGO PORTU KOMUNIKACYJNEGO przyjęto Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego.</p>	P
----	----------	----------------------------------	---	--	---	---

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
10.	Cel 4	Rozbudowa CMK Katowice- Kraków	Katowice – Kraków	PKP PLK S.A. Zmiana gestora: Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o.	W odniesieniu do przedmiotu sprawy spółka CPK informuje, że wskazana w dokumentacji inwestycja budowy kolei dużych prędkości na odcinku pomiędzy Warszawą a Katowicami realizowana będzie zgodnie z SSL w ramach zaplanowanych projektów obejmujących budowę nowych linii kolejowych nr 111 Biała Błotna – Węzeł Małopolsko-Śląski (WMS) - Chełmek oraz 113 Katowice – Węzeł Małopolsko-Śląski (WMS) – Kraków. Realizacja projektów w tym zakresie znajduje się na etapie przygotowawczym. W najbliższych miesiącach planowane jest ogłoszenie przetargu w celu wyłonienia Wykonawcy Studium Techniczno-Ekologiczno-Środowiskowego (STeŚ), którego przedmiotem będzie m.in. opracowanie i analiza potencjalnych wariantów przebiegu inwestycji. Na dalszych etapach, w toku prac projektowych i konsultacji społecznych, wyłoniony zostanie tzw. „wariant inwestorski”, czyli preferowany przebieg linii kolejowych oraz uzyskiwana będzie decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji. Po opracowaniu STeŚ uzyskiwane będą decyzje o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej.”	P
11.	Cel 4	Przebudowa i remont lotnisk lokalnych i lądowisk dla celów biznesowych i turystycznych	Gliwice, Katowice, Kaniów, Bielsko-Biała, Rybnik, Częstochowa		<p>Odpowiedź UM Gliwice:</p> <p>"Przebudowa i rozbudowa (modernizacja) lotniska użytku wyłącznego w Gliwicach ul. Toruńska - I etap, z dostosowaniem go do potrzeb lotniska użytku wyłącznego o kodzie referencyjnym⁵ 1B⁶ (z możliwością przekształcenia do 2B⁷) wraz z budową niezbędnej infrastruktury technicznej oraz budową instalacji paliwowej". Inwestor GAPR.</p> <p>Główne elementy inwestycji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - droga startowa o nawierzchni asfaltowej (szerokość 23 m, długość 900 m) wraz z oświetleniem nawigacyjnym oraz odwodnieniem - droga kołowania o nawierzchni asfaltowej (szerokość 10,5 m, długość 342 m) wraz z oświetleniem nawigacyjnym oraz odwodnieniem - płyta postojowa o nawierzchni betonowej (52 m x 200 m) wraz z oświetleniem nawigacyjnym oraz odwodnieniem - kontenerowa stacja paliw. <p>"Rozbudowa i przebudowa istniejących obiektów przemysłowych w ramach rewitalizacji dawnych warsztatów lotniczych na cele Gliwickiego Centrum Edukacji Lotniczej wraz z zagospodarowaniem terenu i budową infrastruktury technicznej w Gliwicach Lotnisko". Inwestor Aeroklub Gliwicki - inwestor zastępczy GAPR.</p> <p>Główne elementy inwestycji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa istniejących obiektów - rozbudowana część: powierzchnia zabudowy 801,17 m² powierzchnia użytkowa 1341,49 m² kubatura 8631,80 m³. 	R

⁵ Kod referencyjny lotniska – wyznacznik dla samolotów, jakie mogą lądować na lotnisku

⁶ Kod referencyjny 1B – oznacza referencyjną długość startu samolotu od 800 do 1200 m, samolotów o rozpiętości skrzydeł poniżej 15 m i odległością pomiędzy zewnętrznymi krawędziami skrajnych kół głównego podwozia poniżej 4,5 m.

⁷ Kod referencyjny 2B – oznacza referencyjną długość startu samolotu od 800 do 1200 m, samolotów o rozpiętości skrzydeł od 15 do 24 m i odległością pomiędzy zewnętrznymi krawędziami skrajnych kół głównego podwozia od 4,5 do 6 m.

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					Planowane: Przedłużenie drogi startowej - o 300 m (szerokość 23 m) Droga kołowania północna - około 800 m (szerokość 10,5 m) Droga kołowania południowa - około 1050 m (szerokość 10,5 m) Droga kołowania zachodnia - około 650 m (szerokość 10,5 m).	
					W ramach projektu „Rozbudowa lotniska w Kaniowie” realizowano działania: - Budowa drogi startowej (XII 2019) - Poszerzenie drogi startowej (VI 2019) - Budowa terminala lotniczego umożliwiającego sprawną obsługę małego ruchu turystycznego (trwa procedura pozyskania gruntów), - Zwiększenie oferty biznesowej w zakresie usług transportowo-logistycznych (proces ciągły). - Budowa nowoczesnego zaplecza hangarowego, serwisowego i szkoleniowego dla pilotów samolotów GA, helikopterów, wiatrakowców, motolotni oraz operatorów dronów w oparciu o jednostki treningowe oraz nowoczesne symulatory lotów. Stan realizacji projektu w II kwartale 2022 r.: 1.Trwa proces pozyskania pozwoleń na budowę terminala lotniczego oraz nowoczesnego zaplecza hangarowego, serwisowego i szkoleniowego dla pilotów samolotów GA, helikopterów, wiatrakowców, motolotni oraz operatorów dronów. 2.Wydłużono pas startowy, uzyskano pozwolenie na użytkowanie obiektu, uzyskano certyfikat lotniska o kodzie referencyjnym 2 B.	R
					Z dniem 23.06.2017 r. lotnisko Rudniki k/Częstochowy uzyskało status lotniska użytku publicznego niepodlegającego certyfikacji (Aeroklub Częstochowski).	R
12.	Cel 4	Rozwój multimodalnych centrów logistycznych	Gliwice, Sławków, Pyrzowice		Odpowiedź UM Gliwice: Zgodnie ze Strategią Rozwoju Systemu Transportowego Województwa Śląskiego została poprawiona dostępność komunikacyjna Śląskiego Centrum Logistyki S.A. w Gliwicach poprzez: • przebudowę stacji kolejowej Gliwice Port, • wybudowanie Drogowej Trasy Średnicowej, • wyremontowanie śluz na Kanale Gliwickim, Rozwój Śląskiego Centrum Logistyki S.A. jest realizowany etapami zg. z przyjętą strategią rozwoju spółki. Na terenie Śląskiego Centrum Logistyki S.A. powstał terminal kontenerowy z siecią połączeń intermodalnych oraz została rozbudowana baza magazynowa z dostępem do transportu kolejowego jak i drogowego. Następuje komplementarność systemów transportowych drogowego i kolejowego. Z powodu zdekapitalizowanej infrastruktury oraz warunków meteorologicznych i hydrologicznych transport wodny śródlądowy towarów na Odrzańskiej Drodze Wodnej nie funkcjonuje.	R
					Sławków	B

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					Pyrzowice – zostało omówione przy inwestycji Rozbudowa MPL „Katowice” (pkt 5)	R
13.	Cel 4	Połączenie terenów inwestycyjnych Zagłębia Dąbrowskiego z Euroterminalem w Sławkowie	Sosnowiec, Sławków	Sosnowiec/ Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	<p>Inwestycja została zapisana w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Śląskiego (Uchwała nr 188 Rady Ministrów z dnia 24 września 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Śląskiego), w którym wskazano ją jako drogę wojewódzką. Węzeł kolejowo- drogowy obsługiwany przez PKP LHS oraz EUROTERMINAL Sławków ma znaczenie międzynarodowe.</p> <p>W zmianie Planu 2020+ gestor zadania zostanie uaktualniony z uwzględnieniem aktualnych dokumentów.</p> <p>Z Programu Inwestycji Strategicznych Edycja piąta – Rozwój Stref Przemysłowych przyznano dofinansowanie na budowę łącznika.</p>	P
14.	Cel 1, 2, 3, 4	Budowa sieci dróg/ tras rowerowych	Województwo Śląskie		<p>Uzyskano informacje nt. dróg/ tras rowerowych w gminach, które zostaną uwzględnione w pracach nad zmianą Planu, natomiast w ramach Okresowej Oceny Planu 2020+ skupiono się na inwestycjach o charakterze regionalnym.</p> <p>Inwestycja polegająca na budowie dróg/tras rowerowych w wielu przypadkach jest powiązana z budową centrów przesiadkowych (realizacja koncepcji bike&ride).</p> <p>Odpowiedź GZM: GZM realizuje przedsięwzięcie: Metropolitalna Sieć Tras Rowerowych.</p> <p>Opracowania pn. „Wielokryterialna analiza i wariantowa koncepcja przebiegu drogi rowerowej (velostrady) Metropolia Wschód. Etap I” oraz „Metropolia Przyjazna Rowerom – Studium Systemu Tras Rowerowych dla Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii” wskazują przebiegi tras rowerowych – sieć dróg, łącząca największe miasta GZM, która umożliwi komfortowe i bezpieczne podróżowanie rowerem i pozwoli ujednoczyć trasy rowerowe w gminach i miastach. Jako priorytetowe, Metropolia traktuje drogi rowerowe o funkcji transportowej, które umożliwią szybkie, komfortowe i bezpieczne podróżowanie rowerem jako alternatywnym dla samochodów środkiem codziennego przemieszczania się. Wszystko po to, aby uczynić rowery bezpiecznym i popularnym środkiem transportu.</p> <p>Planowany program MSTR dzieli się na następujące velostrady (z długością w km):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sosnowiec – Katowice, 9,4 km, 2. Piekary Śląskie – Katowice, 15,5 km, 3. Tychy – Katowice, 14 km, 4. Katowice – Gliwice, 30 km, 5. Bytom – Tarnowskie Góry, 14 km, 6. Katowice (Brynów) – Mysłowice, 9,1 km, 7. Sosnowiec – Czeladź – Będzin – Dąbrowa Górnicza, 16,9 km, 8. Katowice – Mysłowice – Sosnowiec, 7,5 km, 9. Katowice Brynów – Bocheńskiego, 6,5 km, 	P

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					<p>Razem: ok. 120 km dróg rowerowych.</p> <p>„Ramowy program realizacji metropolitalnych dróg rowerowych w obszarze GZM” przyjęty przez Zgromadzenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii uchwałą nr XXXII/250/2021 z dnia 24 lutego 2021 r.,</p> <p>„Plan działań GZM w zakresie przygotowania realizacji Metropolitalnej Sieci Tras Rowerowych” przyjęty przez Zarząd Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii uchwałą nr 111/2021 z dnia 21 kwietnia 2021 r. (aktualizacja z dnia 14 grudnia 2021 uchwałą nr 316/2021).</p> <p>Aktualnie prowadzone są prace projektowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zawarto porozumienia na odcinki: Katowice – Sosnowiec, Katowice – Tychy, Katowice – Gliwice, Bytom – Tarnowskie Góry, Katowice – Mysłowice, Sosnowiec – Czeladź – Będzin – Dąbrowa Górnicza, • zawierane są porozumienia z gminami: Katowice – Piekary Śląskie, Katowice – Mysłowice – Sosnowiec, Katowice Brynów – Bocheńskiego, • przygotowywane są postępowania przetargowe na koncepcje techniczne na велоstrady nr 1 (część katowicka), 6 (od dz. Giszowice do Mysłowic), 7 (bez terenu Sosnowca), • przygotowane są projekty велоstrady nr 6 (Katowice – Mysłowice) w zakresie etapu Brynów – Giszowice, • przygotowwany jest Program Funkcjonalno-Użytkowy dla велоstrady nr 1 (Katowice – Sosnowiec) dla części sosnowieckiej. <p>W Siewierzu w 2017 r. został zrealizowany projekt budowy trasy rowerowej równoległej do DK 91 stanowiącej alternatywę połączenia dla komunikacji samochodowej – Budowa drogi rowerowej wraz z mostem łączącej Wojkowie Kościelne z Kuźnicą Warężyńską wraz z dwoma punktami obsługi podróżnych (bike&ride) i oznakowaniem w ramach projektu Promowanie niskoemisyjnego transportu publicznego w Gminie Siewierz poprzez budowę Zintegrowanego Punktu Przesiadkowego w Siewierzu oraz budowę drogi rowerowej łączącej Wojkowie Kościelne z Kuźnicą Warężyńską.</p> <p>Miasto Chorzów planuje realizację: Dwóch dróg rowerowych realizowanych w ramach Metropolitalnej Sieci Tras Rowerowych: połączenie Piekary Śląskie-Katowice (tzw. Velostrada Piekary Śląskie-Katowice). Miasto Chorzów podpisało porozumienie między gminami ws przygotowania drogi rowerowej. Chorzów podejmie działania prowadzące do pozyskania gruntów od PKP S.A. na cele budowy planowanej infrastruktury rowerowej. Połączenie Gliwice-Katowice (tzw. Velostrada Gliwice-Katowice). Miasto Chorzów jest w trakcie podpisywania porozumienia między gminami ws przygotowania drogi rowerowej.</p> <p>Tworzenie Regionalnych Tras Rowerowych dla subregionu centralnego – „Inicjatywa 605”. Miasto Chorzów podpisało deklaracje współpracy przy projektowaniu i realizacji inwestycji.</p> <p>Miasto Katowice podpisało z Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolią Porozumienia w sprawie przygotowania metropolitalnych dróg rowerowych w obszarze GZM dla n/w odcinków: I. Katowice – Sosnowiec</p>	

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					<p>Zgodnie z podpisanym Porozumieniem, obecnym zadaniem GZM będzie zlecenie prac koncepcyjnych dla wytyczenia połączenia rowerowego, które rozpoczynać się będzie przy kampusie Uniwersytetu Śląskiego przy ul. Bankowej i z wykorzystaniem „Bulwarów Rawy” oraz dawnego śladu linii kolejowej łączyć się będzie z dzielnicą Borki i prowadzić będzie w kierunku Sosnowca.</p> <p>II. Katowice - Mysłowice Przedsięwzięcie będzie realizowane etapowo. Pierwszy etap zakłada poprowadzenie infrastruktury o parametrach велоstrady łączącej dzielnicę Giszowiec (ul. Mysłowicka) wraz ze skomunikowaniem terenów położonych w rejonie ul. Kolistej z obszarem Katowickiego Parku Leśnego (ul. Francuska) i dalej w kierunku przejścia pieszo – rowerowego w sąsiedztwie ul. Huberta (do skrzyżowania z trasą rowerową nr 1), przebiegającej po śladzie nieczynnej linii kolejowej CTL Maczki Bór. Odcinek ten obecnie jest na etapie prac projektowych zleconych przez Katowice Inwestycje S.A. (uprzednio Wydział Inwestycji). W drugim etapie planowana jest realizacja przedłużenia велоstrady w kierunku Mysłowic - w śladzie dawnej linii kolejki piaskowej. Etap drugi będzie podlegał pracom koncepcyjnym zleconym przez GZM.</p> <p>III. Katowice - Gliwice Dokumentacja koncepcyjna dla przedmiotowego odcinka ma zostać opracowana w dwóch wariantach. Droga dla rowerów planowana jest wzdłuż koryta rzeki Rawy, początkowo między terenami oczyszczalni ścieków a DTŚ, a dalej między terenami osiedla Tysiąclecia, a DTŚ. Infrastruktura łączy się w drogi rowerowe Miasta Katowice, dalej prowadzące do centralnych punktów Miasta.</p> <p>IV. Katowice - Tychy Na terenie Miasta Katowice, opracowany przez GZM wstępny przebieg infrastruktury rowerowej rozpoczyna się w rejonie ul. Boya – Żeleńskiego i wzdłuż terenów przyległych do DK 86 (tereny w śladzie dawnej linii kolejowej) prowadzi w kierunku ul. Leśników (Murki). Na terenie dzielnicy Murcki, droga dla rowerów przebiega wzdłuż ul. Leśników (po terenie dawnej kopalni), następnie przez ul. Żubrów Murckowskich i Park Murckowski kieruje się do ronda przy ul. Kołodzieja/Bielskiej. Odcinek przebiegający przez dzielnicę Murcki w kierunku Giszowca przewidziany jest w dwóch wariantach. Pierwszy wariant zakłada wytyczenie infrastruktury rowerowej wzdłuż pasa drogowego DK 86 w kierunku ul. Kolistej. Drugi wariant zakłada poprowadzenie infrastruktury przez ul. Bielską do ul. Zubera (istniejące pasy ruchu dla rowerów). Dalszy przebieg drogi planowany jest w obszarze pasa drogowego DK 86 i z ewentualnym wykorzystaniem infrastruktury realizowanej w ramach przebudowy węzła Giszowiec, kieruje się w tereny przy ul. Kolistej. Następnie z wykorzystaniem byłej bocznicy kolejowej, trasa mogłaby się połączyć z planowaną велоstradą na odcinku Katowice – Mysłowice.</p>	
15.	Cel 1,2,4	Budowa centrów przesiadkowych	Województwo Śląskie		<p>Uzyskano informacje nt. centrów przesiadkowych w gminach, które zostaną uwzględnione w pracach nad zmianą Planu.</p> <p>Przykładowe inwestycje:</p> <p>Trwają prace nad przygotowaniem postępowania przetargowego na wyłonienie wykonawcy w celu realizacji zadania Centrum Przesiadkowe w Gminie Psary.</p>	R

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					<p>„Miejskie Centrum Integracji Transportu Jaworzno z integracją dróg dla rowerów i systemem roweru miejskiego”. Planowane jest powstanie centrum przesiadkowego przy dworcu Jaworzno Szczakowa.</p> <p>W Siewierzu w 2018 r. został zrealizowany projekt: 3 zintegrowane węzły przesiadkowe, tj. w Siewierzu (autobus, rower, samochód), w Kuźnicy Warężyńskiej (autobus, rower) oraz w Wojkowicach Kościelnych (autobus, rower) w ramach projektu Promowanie niskoemisyjnego transportu publicznego w Gminie Siewierz poprzez budowę Zintegrowanego Punktu Przesiadkowego w Siewierzu oraz budowę drogi rowerowej łączącej Wojkowice Kościelne z Kuźnicą Warężyńską.</p> <p>W Świętochłowicach: Wykonanie projektu Centrum Przesiadkowego Mijanka – oczekiwanie na wydanie decyzji administracyjnej (pozwolenie na budowę / decyzja ZRID).</p> <p>Miasto Chorzów planuje wykonanie centrum przesiadkowego autobusowo-kolejowego w rejonie ul. Kędzierzyńskiej, Strzelców Bytomskich oraz Zabrskiej w związku z obecnie trwającą inwestycją PKP PLK S.A. i utworzeniem nowego przystanku „Chorzów Kampus” na modernizowanej linii kolejowej 131. W chwili obecnej miasto posiada koncepcje dla centrum przesiadkowego.</p> <p>Budowa centrum przesiadkowego w rejonie dworca PKP Centrum wraz z budową obsługującego układu komunikacyjnego w ramach zadania inwestycyjnego Promowanie zielonej mobilności na terenie gminy Dąbrowa Górnicza Etap I, Etap II, Etap III oraz przebudową infrastruktury kolejowej i drogowej w obszarze stacji Dąbrowa Górnicza, w tym likwidacji przejazdu kolejowo-drogowego kat. A w km 299,522 linii kolejowej nr 1 w ciągu ul. Konopnickiej, budowie wiaduktu kolejowego/tunelu drogowego na wysokości ul. Kościuszki i ul. Limanowskiego oraz budowie przejścia podziemnego pod torami łączącego perony z budynkiem dworca i Centrum Przesiadkowym, w ramach projektu pn. Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami – etap III – zadanie w trakcie realizacji. Planowany termin zakończenia zadania grudzień 2022.</p> <p>Budowa centrum przesiadkowego w rejonie dworca PKP Gołonóg wraz z budową obsługującego układu komunikacyjnego w ramach zadania inwestycyjnego Promowanie zielonej mobilności na terenie gminy Dąbrowa Górnicza - Etap III oraz przebudową infrastruktury kolejowej i drogowej w obszarze stacji Dąbrowa Górnicza, w tym likwidacji przejazdu kolejowo-drogowego kat. A w km 296,592 linii kolejowej nr 1 w ciągu ul. Parkowej, budowie wiaduktu kolejowego/tunelu drogowego na wysokości ul. Piecucha i ul. Parkowej oraz budowie przejścia podziemnego pod torami łączącego perony z budynkiem dworca i ciągiem komunikacji pieszej w ul. Parkowej, w ramach projektu pn. Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami – etap III – zadanie w trakcie realizacji. Planowany termin zakończenia zadania grudzień 2022.</p> <p>Odpowiedź z UM Gliwice:</p>	

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					<p>Termin zakończenia realizacji zadania inwestycyjnego pn.: "Zachodnia Brama Metropolii Silesia - Centrum Przesiadkowe w Gliwicach", zgodnie z zapisami umownymi, przewidywany jest na dzień 27.11.2022r. W grudniu br. przewiduje się przekazanie nowo powstałego obiektu do użytkowania.</p> <p>W zakresie inwestycji w Katowicach zrealizowano 4 zadania: Katowicki System Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych - „Węzeł Ligota” (2018), Katowicki System Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych - „Węzeł Sądowa” (2020), Katowicki System Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych - „Węzeł Zawodzie” (2020), Katowicki System Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych - „Węzeł Brynów” (2020).</p> <p>Ponadto planuje się budowę kolejnych węzłów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Katowicki System Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych - węzeł „św. Jana” - w roku 2020 na zlecenie Miasta opracowana została dokumentacja projektowa centrum przesiadkowego. Realizację zadania przewiduje się w latach 2025-2026 i będzie ona uzależniona od planów PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. dotyczących modernizacji, budowy i rozbudowy linii kolejowej E 65 na odcinku Katowice Szopienice Płd. - Katowice-Katowice Piotrowice. - Katowicki System Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych – węzeł „Kostuchna” – przedsięwzięcie prowadzone jest w koordynacji z zadaniem pn.: „Rozbudowa układu drogowego wraz z budową linii tramwajowej od Pętli Brynów do planowanej Pętli Kostuchna”. Aktualnie prowadzone są prace projektowe dla ww. inwestycji. <p>Zadanie p.n.: „Budowa węzłów przesiadkowych na terenie miasta Częstochowy” została zrealizowana w całości i odebrana w grudniu 2020 r.</p>	
16.	Cel 2, 3	Modernizacja Parku Śląskiego	Chorzów	WPKiW (obecnie Park Śląski S.A.)	<p>Okres realizacji projektu 23.04.2018 – 31.07.2027 r. W ramach projektu wyodrębniono 20 zadań.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa Ogrodu Japońskiego (10.2019-06.2022 r.) – zakończone (zad. 13), - Remont Świątyni Petrycha (10.2019-01.2021 r.) – zakończone (zad. 15). 	Z

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
		c.d. Modernizacja Parku Śląskiego			<ul style="list-style-type: none"> - Kompleksowa modernizacja ciągów komunikacyjnych (03.2019-03.2027 r.) – zad. 1, - Uregulowanie gospodarki wodnej (03.2019- 03.2026 r.) – zad. 2, - Rewitalizacja otoczenia Hali Wystaw „Kapelusz” (08.2019-12.2023 r.) – zad. 4, - Inwentaryzacja, rewitalizacja i pielęgnacja terenów zieleni parku (02.2020 – 03.2027 r.) – zad. 5, - Rewitalizacja Rosarium (03.2019 – 09.2024 r.) – zad. 7, - Budowa ścieżek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (01.2022- 12.2025 r.) – zad. 8, - Remont i konserwacja rzeźb w Parku (02.2019- 09.2024 r.) – zad. 9, - Modernizacja Śląskiego Ogrodu Zoologicznego (07.2020-09.2025 r.) – zad. 10, - Budowa Parku Wielu Pokoleń (03.2020 – 12.2026 r.) – zad. 11, - Kompleksowy remont i modernizacja obiektów: Duży Krąg Taneczny, trzy Małe Kręgi Taneczne, Świątynia Dumania, Łabędziarnia (12.2019-06.2022 r.) – zad. 12, - Aranżacja przestrzeni publicznej (meble parkowe, elementy małej architektury, toalety publiczne) – 06.2020-03.2027 r. – zad. 14, - Budowa systemu informacji przestrzennej – II etap (12.2020-12.2024 r.) – zad. 16, - Kompleksowa modernizacja otoczenia Planetarium Śląskiego (08.2019-06.2022 r.) – zad. 18. 	R
					<ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa Zajeźdni oraz zakup elektrycznego taboru ekologicznego (01.2022 – 12.2025 r.) – zad. 3, - Modernizacja Kanału Regatowego wraz z otoczeniem (01.2021 – 12.2025 r.) – zad. 6, - Budowa Centrum Bioróżnorodności (07.2023-12.2026 r.) – zad. 17, - Przebudowa kąpieliska „Fala” (08.2019-06.2025 r.) – zad. 19, - Rewitalizacja terenu Szybu Leśnego (07.2025-12.2026 r.) – zad. 20. 	P

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od gestorów

3. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa

Tabela 3 Zestawienie informacji nt. realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPO WSI.), ujęte w Planie 2020+ w tabeli 9

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
1.	Cel 4	Modernizacja linii kolejowej E30	Katowice - Chorzów Batory oraz Gliwice Łabędy	PKP PLK S.A.	Realizowane Studium Wykonalności. Nr linii kolejowej 137. Km początkowy 0,500. Km końcowy 6,200.	P
		Katowice -Chorzów Batory oraz Gliwice Łabędy	Chorzów Batory - Gliwice Łabędy		Realizowane Studium Wykonalności. Nr linii kolejowej 137. Km początkowy 6,200. Km końcowy 32,900.	P
2.	Cel 4	Modernizacja linii kolejowej E59	granica z woj. opolskim – Kuźnia Raciborska – Nędza – Racibórz – Chałupki (granica państwa)	PKP PLK S.A.	Realizowane Studium Wykonalności. Nr linii kolejowej 151. Km początkowy 0,000. Km końcowy 52,586.	P
3.	Cel 4	Modernizacja linii kolejowej E65/	Będzin – Katowice – Tychy Czechowice-Dziedzice – Zebrzydowice	PKP PLK S.A.	LOT A1, odcinek Będzin - Katowice Szopienice Płd. Projekt jest na etapie wyboru najkorzystniejszej oferty. Zakładany termin podpisania umowy z wykonawcą do końca I kwartału 2023 r. Zakładany termin rozpoczęcia robót to czerwiec 2023 r. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy): 1 (305,000-312,200 km); 62 (83,600-85,100 km); 660 (0,530-1,120 km); 654 (0,230-1,230 km); 657 (0,250-0,975 km).	P
		C-E65			LOT A, odcinek Katowice Szopienice Płd. - Katowice - Katowice Piotrowice Do końca I kwartału 2023 r. planuje się wybrać najkorzystniejszą ofertę. Zakładany termin podpisania umowy z wykonawcą do końca II kwartału 2023 r., a rozpoczęcie robót to wrzesień 2023 r. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy): 1 (312,200-318,686 km); 137 (0,070-2,010 km); 138 (26,253-33,286 km); 139 (0,090-7,607 km); 656 (-0,025-3,005 km); 142 (0,756-0,900 km); 171 (40,335-41,465 km); 141 (-0,570-1,900 km); 140 (0,659-1,517 km).	P

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					LOT B, odcinek Tychy - Most Wisła 22.12.2022 r. wybrano najkorzystniejszą ofertę. Do końca I kwartału 2023 r. planuje się podpisać umowę z wykonawcą i w czerwcu 2023 r. rozpocząć roboty. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy): 139 (19+006 – 40+500); 148 (-0+632 – 2+753).	P
					LOT C, odcinek Most Wisła - Czechowice Dziedzice - Zabrzeg Realizacja robót budowlanych 2019-2023. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy):139 (40,500-45,550 km); 93 (44,950-53,100 km); 150 (0,000-4,452 km); 693 (0,000-0,266 km).	R
					LOT D, odcinek: Zabrzeg - Zebrzydowice (granica państwa) - projekt na etapie przetargu przed otwarciem ofert. Zakładany termin podpisania umowy z wykonawcą II kwartał 2023 r. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy): 93 (53,100-80,662 km); 150 (7,880-13,459 km); 693 (5,210-5,664 km); 694 (0,000-2,600 km); 157 (8,581-12,450 km); 90 (12,983-14,300 km).	P
					W realizacji. Nr linii kolejowej 131. Km początkowy 5,9. Km końcowy 111,32.	R
4.	Cel 1	Budowa połączenia kolejowego MPL „Katowice” w Pyrzowicach z miastami Metropolii Górnośląskiej	Katowice – Pyrzowice	PKP PLK S.A.	Projekt nie jest realizowany w pierwotnym przebiegu; projekt zastępujący: Rewitalizacja linii kolejowej nr 182 Tarnowskie Góry – Pyrzowice (dojazd do lotniska) – Zawiercie.	X
			Tarnowskie Góry – Pyrzowice/Pyrzowice – Zawiercie		Roboty budowlane w toku. Nr linii kolejowej 182. Km początkowy -0,571. Km końcowy 45,393.	R
5.	Cel 1	Modernizacja i rewitalizacja kolejowych linii Linia kolejowa nr 1 nr 1, 133, 160, 186 nr 61 i 700 nr 62, 660 nr 93	Częstochowa – Zawiercie	PKP PLK S.A.	Trwa etap odbiorów końcowych, brak pozyskania kompletów certyfikacji. Nr linii kolejowej 1. Km początkowy 229,350. Km końcowy 273,265.	R
			granica z woj. łódzkim – Częstochowa		Zakończony. Nr linii kolejowej 1. Km początkowy 105,194. Km końcowy 229,745.	Z
			Zawiercie – Dąbrowa Górnicza Ząbkowice – Jaworzno Szczakowa		Zakończony. Nr linii kolejowej 1. Km początkowy 274,227. Km końcowy 292,662. Nr linii kolejowej 133. Km początkowy 0,000. Km końcowy 15,810.	Z
			Częstochowa – Fosowskie		Zakończony. Nr linii kolejowej 700. Km początkowy -0,307. Km końcowy 2,205. Nr linii kolejowej 61. Km początkowy 116,736. Km końcowy 175,110.	Z

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
		nr 132, 138, 147, 161, 180, 654, 655, 657,658, 699	granica z woj. małopolskim – Sosnowiec Południowy		Etap tworzenia dokumentacji projektowej. Nr linii kolejowej 62. Km początkowy 0,000. Km końcowy 82,732.	P
		nr 138, 161, 180, 654, 655, 657,658, 699	granica z woj. małopolskim – Czechowice-Dziedzice		W realizacji. Nr linii kolejowej 93. Km początkowy 0,000. Km końcowy 46,664.	R
		nr 139				
		nr 140, 148, 157, 159, 173, 689, 691				
		nr 140, 158.	Gliwice – Bytom – Chorzów Stary – Mysłowice Brzezinka – granica z woj. małopolskim		W realizacji. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy): 132 (18,920-22,546 km); 147 (-0,613-7,700 km); 161 (0,000-1,501 km); 180 (0,055-15,616 km); 188 (20,300-20,900 km); 654 (0,850-1,454 km); 657 (0,000-0,600 km).	R
		nr 146				
		nr 148				
		nr 140/169/179/885/138	oraz Dorota (Sosnowiec) – Mysłowice Brzezinka			
		nr 694/157/190/191				
		nr 90				
		nr 117	Gliwice – Bytom – Chorzów Stary – Mysłowice Brzezinka – granica z woj. małopolskim oraz Dorota (Sosnowiec) – Mysłowice Brzezinka		W realizacji. j. w.	R
		nr 140				
		nr 153, 199, 681, 682, 872				
			Czechowice-Dziedzice – Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń (granica państwa)		Etap przedprojektowy. Faza II Studium wykonalności. Wariant realizacji studium przed wyborem. Planowany termin zakończenia studium to III kwartał 2023 roku. Nr linii kolejowej 139. Km początkowy 45,55. Km końcowy 113,785.	P
			Chybie – Żory – Rybnik – Nędza / Turze		Zakończona. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy): 157 (2,32-11,279 km); 689 (0-2,507 km); 159 (13,991-24,397 km); 148 (21,873-35,702 km); 173 (0-12,594 km); 140 (58,022-67,097 km); 691 (0-1,416 km).	Z

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
			Rybnik – Chałupki		Zakończona. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy): 140 (38,904-43,871 km); 158 (-0,291-25,036 km).	Z
			Wyczerpy (Częstochowa) – granica z woj. łódzkim		Zakończona. Nr linii kolejowej 146. Km początkowy 0. Km końcowy 47,626.	Z
			Pszczyna – Żory		Trwa etap przygotowywania materiałów przetargowych oraz pozyskiwania decyzji środowiskowej. Nr linii kolejowej 148. Km początkowy 2,753. Km końcowy 21,573.	P
			Orzesze – Jaśkowice – Tychy – Baraniec – KWK PIAST – Nowy Bieruń – granica z woj. małopolskim		Projekt budowlany w trakcie. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy): 140 (18,630-21,688 km); 169 (0,000-17,067 km); 179 (0,647-14,340 km); 885 (0,000-2,300 km); 138 (0,525-4,242 km).	P
			Bronów (Czechowice – Dziedzice) – Bieniowiec (Chybie) – Skoczów – Goleiszów – Wisła Głębcze		W realizacji. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy): 191 (0,000-19,710 km); 190 (22,186-28,448 km); 157 (11,279-23,720 km); 694 (0,000-3,217 km).	R
			Zebrzydowice – Cieszyn		Nierealizowane.	X
			granica z woj. małopolskim – Bielsko-Biała Główna		Studium wykonalności zakończone. Nr linii kolejowej 117. Km początkowy 0,000. Km końcowy 58,463.	P
			Pszczyna – Żory		Trwa etap przygotowywania materiałów przetargowych oraz pozyskiwania decyzji środowiskowej. Nr linii kolejowej 148. Km początkowy 2+753. Km końcowy 21+573.	P
			Rybnik Towarowy – Sumina (Lyski)		Odcinek Rybnik - Rydułtowy: prace przygotowawcze (KPO) Odcinek Rydułtowy - Sumina: zakończone prace budowlane. Nr linii kolejowej 140. Km początkowy 43,383. Km końcowy 58,022.	R

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
			Toszek Północ – Rudziniec Gliwicki – Stare Koźle		Zakończone. Nr linii kolejowej (km początkowy, końcowy): 153 (0,000-19,426 km); 199 (49,055-61,623 km); 681 (0,000-3,390 km).	Z
6.	Cel 1	Modernizacja linii tramwajowych	Będzin, Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Katowice, Mysłowice, Ruda Śląska, Sosnowiec, Świętochłowice, Zabrze	Tramwaje Śląskie S.A.	<p>Skrócona wersja odpowiedzi:</p> <p>Projekt pn.: „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko – Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – etap I”. – podzielone na 30 zadań z czego 19 zostało zrealizowanych, 7 jest w trakcie realizacji, 4 są planowane.</p> <p>Projekt pn.: Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko – Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – Etap II. – 12 zadań z czego – realizowane 6, zakończone – 3, planowane 2, wstrzymane 1.</p> <p>Projekt pn.: Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko – Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – Etap II. – 4 zadania – 2 w realizacji, 2 planowane.</p>	R
7.	Cel 1	Budowa DTŚ „Wschód” Etap I - węzeł Lwowska – węzeł Jęzor	Katowice (węzeł Lwowska) – Jaworzno (węzeł Jęzor)	<p>Porozumienie gmin: Jaworzno, Mysłowice, Sosnowiec, Katowice</p> <p>Koordinatorem zadania jest obecnie GZM</p>	Zadanie znajduje się na etapie uzyskania decyzji środowiskowej (decyzja środowiskowa jest ostateczna). Liderem przedsięwzięcia została wybrana GZM (odpowiedź UM Mysłowice)	P
8.	Cel 4	Budowa A1	Pyrzowice – koniec obwodnicy Częstochowy (węzeł Rząsawa)	GDDKiA	Zrealizowane.	Z
			koniec obwodnicy Częstochowy (węzeł Rząsawa) – granica z woj. łódzkim	GDDKiA	Autostrada A1 jest obecnie w eksploatacji. Ostatnie odcinki autostrady A1 na terenie województwa śląskiego zostały oddane do użytkowania w 2022 r.	Z
9.	Cel 4	Budowa S1	Pyrzowice – Siewierz węzeł Podwarpie	GDDKiA	Budowa drogi ekspresowej S1 na odcinku Podwarpie – Dąbrowa Górnicza jest na etapie realizacji robót. Planowany termin zakończenia robót to czwarty kwartał 2023 r.	R

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
			Mysłowice (węzeł Kosztowy) – Bielsko-Biała (węzeł Suchy Potok)		<p>Budowa drogi ekspresowej S1 na odcinku od węzła Kosztowy II do węzła Bieruń jest na etapie przygotowania wniosku o ZRiD. Planowany termin zakończenia robót to czwarty kwartał 2025 r.</p> <p>Budowa drogi ekspresowej S1 na odcinku od węzła Bieruń do węzła Oświęcim wraz z obwodnicą Bierunia jest na etapie przygotowania wniosku o ZRiD. Oddanie do użytkowania w pełnym przekroju zaplanowane jest na czwarty kwartał 2024 r. Natomiast do końca 2023 r. planowane jest uzyskanie przejezdności dla co najmniej jednej jezdni o ruchu dwukierunkowym od węzła Oświęcim do węzła Bieruń wraz z niezbędnym zakresem węzła Bieruń oraz budowaną obwodnicą Bierunia w ciągu drogi krajowej nr 44 wraz z włączeniem do istniejącej drogi krajowej nr 44.</p> <p>Budowa drogi ekspresowej S1 na odcinku od węzła Oświęcim do Dankowic jest na etapie uzyskania decyzji ZRiD. Szacowany termin uzyskania decyzji ZRiD, a tym samym rozpoczęcie etapu realizacji robót to wrzesień 2022 r. Natomiast planowany termin zakończenia robót to trzeci kwartał 2024 r.</p> <p>Budowa drogi ekspresowej S1 na odcinku od Dankowic do węzła Suchy Potok jest na etapie uzyskania decyzji ZRiD. Szacowany termin uzyskania decyzji ZRiD, a tym samym rozpoczęcie etapu realizacji robót to wrzesień 2022 r. Planowany termin zakończenia robót to trzeci kwartał 2024 r.</p>	P
10.	Cel 4	Budowa S69 (docelowo S1) Budowa drogi ekspresowej S1 (dawniej S69)	obejście miejscowości Węgierska Górka (odc. Przybędza – Milówka)	GDDKiA	Droga ekspresowa S1 na odcinku od Przybędzy do Milówki jest na etapie realizacji robót. Planowany termin zakończenia robót to czwarty kwartał 2024 r.	R
11.	Cel 4	Budowa S11	granica z woj. opolskim – Lubliniec – Tarnowskie Góry – A1 (węzeł Piekary)	GDDKiA	<p>Opracowywane jest Studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowe (STeŚ) wraz z materiałami do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU) dla budowy drogi ekspresowej S11.</p> <p>Przedmiotowe zadanie zostało podzielone na dwa odcinki realizacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od granicy woj. opolskiego i śląskiego (połączenie z obecnie realizowaną obwodnicą Olesna) do rzeki Mała Panew (granica powiatów lublinieckiego i tarnogórskiego); - od rzeki Mała Panew (granica powiatów lublinieckiego i tarnogórskiego) do węzła Piekary Śląskie. <p>Aktualnie trwa odbiór opracowań projektowych. Kolejnym krokiem będzie złożenie wniosku o wydanie DŚU dla przedmiotowej inwestycji, które planowane jest w czwartym kwartale 2022 r.</p>	P

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
12.	Cel 4	Modernizacja Kanału Gliwickiego	Gliwice – granica z woj. opolskim	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	<p>Zadanie Modernizacja Kanału Gliwickiego – szlaku żeglownego i jego ubezpieczeń brzegowych znajduje się w Programie Planowanych Inwestycji w gospodarce wodnej PGW Wody Polskie. Zostało w tym dokumencie podzielone na dwa odcinkowe etapy: Modernizacja Kanału Gliwickiego – szlaku żeglownego i jego ubezpieczeń brzegowych – etap I (sekcja V i VI) oraz Modernizacja Kanału Gliwickiego – szlaku żeglownego i jego ubezpieczeń brzegowych – etap II (sekcja 0, I, II, III i IV). W miesiącu sierpniu br. ogłoszone zostało postępowanie przetargowe dla prac poprzedzających modernizację Kanału Gliwickiego w zakresie etapu I, związanych z identyfikacją potencjalnie niebezpiecznych obiektów ferromagnetycznych mogących znajdować się na dnie Kanału. Właściwe prace modernizacyjne zostały zgłoszone do programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FENIKS) w celu uzyskania środków finansowych na realizację inwestycji. Wykonanie I etapu zadania, zgodnie z PPI planowane jest w latach 2022-2026, natomiast realizacja II etapu ma trwać 6 lat od momentu pozyskania środków finansowych.</p> <p>Zadanie Modernizacja Kanału Gliwickiego – urządzeń i obiektów funkcjonalnie związanych z kanałem żeglugowym było ujęte w Dokumencie Implementacyjnym do Strategii Rozwoju Transportu oraz zgłoszone do PPI, ale w związku z weryfikacją zakresu rzeczowego zadania oraz stopniową modernizacją i remontem przedmiotowych obiektów i urządzeń, zrezygnowano z dalszej realizacji inwestycji pod tą nazwą, a pozostały do wykonania zakres zostanie zrealizowany w ramach podzielonego na etapy zadania pn.: Modernizacja Kanału Gliwickiego – szlaku żeglownego i jego ubezpieczeń brzegowych. (RZGW w Gliwicach)</p>	R
13.	Cel 4	Budowa Zbiornika Racibórz Dolny	Kornowac, Krzyżanowice, Lubomia, Racibórz	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	Zadanie zakończone w maju 2020 r. (RZGW w Gliwicach)	Z
14.	Cel 3	Zagłębiowski Park Linearny	Doliny rzek Przemszy i Brynicy	Dąbrowa Górnicza, Będzin, Psary, Siewierz, Sosnowiec, Sławków	<p>Inwestycja Zagłębiowski Park Linearny – rewitalizacja obszaru funkcjonalnego doliny rzek Przemszy i Brynicy została podzielona na 6 odrębnych projektów:</p> <p>Dąbrowa Górnicza – realizacja projektu została zakończona 30.11.2018 r.</p> <p>Będzin – realizacja projektu została zakończona 28.02.2022 r.</p> <p>Miasto Będzin w ramach inwestycji Zagłębiowski Park Linearny zrealizowało 5 terenów zielonych: Park Małpi Gaj, Teren nadrzeczny w centrum Będzina – bulwary rz. Przemszy, Brzozowica, Park Rozkówka, Park Krakowska.</p>	Z
						Z

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					Psary - realizacja projektu została zakończona 31.12.2021 r. Zadanie zrealizowane w gminie Psary (odpowiedź UG w Psarach)	Z
					Siewierz - realizacja projektu została zakończona 31.12.2019 r. W Siewierzu został zrealizowany projekt Budowa Parku Miejskiego oraz plenerowego Ośrodka Edukacji Ekologicznej w ramach projektu Zagłębiowski Park Linearny – rewitalizacja obszaru funkcjonalnego doliny rzek Przemszy i Brynicy – zrealizowano w 2019 r.	Z
					Sławków - realizacja projektu została zakończona 31.05.2021 r. W gminie Sławków projekt realizowany został na podstawie umowy nr UDA-RPSL.05.04.03-24-08F4/17-00 z dnia 14 sierpnia 2018 r. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Oś priorytetowa V. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów. Działanie 5.4. Ochrona różnorodności biologicznej. Poddziałanie 5.4.3. Ochrona różnorodności biologicznej. Celem głównym projektu była ochrona lokalnych zasobów przyrodniczych w celu zachowania bioróżnorodności biologicznej w dobrym stanie, umożliwiającym korzystanie z zasobów przyrodniczych tego terenu przyszłym pokoleniom. W ramach projekt zrealizowano 4 podstawowe zadania: - budowa ścieżek dydaktyczno – przyrodniczych eksponujących obszary cenne przyrodniczo, wykonanie oświetlenia tych ścieżek, oznakowanie obszarów chronionych, budowę stanowisk obserwacyjnych, łowisko, budowę małej architektury, pomostów i kładek, - zagospodarowanie terenu nadrzecznego przy Miejskim Ośrodku Kultury w Sławkowie - stanowiska i ścieżki edukacyjne, obiekty małej architektury, ścieżkę sensoryczną, umocnienie brzegu rzeki, oczko wodne skarpy oraz energooszczędne oświetlenie, - adaptacja poddasza zabytkowego budynku przy ul. Rynek 9 będącego siedzibą Działu Kultury Dawnej Miejskiego Ośrodka Kultury w Sławkowie na potrzeby centrum edukacji przyrodniczej i ekologicznej, - budowa toalet na terenie nadrzecznym przy Miejskim Ośrodku Kultury w Sławkowie.	Z
					Sosnowiec- inwestycja składa się z dwóch części: Budowa Centrum Edukacji Ekologicznej – Egzotarium – od 01.06.2017 r. oraz Zagospodarowanie terenów przy ul. Baczyńskiego – inwestycja w trakcie realizacji do 30.05.2023 r.	R
15.	Cel 4	Gazociąg Zdzieszowice – Kędzierzyn Koźle Odcinek Tworóg – Kędzierzyn Koźle Nazwa inwestycji: Gazociąg Tworóg-Kędzierzyn	granica z woj. opolskim – Rudziniec- Toszek – Wielowieś – Tworóg	Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.	Inwestycja zakończona w 2019 roku.	Z

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
16.	Cel 4	Gazociąg Tworzeń – Tworóg – Odolanów Nazwa inwestycji: Gazociąg Tworóg-Tworzeń	granica z woj. opolskim – Ciasna – Kochanowice – Pawonków – Lubliniec – Tworóg – Tarnowskie Góry – Miasteczko Śl. – Ożarówice – Mierzęcice – Siewierz – Dąbrowa Górnica (Tworzeń)	Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.	Inwestycja zakończona w 2020 roku.	Z
17.	Cel 4	Gazociąg Tworzeń – Pogórska Wola Nazwa inwestycji: Gazociąg Pogórska Wola-Tworzeń, odcinek III Bracjówka-Tworzeń” (odcinek na terenie województwa śląskiego)	Dąbrowa Górnica – Sławków - granica z woj. opolskim	Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.	Odbiór końcowy nastąpił w lipcu 2022 r.	Z

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od gestorów

4. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa

Tabela 4 Zestawienie informacji nt. realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, ujęte w Planie 2020+ w tabeli 10

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
1.	Cel 1	Muzeum Hutnictwa w Chorzowie	Chorzów – teren dawnej Huty Kościuszko	Chorzów	<p>Budowę rozpoczęto 19.12.2018 r. a ukończono i odebrano 22.04.2021 r. Teren inwestycji znajduje się na terenie byłej Huty Królewskiej w rejonie ul. Metalowców w Chorzowie. Przedmiotem inwestycji była adaptacja zespołu zabudowań dawnej elektrowni Huty Królewskiej, na którą składały się dwie hale wraz z niskim budynkiem biurowym – połączone ze sobą przestrzennie i funkcjonalnie. Pochodzą one z przełomu XIX i XX w. oraz zostały wpisane 18.09.2013 r. do rejestru zabytków.</p> <p>Do opisanych budynków zabytkowych przyległy obiekty i budynki powstałe w latach późniejszych, o niskich walorach architektonicznych i estetycznych oraz złym stanie technicznym. Stare budynki wyburzono, w ich miejsce powstały budynki administracyjno-biurowe oraz inne wykorzystywane na cele muzeum. Na terenie inwestycji znajduje się także wolnostojący budynek, stanowiący prawdopodobnie pozostałość zespołu budynków nadszybia dawnego szybu p.n. „Hutniczy”. Budynek ten został gruntownie przebudowany na potrzeby muzeum.</p> <p>Muzeum Hutnictwa zostało w pełni wyposażone w elementy wystawiennicze z aranżacją wystaw, jak i pełne wyposażenie administracyjno-biurowe. Dla zwiedzających udostępnione zostało w IV kwartale 2021 r.</p>	Z

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
2.	Cel 1	Jasna Góra element europejskiego dziedzictwa kulturowego	Częstochowa	Częstochowa	<p>Inwestycja realizowana w ramach Kontraktu Terytorialnego Woj. Śląskiego składa się łącznie z 10 zadań. Z zadań wymienionych pierwotnie w fiszce projektowej wykonano następujące:</p> <p>Projekt 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Konserwacja i estetyzacja atrium krużgankowego Kaplicy Matki Bożej. 2) Remont odtworzeniowy Sali Zgromadzeń im. Jana Pawła II. 3) Uszczelnienie tarasów wałów jasnogórskich w zakresie kurtyny wschodniej. 4) Modernizacja więźby dachowej Pokoi Królewskiej. 5) Wirtualny spacer. <p>Projekt 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Uszczelnienie tarasów wałów jasnogórskich. 2) Modernizacja dachu i przestrzeni użytkowych budynku Hospicjum. 3) Modernizację Pokoi Królewskich. 4) Rozbudowę wirtualnego spaceru. <p>Pozostałe zadania dotyczące wykonania zintegrowanego systemu zabezpieczeń oraz remontu elewacji budynku Klasztoru, Hospicjum, Pokoi Królewskich i budynku Stary Świat pozostają w planach, a ich realizacja jest uzależniona od dostępności środków zewnętrznych.</p> <p>Ostatnia aktualizacja fiszki (w 2017 roku) nie obejmowała projektu nr 1, ponieważ był on już w trakcie realizacji.</p>	R

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
3.	Cel 1	Planetarium – Śląski Park Nauki	Chorzów	Województwo śląskie	<p>Celem projektu było podniesienie jakości świadczonych przez Planetarium usług edukacyjnych poprzez zastosowanie innowacyjnych rozwiązań i montażu urządzeń specjalistycznych. Dzięki przeprowadzeniu rozbudowy i modernizacji obiektu osiągnięty został główny cel projektu, czyli podniesienie jakości świadczonych usług, poprzez zastosowanie innowacyjnych metod poszerzania wiedzy i zdobywania umiejętności, wykraczających poza programy nauczania z zakresu nauk przyrodniczych uczniów w szczególności z województwa śląskiego na wszystkich poziomach edukacji. Przedsięwzięcie ma przybliżyć społeczeństwu regionu wiedzę o Wszechświecie oraz stworzyć nową jakość w przestrzeni publicznej, umożliwiającą przenikanie się nauki, kultury, rekreacji i sztuki - poszerzenie lokalnej i regionalnej bazy edukacyjnej, kształtowanie postaw otwartych na zdobywanie wiedzy i podnoszenie kwalifikacji zawodowych środowisk szkolnych i akademickich, oferowanie pomocy metodycznej, organizowanie wykładów, kursów i szkoleń. Przedmiotem projektu w zakresie robót budowlanych było przekształcenie istniejących struktur budowlanych Planetarium, aby powstała przestrzeń dla rozszerzenia działalności edukacyjno-popularyzatorskiej w dziedzinie astronomii, sejsmologii i meteorologii, a także zakup wyposażenia i urządzeń w tym m.in. nowoczesnego ekranu wraz z hybrydowym systemem projekcji i nagłośnienia w Sali Planetarium w jakości 8K, Symulatorów Lotu w Kosmos, Platformy do wstrząsów, Komory do prezentacji klimatów ziemi, stanowisk do prezentacji zjawisk pogodowych (w tym tornada), wykładów atmosferycznych, prezentacji prognozy pogody, wnętrza ziemi, czy też astronomicznej projekcji 3D w układzie słonecznym. W obiekcie na dwóch salach ekspozycyjnych zaprezentowane jest łącznie 30 stanowisk.</p> <p>Projekt został ukończony. W dniu 10 czerwca 2022 r. nastąpiło uroczyste otwarcie nowej siedziby Planetarium oraz udostępnienie dla odwiedzających.</p>	Z

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
4.	Cel 3	Ochrona GZWP 330 – Gliwice	Tarnowskie Góry	Starosta Tarnogórski	<p>W obecnej chwili zadanie to nie może być zrealizowane ze względu na istnienie przeszkód, które mają charakter głównie formalnoprawny, związany przede wszystkim z własnością nieruchomości i odpadów na niej zdeponowanych oraz prawną odpowiedzialnością za poszczególne działania.</p> <p>Z uwagi, iż nadal nie ustalono górnej granicy odpowiedzialności Skarbu Państwa za zobowiązania po byłych Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach, a także ze względu na brak posiadania przez Skarb Państwa – Starostę Tarnogórskiego tytułu prawnego do nieruchomości należących do osób fizycznych, na których zalegają odpady niebezpieczne oraz ze względu na prowadzoną przez komornika postępowanie egzekucyjne, Starosta Tarnogórski nie ma możliwości uzyskania finansowania kolejnego etapu przedsięwzięcia i zakończenia oczyszczania skażonego terenu.</p> <p>Zgodnie z założeniami zadania pn. „Ochrona GZWP 330 – Gliwice ...” wszystkie odpady poprodukcyjne zlokalizowane w zwałowiskach powinny być unieszkodliwione lub poddane odzyskowi w Centralnym Składowisku Odpadów.</p> <p>Starosta Tarnogórski wykonujący zadania z zakresu Skarbu Państwa mógłby zrealizować ww. program jedynie w zakresie nieruchomości objętych zrzeczeniem się prawa użytkowania wieczystego przez Zakłady Chemiczne w likwidacji, jednak działanie takie nie zapewniłoby osiągnięcia należytego efektu ekologicznego.</p>	X
5.	Cel 4	Modernizacja linii kolejowej E30 Katowice - Kraków	Katowice – Kraków	PKP PLK S.A.	Prace budowlane w trakcie. Nr linii kolejowej (km początkowy, km końcowy): 134 (0-6,847 km); 133 (15,81-67,2 km).	R
6.	Cel 4	Modernizacja linii kolejowej E65/C-E65	(Warszawa) granica z woj. świętokrzyskim – Koniecpol – Zawiercie – granica z woj. małopolskim (Tunel)	PKP PLK S.A.	Nierealizowany. Dokument KPZK 2030 został uchylony.	X
7.	Cel 4	Budowa DK78	Siewierz – Szczekociny z obwodnicami miejscowości: Poręba i Zawiercie, Kroczyce i Pradła	GDDKiA	<p>Budowa obwodnicy Pradły w ciągu drogi krajowej nr 78. Dla przedmiotowego zadania obecnie opracowywany jest projekt budowlany. We wrześniu 2022 r. przewiduje się złożenie wniosku o wydanie decyzji ZRiD. Uzyskanie decyzji ZRiD zaplanowane jest na marzec 2023 r. Roboty budowlane przewidziane są na lata 2024-2025.</p> <p>Budowa obwodnicy Kroczyce w ciągu drogi krajowej nr 78</p>	R

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					<p>Dla przedmiotowego zadania obecnie opracowywany jest projekt budowlany. We wrześniu 2022 r. przewiduje się złożenie wniosku o wydanie decyzji ZRiD. Uzyskanie decyzji ZRiD zaplanowane jest na marzec 2023 r. Roboty budowlane przewidziane są na lata 2024-2025.</p> <p>Budowa obwodnicy Szczekocin i Goleniowych w ciągu drogi krajowej nr 78 Obecnie trwa weryfikacja opracowań projektowych, tj. projektu budowlanego, raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko do wniosku o wydanie decyzji ZRiD lub pozwolenia na budowę oraz dokumentacji geologicznej. We wrześniu 2022 r. planuje się złożenie wniosku o wydanie decyzji ZRiD.</p> <p>Budowa obwodnicy Poręby i Zawiercia w ciągu drogi krajowej nr 78 odcinek Siewierz – Poręba – Zawiercie (Kromołów) od km 105+836 do km 122+500 jest na etapie realizacji robót. Planowany termin zakończenia robót to drugi kwartał 2024 r.</p> <p>Budowa obwodnicy Poręby i Zawiercia w ciągu drogi krajowej nr 78 na odcinku w Zawierciu (Kromołów-Żerkowice) od km 112+500 do km 129+969 Dla przedmiotowego zadania został opracowany projekt budowlany. We wrześniu 2022 r. przewiduje się złożenie wniosku o wydanie decyzji ZRiD. Planowane uzyskanie decyzji ZRiD to marzec 2023 r. Roboty budowlane przewidziane są na lata 2024-2025.</p>	
8.	Cel 4	Budowa połączenia autostrady A1 i A4 (w ciągu DK79)	Katowice, Chorzów, Świętochłowice, Bytom od węzła z ul. Katowicką do Al. Jana Pawła II	m. Katowice, m. Chorzów, m. Bytom	W obowiązującym mpzp wyznaczono rezerwę terenową pod drogę – nowy przebieg DK79 (dostęp w geoportalu). Miasto Chorzów jest w posiadaniu dokumentacji projektowej dla zadania „Zmiana przebiegu drogi krajowej nr 79 na terenie miast: Katowice, Chorzów, Bytom od węzła z ul. Katowicką do Alei Jana Pawła II”. Powyższa dokumentacja wymaga aktualizacji.	X
9.	Cel 4	Modernizacja DK94	Sławków-Dąbrowa Górnicza- Bytom (klasa GP)	GDDKiA, m. Dąbrowa Górnicza, m. Bytom	<p>Przebudowa drogi krajowej nr 94 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza: Przebudowa wiaduktu drogowego w ciągu DK-94 nad drogą nr 790 wraz z budową oświetlenia ulicznego przedmiotowego węzła. Zadanie zakończone w listopadzie 2014 r.</p> <p>GDDKiA obecnie nie posiada środków na realizację tego zadania (GDDKiA).</p>	X

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
10.	Cel 4	Modernizacja i przebudowa DK94/86	w przebiegu: DK86: Katowice – Sosnowiec – Będzin – Czeladź oraz DK94: Czeladź – Będzin – Sosnowiec – Dąbrowa Górnicza	GDDKiA, m. Sosnowiec, m. Czeladź	GDDKiA podejmuje działania w celu pozyskania środków na realizację w zakresie dróg zarządzanych przez O/Katowice, w tym zadania Modernizacja i przebudowa DK94/86.	P
11.	Cel 4	Przebudowa DK1	Częstochowa	m. Częstochowa	Zadanie p.n.: „Przebudowa Alei Wojska Polskiego – DK 1 w Częstochowie” jest w trakcie realizacji. Przeprowadzono procedurę przetargową, mającą na celu wyłonienie Wykonawcy Robót, który dokończy rozpoczęte prace. Dotychczas w ramach inwestycji poza dokonaniem części rozbiórek rozpoczęto budowę dwóch przejść podziemnych, mostu nad Wartą, a także wiaduktu nad skrzyżowaniem z ul. Jagiellońską i Aleją Pokoju. Wykonano też część koniecznych przebudów sieci uzbrojenia terenu. Planowany termin zakończenia inwestycji to grudzień 2023 r. (odpowiedź MZD w Częstochowie).	R
12.	Cel 4	Budowa rurociągu paliwowego relacji Boronów – Trzebinia	Boronów – Woźniki – Koziegłowy – Siewierz – Poręba – Łazy – Dąbrowa Górnicza – Sławków	PERN „Przyjaźń” S.A.	Realizowana jest budowa rurociągu produktowego DN 250 relacji Boronów-Trzebinia wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi od Bazy Paliw 03 Boronów do Terminalu Paliw w Trzebini. Końcowy etap budowy rurociągu produktowego i infrastruktury towarzyszącej. Trwają próby ciśnieniowe na odcinku ok. 32 km rurociągu produktowego. Rozpoczyna się zwrot działek właścicielom po zakończonych pracach. Terminy rozpoczęcia zwrotu działek w gminach: Boronów – 22.08.2022 r. (rurociąg), Woźniki – 22.08.2022 r. (rurociąg), Mykanów – 1.09.2022 r. (Pompownia paliw Grabowa).	R
13.	Cel 4	Gazociąg Skoczów (Pogórze) – Komorowice – Oświęcim Nazwa zadania: „Gazociąg Skoczów-Komorowice-Oświęcim”	Skoczów, Jasienica, Bielsko-Biała, Bestwina, Wilamowice – granica z woj. małopolskim	Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.	Inwestycja na etapie projektowania.	P

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
14.	Cel 4	Gazociąg Gustorzyn – Łódź – Piotrków Trybunalski – Tworóg	Tworóg – granica z woj. łódzkim	Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.	Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. nie zakłada realizacji zadania inwestycyjnego w uzgodnionym Planie Rozwoju na lata 2022-2031.	X
15.	Cel 4	Gazociąg Polska – Czechy (Kędzierzyn-Koźle – Hat)	granica z woj. opolskim - Rudnik – Pietrowice Wielkie – Racibórz – Krzanowice – Krzyżanowice (granica państwa)	Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.	Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. nie zakłada realizacji zadania inwestycyjnego w uzgodnionym Planie Rozwoju na lata 2022-2031.	X

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
16.	Cel 4	<p>Budowa stacji i linii 400/220 kV</p> <p>Zmiana nazwy zadania:</p> <p>Budowa linii 220 kV Podborze – nacięcie Kopanina – nacięcie Liskovec, Podborze – nacięcie Bujaków – nacięcie Liskovec, Podborze – nacięcie Bieruń – nacięcie Komorowice, Podborze – nacięcie Czeczott – nacięcie Moszczenica i linii 400 kV Podborze – nacięcie Nosovice – Wielopole, Podborze – nacięcie Dobrzeń – Albrechtice wraz z budową stacji 400/220/110 kV Podborze</p>	<p>Podborze wraz z wprowadzeniem linii 220 kV: Kopanina – Liskovec, Bujaków – Liskovec, Bieruń – Komorowice, Czeczott – Moszczenica oraz linii 400 kV Nosovice – Wielopole</p>	<p>Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.</p>	<p>Aktualna nazwa zadania (na etapie przygotowania) to „Budowa linii 220 kV Podborze – nacięcie Kopanina – Liskovec, Podborze – nacięcie Bujaków – Liskovec, Podborze – nacięcie Bieruń – Komorowice, Podborze – nacięcie Czeczott – Moszczenica i linii 400 kV Podborze – nacięcie Nosovice – Wielopole, Podborze – nacięcie Dobrzeń – Albrechtice wraz z budową stacji 400/220/110 kV Podborze”. W stacji Podborze zainstalowane zostaną dwa transformatory 400/220 kV i 400/110 kV);</p> <p>– budowa wielonapięciowej linii 2x400 kV + 220 kV Byczyna – Podborze jest na etapie planowania i będzie realizowana do roku 2030.</p>	P

				<p>Dodatkowo na obszarze województwa śląskiego realizowane są lub planowana jest realizacja następujących zamierzeń inwestycyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa linii 400 kV relacji Trębaczew – Rokitnica (w realizacji), - dostosowanie obiektów i urządzeń w stacjach: Aniołów, Bieruń, Bujaków, Byczyna, Halemba, Jamki, Joachimów, Katowice, Koksochemia, Komorowice, Łagisza, Łośnice, Moszczenica, Rokitnica, Tucznawa, Wielopole i Wrzosowa do wymogów Rozporządzenia Komisji UE z dnia 24 listopada 2017 dotyczącego stanu zagrożenia i stanu odbudowy systemu elektroenergetycznego (w realizacji), - budowa systemu monitorowania pracy systemu elektroenergetycznego typu WAMS w zakresie stacji Wielopole (w realizacji), - budowa linii 400 kV Dobrzeń – Blachownia – Wielopole wraz z rozbudową stacji Blachownia o rozdzielnię 400 kV, - budowa linii 400 kV Byczyna – nacięcie linii Tucznawa – Skawina wraz z rozbudową stacji 400/220/110 kV Byczyna, - wymiana 4 słupów linii 400 kV Joachimów – Trębaczew, - modernizacja linii 400 kV Rogowiec – Joachimów, Rogowiec – Tucznawa (Joachimów), - modernizacja linii 400 kV Byczyna – Tucznawa, - budowa linii 220 kV Aniołów – nacięcie linii Rogowiec – Joachimów, - przebudowa linii 220 kV Byczyna – Poręba, Poręba – Czeczot, - budowa połączenia HVDC północ – południe, - modernizacja linii 220 kV Jamki – Łagisza, - modernizacja linii 220 kV Joachimów – Łośnice, - modernizacja linii 220 kV Moszczenica – Czeczot (Podborze), - modernizacja linii 220 kV Wielopole – Moszczenica, - wymiana przewodów odgromowych na liniach 220 kV: Katowice – Łagisza, Kopanina – Podborze – Komorowice, Byczyna – Bujaków, Bujaków – Komorowice, Wielopole – Blachownia, - budowa stacji AC/DC Południe wraz z powiązaniem z KSE, - rozbudowa i modernizacja stacji 400/110 kV Rokitnica (wraz z wymianą dwóch transformatorów 400/110 kV), - rozbudowa stacji 400/220 kV Byczyna o rozdzielnię 110 kV (wraz z instalacją dwóch transformatorów 400/110 kV), - rozbudowa i modernizacja stacji 400/220/110 kV Wielopole (wraz z instalacją dwóch transformatorów: 400/220 kV i 400/110 kV), - rozbudowa i modernizacja stacji 400/220 kV Joachimów, - rozbudowa i modernizacja stacji 400/110 kV Tucznawa (wraz z instalacją transformatora 400/110 kV), - rozbudowa stacji 400/220/110 kV Łagisza dla przyłączenia bloku gazowo-parowego w Elektrowni Łagisza (wraz z wymianą transformatora 220/110 kV), - rozbudowa i modernizacja stacji 220/110 kV Aniołów (wraz z instalacją transformatora 220/110 kV), - rozbudowa stacji 220/110 kV Kopanina dla przyłączenia Zakładów RE Alloys, - rozbudowa stacji 400/220/110 kV Wielopole dla wprowadzenia linii abonenckiej 220 kV (zasilanie PT Rybnik), - modernizacja stacji 220/110 kV Wrzosowa (wraz z wymianą transformatora 220/110 kV), - modernizacja stacji 220/110 kV Halemba (wraz z wymianą transformatora 220/110 kV), 	I
--	--	--	--	--	---

Lp.	Cel Nr	Inwestycja	Lokalizacja	Gestor	Informacja o stanie realizacji inwestycji	Ocena realizacji
					<ul style="list-style-type: none"> - modernizacja stacji 220/110 kV Komorowice (wraz z wymianą dwóch transformatorów 220/110 kV), - modernizacja stacji 220/110 kV Łośnice, - dostosowanie infrastruktury stacji 220/110 kV Jamki i Katowice do instalacji transformatorów (wraz wymianą transformatorów 220/110 kV), - dostosowanie rozdzielni 110 kV w stacji 400/220/110 kV Wielopole dla przyłączenia farmy wiatrowej Baborów-PaK, - modernizacja jednostek transformatorowych w stacjach 220/110 kV Komorowice (AT4), Katowice (AT1), Bieruń (AT2) i Moszczenica (AT3), - modernizacja urządzeń obwodów wtórnych na stacji 220 kV Bujaków, - rozbudowa oraz modernizacja Systemu Ochrony Technicznej dla stacji 220 kV Kopanina, Jamki i Moszczenica, - likwidacja ograniczeń aparaturowych na stacji 400/220/110 Wielopole oraz stacjach 220/110 kV Bujaków i Komorowice w zakresie linii 400 kV Wielopole – Dobrzeń i 220 kV Bujaków – Komorowice, - budowa zbiorników do celów przeciwpożarowych na stacjach 220/110 kV Bieruń i Katowice oraz modernizacja odwodnienia terenu na stacji Bieruń, - modernizacja budynku nastawni na stacji 400/220/110 kV Łagisza, - zapewnienie redundancji krytycznych obiektów kubaturowych wraz z infrastrukturą na stacji 400/220 kV Byczyna, - modernizacja układów pomiarowo-rozliczeniowych JWCD oraz potrzeb ogólnych elektrowni Jaworzno, Łagisza (wraz ze stacją Łagisza), Łaziska, Rybnik (wraz ze stacją pośrednią) i Porąbka Żar, - modernizacja układów pomiarowych energii elektrycznej na stacjach: Bujaków, Komorowice, Joachimów, Łośnice, Wrzosowa, Aniołów, Katowice, Jamki, Huta Częstochowa, Bieruń, Byczyna, Koksochemia, Łagisza, Moszczenica, Cieczott. 	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od gestorów

Podsumowanie

Analiza informacji zawartych w tabelach (1-4) wskazała, że stan zaawansowania realizacji zadań samorządowych i inwestycji celu publicznego jest zróżnicowany.

Z punktu widzenia planowania przestrzennego szczebla regionalnego najważniejsze są zadania samorządowe, zawarte w tabeli 1 i przedstawione na rys. 1, ponieważ stanowią one podstawę ustawowej procedury uzgadniania gminnych dokumentów planistycznych. W większości przypadków są realizowane przez jednostkę podległą Samorządowi Województwa, tj. Zarząd Dróg Wojewódzkich i mają zapewnione potencjalne finansowanie w Wieloletniej Prognozie Finansowej i RPO WSI na lata 2014-2020.

Spośród zadań samorządowych zapisanych w Planie 2020+ do września 2022 r. zrealizowano:

- 4 obwodnice: obwodnica miejscowości Pawłowice (DW 933), obwodnica Buczkowic (DW 942), Myszkowa oraz Woźnik,
- przebudowę drogi wojewódzkiej nr 913 od S1 węzeł „Lotnisko” do ul. Piłsudskiego w Pyrzowicach,
- przebudowę drogi wojewódzkiej nr 793 na odcinku Żarki – Myszków oraz Janów – Złoty Potok,
- rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 942 w Bielsku-Białej,
- w ramach inwestycji pn. Budowa, przebudowa dróg wojewódzkich, dotyczącej kilkunastu dróg wojewódzkich, zrealizowano inwestycje dot. dróg wojewódzkich nr 941, 913, 929, 933 oraz odcinki dróg nr 935 i 786.

Spośród inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisanych w Planie 2020+ zostały zrealizowane:

- Budowa autostrady A1,
- Budowa Zbiornika Racibórz Dolny,
- Muzeum Hutnictwa w Chorzowie,
- Planetarium – Śląski Park Nauki,
- gazociągi: Gazociąg Tworóg-Kędzierzyn, Tworóg-Tworzeń, Pogórska Wola-Tworzeń, odcinek III Braciejówka-Tworzeń.

W trakcie realizacji (wg stanu na wrzesień 2022 r.) są zadania i inwestycje:

- Budowa, przebudowa dróg wojewódzkich (roboty budowlane prowadzone są na drogach wojewódzkich nr 791, 786, 934, oraz 948),
- Modernizacja Parku Śląskiego (w ramach inwestycji 2 zadania zostały zrealizowane, 13 jest w trakcie realizacji),
- Zagłębiowski Park Linearny (zadania zrealizowane w gminach: Dąbrowa Górnicza, Będzin, Psary, Siewierz i Sławków, w trakcie realizacji zadanie w Sosnowcu),
- Rozbudowa MPL Katowice (w ramach inwestycji 7 zadań zostało zrealizowanych, 6 jest w trakcie realizacji),
- Budowa nowego połączenia kolejowego MPL Katowice w Pyrzowicach z miastami Metropolii Górnośląskiej realizowana poprzez projekt zastępczy Rewitalizację linii kolejowej nr 182 Tarnowskie Góry – Pyrzowice (dojazd do lotniska) – Zawiercie,
- Przebudowa i remont lotnisk lokalnych i lądowisk dla celów biznesowych i turystycznych,
- Modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych – inwestycja zakończona na odcinkach linii kolejowych: granica z woj. łódzkim-Częstochowa, Zawiercie-Dąbrowa Górnicza Ząbkowice-Jaworzno Szczakowa, Częstochowa-Fosowskie, Chybie-Żory-Rybnik-Nędza/Turze, Rybnik-Chałupki, Wyczerpy (Częstochowa)-granica z woj. łódzkim, Toszek Północ-Rudziniec Gliwicki-Stare Koźle,

- Modernizacja linii kolejowej E65/C-E65 (realizacja robót budowlanych na odcinkach Most Wisła-Czechowice Dziedzice-Zabrzeg oraz Chorzów Batory-Tarnowskie Góry-granica z woj. łódzkim) oraz E30 (prace budowlane na odcinku Katowice-Kraków,
- Modernizacja linii tramwajowych,
- Rozwój multimodalnych centrów logistycznych,
- Budowa centrów przesiadkowych,
- Budowa drogi ekspresowej S1 – realizacja robót odbywa się na odcinkach Podwarpie-Dąbrowa Górnicza oraz Oświęcim- Dankowice i Dankowice-Suchy Potok,
- Budowa drogi ekspresowej S69 (docelowo S1) – w związku ze zmianą oznaczenia drogi obecnie pn. Budowa drogi ekspresowej S1 (dawniej S69), realizowana obecnie na odcinku od Przybędzy do Milówki,
- Budowa DK78 – realizacja robót drogowych Budowa obwodnicy Poręby i Zawiercia w ciągu DK78 na odcinku Siewierz-Poręba-Zawiercie (Kromołów),
- Przebudowa drogi krajowej DK1 w Częstochowie,
- Jasna Góra element europejskiego dziedzictwa kulturowego,
- Budowa rurociągu paliwowego relacji Boronów-Trzebinia.

Na etapie planowania/ projektowania pozostają zadania:

- Budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej 933,
- Budowa obwodnicy Sośnicowic,
- Budowa, przebudowa dróg wojewódzkich: 928, 786, 925, 789, 910, 491, 492, 408, 494, 921, 793 oraz 908

oraz inwestycje:

- Budowa DTŚ (Drogowej Trasy Średnicowej) „Wschód”,
- Budowa drogi krajowej DK52,
- Budowa drogi ekspresowej S11,
- Modernizacja i przebudowa DK94/86,
- Połączenie terenów inwestycyjnych Zagłębia Dąbrowskiego z Euroterminalem w Sławkowie,
- Budowa kolei dużych prędkości,
- Rozbudowa CMK Katowice-Kraków,
- Budowa sieci dróg/ tras rowerowych,
- Modernizacja linii kolejowej E30, E59,
- Gazociąg Skoczów-Komorowice-Oświęcim,
- Budowa linii 220 kV Podborze – nacięcie Kopanina – Liskovec, Podborze – nacięcie Bujaków – Liskovec, Podborze – nacięcie Bieruń – Komorowice, Podborze – nacięcie Czeczott – Moszczenica i linii 400 kV Podborze – nacięcie Nosovice – Wielopole, Podborze – nacięcie Dobrzeń – Albrechtice wraz z budową stacji 400/220/110 kV Podborze.

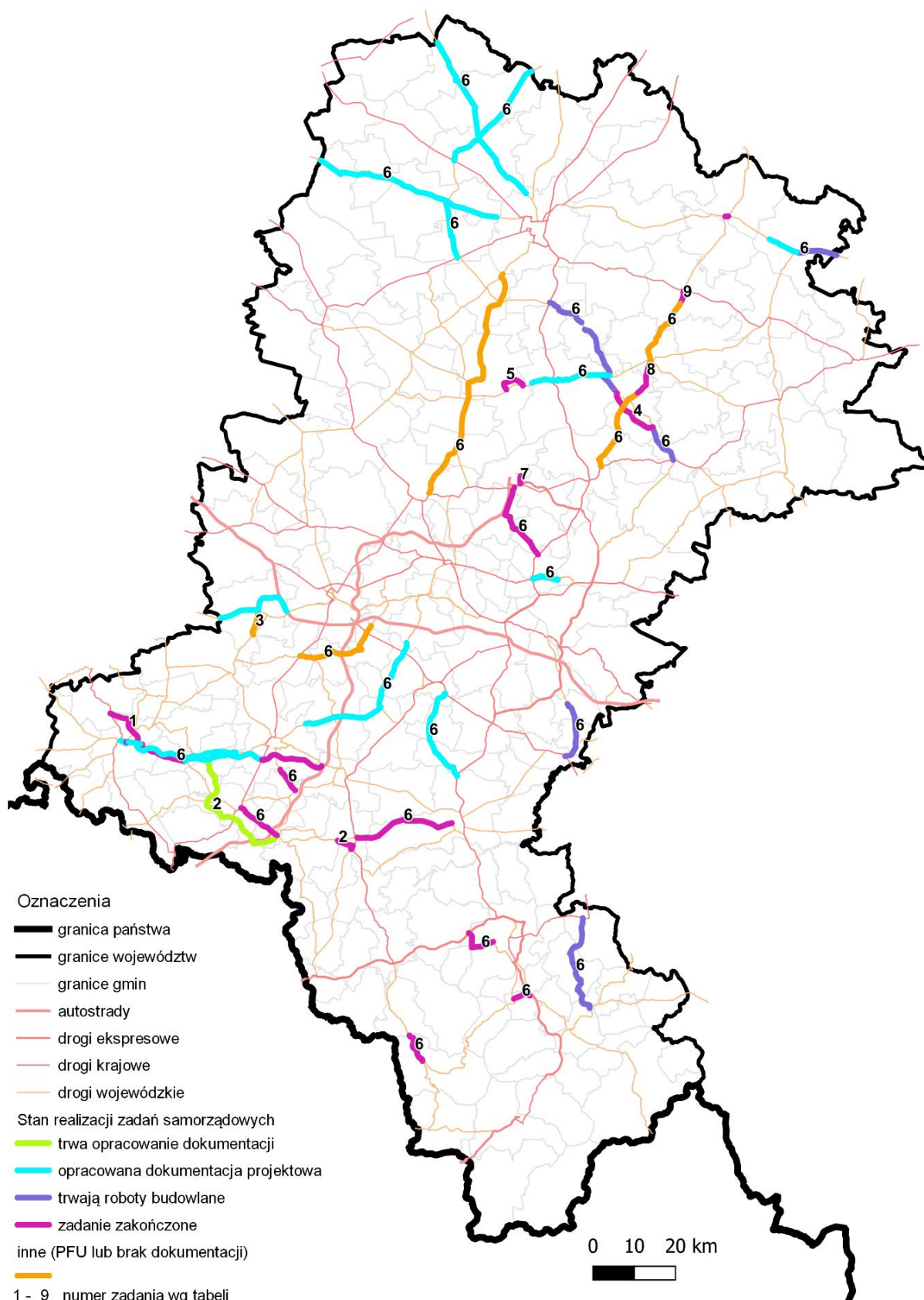
Inwestycje nie ujęte w planach/programów gestorów:

- Budowa A4”,
- Budowa drogi ekspresowej S46,
- Budowa połączenia autostrady A1 i A4 (w ciągu DK79),
- Modernizacja DK94,
- Ochrona GZWP 330 – Gliwice,
- Modernizacja linii kolejowej E65/C-E65 na odcinku od granicy z woj. świętokrzyskim-Konieczpol- Zawiercie- do granicy z woj. małopolskim,
- Gazociągi Gustorzyn-Łódź-Piotrków Trybunalski-Tworóg (na odcinku od Tworoga do granicy z woj. łódzkim) oraz Kędzierzyn-Koźle-Hat (na odcinku od granicy z woj. opolskim-Rudnik-Pietrowice Wielkie-Racibórz-Krzanowice-Krzyżanowice do granicy państwa).

Wnioski z oceny realizacji inwestycji celu publicznego:

- Ze względu na to, iż niektóre inwestycje zostały zrealizowane, a kolejne znajdują się w końcowej fazie realizacji zasadnym wydaje się wykreślenie ich z listy inwestycji na etapie sporządzania zmiany Planu 2020+ przy sporządzaniu wspomnianych wyżej list inwestycji celu publicznego.
- W nawiązaniu do zgłoszonych przez gestorów nowych inwestycji celu publicznego zasadnym wydaje się dodanie tych inwestycji do listy na etapie sporządzania zmiany Planu 2020+, po uprzedniej analizie dokumentów przyjętych przez Sejm RP, Radę Ministrów, pełnomocnika rządu ustanowionego w drodze ustawy, właściwego ministra lub sejmik województwa, w których te inwestycje muszą być ujęte.
- Ze względu na to, iż gestorzy zgłosili, że ich plany/programy nie przewidują realizacji kilku inwestycji zasadnym wydaje się rozważenie wykreślenia tych inwestycji z listy na etapie sporządzania zmiany Planu 2020+, wymaga to jednak weryfikacji i szczegółowej analizy zamierzeń w długiej perspektywie czasowej.
- Wskazane byłoby prowadzenie monitoringu, w celu określenia stopnia realizacji inwestycji i wykorzystania tych informacji w bieżącej pracy na etapie opiniowania i uzgadniania gminnych dokumentów planistycznych. Monitoring taki mógłby być prowadzony przez referat realizujący zadania z zakresu planowania przestrzennego i wprowadzony do ORSIP 2.0⁸ w dedykowanej mu aplikacji.

⁸ ORSIP 2.0 – Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej Województwa Śląskiego

Rysunek 1 Stan realizacji zadań samorządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego
 Źródło: Opracowanie własne

Spis tabel

Tabela 1 Zestawienie informacji nt. realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF, RPO WSI.) ujęte w Planie 2020+ w tabeli 7	6
Tabela 2 Zestawienie informacji nt. realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego, ujęte w Planie 2020+ w tabeli 8.....	9
Tabela 3 Zestawienie informacji nt. realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPO WSI.), ujęte w Planie 2020+ w tabeli 9.....	24
Tabela 4 Zestawienie informacji nt. realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, ujęte w Planie 2020+ w tabeli 10	33

Spis rysunków

Rysunek 1 Stan realizacji zadań samorządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego	46
--	----

WNIOSKI

Wnioski z przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym województwa:

- cele polityki przestrzennej zapisane w Planie 2020+ są realizowane w różnym stopniu. Najwięcej konfliktów w przestrzeni wywołuje realizacja Celu 3. „Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego”. W związku z tym w zmianie Planu 2020+ należy wzmocnić zapisy zapewniające racjonalne i zrównoważone użytkowanie przestrzeni przy zapewnieniu równowagi pomiędzy elementami środowiska oraz umożliwienia zaspokojenia potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń;
- istotny wpływ na przestrzeń województwa śląskiego mają problemy o charakterze demograficznym i społecznym. Depopulacja oraz występująca równolegle suburbanizacja negatywnie oddziałują zarówno na obszary śródmiejskie, jak i obszary wiejskie. W związku z tym w zmianie Planu 2020+ konieczne jest wzmocnienie zapisów sprzyjających rewitalizacji i poprawie jakości przestrzeni w miastach (w celu ograniczenia odpływu ludności na tereny podmiejskie i wiejskie) oraz takich, które pozwolą przynajmniej na kontrolowanie zjawiska suburbanizacji, przy uwzględnieniu właściwych zapisów strategii i polityk regionalnych;
- przyrost powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych oraz terenów różnych w zestawieniu z ubytkiem powierzchni użytków rolnych i gruntów leśnych oraz nieużytków sugeruje, że, być może, zamiast recyklingu terenów postępuje proces ekspansji na tereny dotychczas niezurbanizowane. W związku z tym w zmianie Planu 2020+ należy wzmocnić zapisy dotyczące inwestowania w pierwszej kolejności na terenach zurbanizowanych oraz sprecyzować warunki dopuszczające inwestowanie na terenach niezurbanizowanych przy uwzględnieniu potrzeb ochrony funkcji pełnionej przez obszary leśne i rolne;
- udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem utrzymuje się na podobnym poziomie, lecz zmniejszyła się powierzchnia gruntów zrehabilitowanych i zagospodarowanych w danym roku, co sugeruje, że proces powtórnego wykorzystania takich terenów nie jest wystarczająco intensywny. W związku z tym, w zmianie Planu 2020+ należy zwrócić szczególną uwagę na zapisy wspierające rekultywację i ponowne wykorzystanie gruntów zdegradowanych i zdewastowanych;
- projekty realizowane w województwie śląskim, finansowane m.in. w oparciu o fundusze unijne realizują cele polityki przestrzennej wskazane w Planie 2020+ i tym samym służą efektywnemu wykorzystaniu zasobów regionu oraz wykorzystaniu szans rozwojowych subregionów.

Wnioski z raportu o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa:

- Plan 2020+, uchwalony w 2016 r., uwzględniał ustalenia obowiązującej wówczas Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Zmieniające się prawne uwarunkowania rozwoju regionalnego spowodowały konieczność aktualizacji strategii. W październiku 2020 r. została przyjęta Strategia „Śląskie 2030”. Działania zawarte w Planie 2020+ i kierunki zawarte w Strategii „Śląskie 2030” są podobne i odpowiadają sobie wzajemnie zakresami, jednak różnią się szczegółowością zapisów. Treści kierunków Strategii „Śląskie 2030” (mających swoje odniesienie terytorialne) odpowiadające działaniom w Planie 2020+ są w porównaniu z nimi bardziej szczegółowe. W związku z tym w pracach nad zmianą Planu 2020+, konieczne będzie uwzględnienie zasięgów obszarów wskazanych w strategii rozwoju województwa;
- w związku z opracowaniem Aktualizacji przebiegu korytarzy ekologicznych w województwie śląskim oraz trwającymi pracami nad Audytem krajobrazowym województwa śląskiego konieczne będzie uwzględnienie wniosków z tych opracowań w zmianie Planu 2020+;

- dla wzmocnienia ochrony funkcji korytarzy ekologicznych należy docelowo objąć ochroną prawną, w formie obszarów chronionego krajobrazu, kluczowe odcinki korytarzy ekologicznych w województwie śląskim;
- w zakresie obszarów objętych ochroną konieczne jest pogłębienie analiz dotyczących zasobów wodnych (szczególnie pod kątem suszy) i wzmocnienie zasad gospodarowania w obszarze ochrony i kształtowania zasobów wodnych poprzez odpowiednie kształtowanie dopuszczalnych form użytkowania terenu, ochrony wód i gleb przed zanieczyszczeniami;
- dla obszarów zurbanizowanych konieczne wydaje się wprowadzenie zasad dotyczących dobrych praktyk z zakresu błękitno – zielonej infrastruktury (ogrody deszczowe, zielone dachy i ściany, zielone torowiska, niecki retencyjne itp.);
- w większości miast województwa obserwuje się zmniejszenie liczby mieszkańców. W związku z tym konieczne wydaje się prowadzenie na wielu płaszczyznach działań, sprzyjających ograniczaniu emigracji z obszaru województwa oraz ograniczaniu procesu wyludniania się centrów miast;
- województwo posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę transportową i przesyłową. Powinno się jednak zintensyfikować działania zmierzające do rozwoju infrastruktury i komunikacji rowerowej;
- wprowadzenie do Planu 2020+ obszarów funkcjonalnych i opracowanych dla nich zasad zagospodarowania umożliwi racjonalne użytkowanie i ochronę przestrzeni poprzez wpływ na politykę przestrzenną określaną w gminnych dokumentach planistycznych. Na podstawie analiz zapisów studiów uwarunkowań (...) stwierdzono konieczność wzmocnienia w zmianie Planu 2020+ zasad w niektórych obszarach funkcjonalnych, w szczególności odnoszących się do zapewnienia ochrony cennych walorów kulturowych, przyrodniczych, krajobrazowych, czy też ograniczania zagrożeń dla ludności i jej mienia oraz szeroko rozumianej infrastruktury. W związku z tym, w zmianie Planu 2020+ należy utrzymać zasady gospodarowania przestrzenią, modyfikując je przy uwzględnieniu właściwych zapisów strategii rozwoju województwa;
- celowe wydaje się wzmocnienie zasad gospodarowania przestrzenią nakierowanych na osiąganie ładu przestrzennego i racjonalne gospodarowanie przestrzenią, możliwość lokowania nowej zabudowy mieszkaniowo-usługowej jedynie w obszarze już wyposażonym w infrastrukturę: drogi, wodociągi, gazociągi, linie elektroenergetyczne i zapewnienie jej dostępu do odpowiednich usług: edukacyjnych, zdrowia itp. oraz przestrzeni publicznych, w tym terenów zieleni i przestrzeni otwartych;
- w Planie 2020+ określono Miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego – Metropolii Górnośląskiej, który w świetle utworzonej z dniem 1 stycznia 2018 roku Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii musi zostać na nowo zdefiniowany w zmianie Planu 2020+.

Wnioski z oceny realizacji inwestycji celu publicznego:

- ze względu na to, iż niektóre inwestycje zostały zrealizowane, a kolejne znajdują się w końcowej fazie realizacji oraz pojawiają się nowe konieczna jest aktualizacja listy inwestycji celu publicznego na etapie sporządzania zmiany Planu 2020+;
- wskazane byłoby prowadzenie monitoringu, w celu określenia stopnia realizacji inwestycji i wykorzystania tych informacji w bieżącej pracy na etapie opiniowania i uzgadniania gminnych dokumentów planistycznych. Monitoring taki mógłby być prowadzony przez referat realizujący zadania z zakresu planowania przestrzennego i wprowadzony do ORSIP 2.0 w dedykowanej mu aplikacji.

Wniosek generalny:

- Wnioski zawarte w częściach składających się na Okresową ocenę Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ pozwalają na stwierdzenie, że decyzja o wszczęciu prac nad zmianą Planu 2020+ była zasadna (Uchwała Nr VI/5/3/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 4 lutego 2019 roku w sprawie zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+);
- Plan 2020+ wymaga aktualizacji zapisów w zakresie:
 - podstawowych elementów sieci osadniczej województwa i ich powiązań komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych, w tym kierunków powiązań transgranicznych;
 - systemu obszarów chronionych, w tym obszarów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazów priorytetowych;
 - rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
 - obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i suszą;
 - granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
 - obszarów występowania udokumentowanych złóż kopalin i udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- Zmiany w strukturze administracyjnej województwa, tj. powstanie dwóch nowych małych miast, przekształcenie gmin wiejskich na miejsko-wiejskie, powstanie GZM oraz zmiany gęstości zaludnienia sprawiają, że weryfikacji będzie podlegał podstawowy podział na miejskie i wiejskie obszary funkcjonalne, który skutkuje zróżnicowanym zastosowaniem zasad zagospodarowania;
- W zmianie Planu 2020+ należy uwzględnić rekomendacje i wnioski zawarte w Audycie krajobrazowym województwa śląskiego;
- W zmianie Planu 2020+ należy uwzględnić ustalenia strategii rozwoju województwa po jej dostosowaniu do znowelizowanych wymogów ustawowych¹.

¹Wymogi te są konsekwencją Ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw

Bibliografia, materiały źródłowe

- Decyzja nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz.Urz.MI z 2020 r. poz. 38 z późn. zm.)
- Decyzja nr 80/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz.Urz.MON z 2022 r. poz. 92)
- Krajowa Polityka Miejska 2030, Uchwała Nr 136 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia Krajowej Polityki Miejskiej 2030 (M.P. 2022 poz. 746)
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Uchwała Nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030” (M.P. 2019 poz. 1060)
- Okresowa ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Uchwała nr 2034/283/V/2018 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 4 września 2018 r. w sprawie przyjęcia opracowania pn. „Okresowa ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+”
- Pismo Głównego Geologa Kraju, Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Surowcowej Państwa, grudzień 2016 r.
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U.2021 poz. 1615)
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Uchwała nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz. Urz. Woj. Śl. z 13.09.2016 r., poz. 4619)
- Polityka rozwoju gospodarczego Województwa Śląskiego 2030, Uchwała nr 944/337/VI/2022 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 1 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia Polityki Rozwoju Gospodarczego Województwa Śląskiego 2030
- Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030, Uchwała nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030”
- Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020-2023, Uchwała Nr 156 Rady Ministrów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego - "Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020-2023" (M.P.2020 poz. 1050)
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw [dostęp: https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12359051/katalog/12873812#12873812444](https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12359051/katalog/12873812#12873812444)
- Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego, Uchwała nr 2703/297/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 15.12.2021 roku w sprawie: przyjęcia Regionalnej Polityki Miejskiej Województwa Śląskiego
- Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego. Procesy rewitalizacji oraz rekultywacji obszarów i terenów zdegradowanych w ujęciu regionalnym, Uchwała nr 2327/383/VI/2022 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 21.12.2022 r. w sprawie przyjęcia

dokumentu pn.: Regionalna polityka rewitalizacji województwa śląskiego wraz z podsumowaniem i uzasadnieniem

- Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego 2030 – Inteligentne Śląskie, Uchwała nr 1554/246/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 30.06.2021 roku w sprawie przyjęcia „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030”
- Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego, projekt z grudnia 2022 r.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2017 r. w sprawie utworzenia w województwie śląskim związku metropolitalnego pod nazwą "Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia" (Dz.U. 2017 poz. 1290)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz. U. z 2019 poz. 394)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie wykazu Inwestycji towarzyszących w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego (Dz.U.2021.225 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz.U. z 2021 r. poz. 1395)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2022 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz.U z 2022 r. poz. 1597)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 października 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz. U. z 2022, poz. 2308)
- Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.), Uchwała nr 253/2022 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.)”
- Rządowy program budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025, Uchwała nr 63/2021 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P.2017 poz. 260)
- Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027, z perspektywą do 2035 r., Uchwała nr XLIX/367/2022 Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027 z perspektywą do 2035 r.
- Strategia Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim, Uchwała nr 1941/370/VI/2022 z dnia 25.10.2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim wraz z podsumowaniem i uzasadnieniem oraz ogłoszeniem
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030" - Zielone Śląskie, Uchwała nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 października 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku, Uchwała Nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku" (M.P.2019 poz. 1054)
- Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego, Zarządzenie Nr 8 Pełnomocnika Rządu do spraw Centralnego Portu komunikacyjnego z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego, dostęp: <https://www.cpk.pl/pl/inwestycja/ssl>
- Studia ochrony przeciwpowodziowej w zlewniach rzek: Boży Stok, Krztynia, Ordonka, Pilica, Stradomka, Wiercica, Żebrówka
- Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Soły
- Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030, Uchwała nr 2326/383/VI/2022 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030
- Uchwała nr 196/2022 Rady Ministrów z dnia 3 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku
- Uchwała nr V/22/5/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 maja 2016 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2016-2025
- Uchwała nr V/37/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej utworzenia związku metropolitalnego w województwie śląskim
- Uchwała nr VI/53/2/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035
- Uchwała nr 1769/60/VI/2019 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 08.08.2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia audytu krajobrazowego województwa śląskiego
- Uchwała nr 1264/350/VI/2022 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 20 lipca 2022 roku w sprawie przyjęcia i skierowania projektu dokumentu pn. Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do konsultacji społecznych oraz podanie do publicznej wiadomości informacji o prowadzonych konsultacjach
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1990 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 503 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U. 2023 poz. 162)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2022 poz. 916 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. Dz.U. 2023 poz. 151)
- Ustawa z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1079 z późn. zm.)

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1836 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1812)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1072 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. 2015 poz. 774)
- Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 273 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. 2021 poz. 485 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2578)
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1354 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1538)
- Ustawa z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1275 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 1873)
- Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 2376)